



BUENOS AIRES  
LETO 67  
FEB. - MAREC 2  
2000  
LETO JUBILEJA



duhovno  
**življenje**



**Od zgoraj in od leve:**

1. Slovenska polnočnica za božič v cerkvi Marije Pomagalj.
2. Pri polnočnici je pel pevski zbor iz San Martina pod vodstvom Lučke Marinček Kastelic.
3. in 4. Na aveniji 9 de Julio v Buenos Airesu 18. decembra 1999: praznovanje 2000-letnice Jezusovega rojstva.
5. Proslava 2000-letnice v sanjuški škofiji, pri kateri je pel slovenski Mladinski pevski zbor San Justo.  
*Foto: Marko Vombergar -*
6. Pet duhovnikov iz Slovenije - štirje sošolci župnika Tonija Bidovca - somašuje s prelatom Jožetom Škerbcem v Slomškovem domu.  
*Foto: Marjan Šušteršič*
7. Blagoslovitev jaslinc v Slomškovem domu.



# ZNAMENJA SVETEGA LETA

ROMANJA, SVETA VRATA, ODPUSTKI, OČIŠČENJE SPOMINA, SPOMIN NA MUČENCE

LOJZE KUKOVICA

V zgodovini se je ustanova jubilejev obogatila z različnimi znamenji, ki so pričala o veri krščanskega ljudstva in so istočasno pospeševala njegovo pobožnost. Med temi znamenji moramo posebej omeniti romanje, ki spominja na človekovo usodo, ki svojo eksistenco sam pogosto označuje kot pot. Od rojstva do smrti je človek popotnik. Po svoje že tudi Sveto pismo pogosto govori o tem, kako se človek napravi na pot k svetim krajem. Že Izraelci, pa tudi drugi, so radi romali na svete kraje, zlasti na kraje, kjer je bila skrinja zaveze. Tako sta se tudi Marija in Jožef z Jezusom podajala vsako leto na romanje k templju v Jeruzalem. Zgodovina Cerkve je tudi kot neko neprestano potovanje, ki nikdar ne mine. Mnogi kristjani vseh časov so radi romali in še romajo na grobove Petra in Pavla v Rim, v Sveto deželo ali pa k tolikerim romarskim cerkvam na čast Materi božji ali pa na čast svetnikom, kjer so nahranjali svojo pobožnost.

Ta romanja, ki so večkrat združena z naporom in s kesanjem nad lastnimi grehi, pripravljajo človeka na spreobrnjenje. Med molitvijo in bdenjem gre romar po poti krščanske popolnosti in se trudi, da bi s pomočjo milosti prišel do stanja popolnega človeka, do zrelosti Kristusove.

Romanje spremlja drugo znamenje svetega leta, namreč znamenje vrat, ki so se prvič odprla v rimski baziliki svetega Odrešenika v jubilejnem letu 1423. Znamenje vrat človeka spominja, da mora vsak kristjan preiti od greha v življenje milosti. Jezus je rekel: „Jaz sem vrata“. S tem je hotel povedati, da nihče ne more priti k Očetu, razen po njem. Drugače povedano, da je on edini Odrešenik ljudi, ki ga je poslal Oče. Samo eden je vhod, skozi katerega je možno priti

do Boga. Ta vhod je Jezus, edina in absolutna pot do odrešenja. Tako kot je rekel že psalmist: „To so vrata Gospodova in samo pravični morejo skozi nje“.

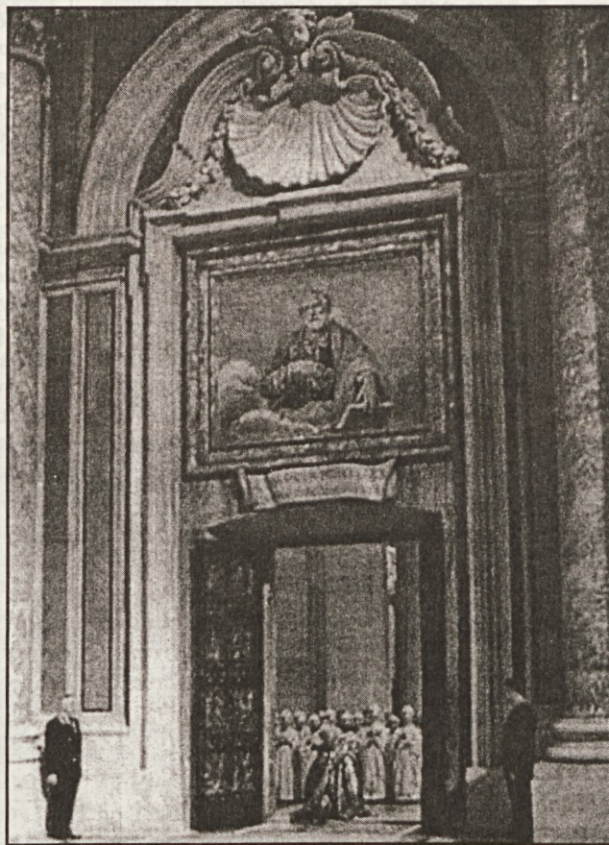
Znamenje vrat spominja vsakega vernika, da mora prestopiti njihov prag. Iti skozi ta vrata pomeni izpovedati, da je Kristus Gospod in tako okrepiti vero vanj in živeti novo življenje, ki nam ga je On dal. V tem duhu

usmiljeni Oče najprej odpušča grehe in to stori navadno po zakramentu sprave in pokore. Kajti če vernik zavestno in svobodno stori smrtni greh, se loči od življenja božje milosti in se tako loči tudi od svetosti, h kateri smo vsi poklicani. Ko je Cerkev prejela od Kristusa oblast odpuščati grehe, je s tem postala živa priča božje ljubezni, ki se sklanja nad vsako človeško slabost, ko ji nakloni svoje usmiljenje.

Svoje usmiljenje Bog razteza na svet tudi z dragocenim darom, ki ga poznamo pod imenom odpustek.

Ko verni prizna svoje grehe, prejme resnično odpuščanje in se sme znova približati evharistiji kot znamenju znova pridobljenega občestva z Očetom in s Cerkvijo. Cerkev je bila od vsega začetka prepričana, da odpuščanje, ki ga verni prejme od Boga, vključuje in zahteva od človeka realno spremenjenje življenja. Vendar pa božje odpuščanje greha ne pomeni, da greh ni zapustil v človeku nekaterih posledic, od katerih se je potrebno očistiti. In tu pridejo v poštev odpustki, s katerimi se pokaže in uresniči popoln dar božjega usmiljenja. Kajti z odpustom se skesanemu grešniku odpusti tudi časna kazen za grehe, ki so bili, kar zadeva krivdo, že odpuščeni, ni bila pa še odpuščena vsa kazen za nje.

Greh kot žalitev božje svetosti in pravičnosti in tudi prezir osebnega božjega prijateljstva do človeka ima dvojno posledico. Če gre za smrtni greh, človeka oropa božjega prijateljstva in izključi grešnika od večnega življenja. Toda Bog v svojem usmiljenju skesanemu grešniku odpusti žalitev in tudi večno kazen. Ne odpusti mu pa redno tudi vseh časnih kazni. Po drugi strani pa nas vera uči, da kristjan ni nikdar sam na poti spreobrnjenja. V Kristusu in po Kristusu



je bil papež prvi, ki je stopil skozi sveta vrata v noči od 24. do 25. decembra 1999. Ko je stopil skozi vrata, je pokazal svetu in Cerkvi sveti evangelij, vir življenja in upanja za novo tisočletje.

Je pa še tretje značilno znamenje, zelo poznano med verniki in ki je tudi eden od sestavnih delov jubileja, to je odpustek. V odpustu se pokaže polnost usmiljenja nebeškega Očeta, ki objema vse s svojo ljubeznijo. Ta

smo povezani z vsemi drugimi kristjani v edinosti skrivnostnega telesa Kristusovega, ki je Cerkev. Na ta način se med verniki vzpostavi neka čudovita zamenjava duhovnih dobrin. Svetost enim koristi mnogim drugim, ki niso tako sveti. Veliko je svetih oseb na svetu, ki zapustijo za seboj veliko ljubezni, vdano sprejetega trpljenja, čistosti in resnice, ki podpira druge vernike. Vsak izmed nas mora nekaj doprinesiti k temu zakladu zasluženj po Pavlovih besedah: Dopolnujem na svojem mesu to, kar manjka Kristusovemu trpljenju v dobro Cerkve, ki je njegovo telo.

Zveličavna skrb za lastno zveličanje nas pa ne sme zapreti same vase, zaskrbljeni moramo biti tudi za zveličanje svojih bratov. Eden za drugega lahko trpimo, eden za drugega lahko molimo. To nas uči dogma o občestvu svetih. Nauk o odpustkih nas uči tudi, kako slabo in grenko je zapustiti Boga. Ko verniki dobimo odpustke, se zavedamo, da ne moremo s svojimi lastnimi močmi popraviti zla, ki smo ga z grehi povzročili sebi in celi skupnosti.

So še druga znamenja božjega usmiljenja, ki delujejo ob jubilejih. Med temi je očiščenje spomina, to se pravi, da moramo vsi imeti pogum in zadosno ponižnost, da vsi, ki nosimo ime kristjanov, priznamo svoje grehe in napake. Vsako sveto leto, še posebej to, ki ga začenjamo sedaj, je poziv k spreobrnjenju. To je bila prva beseda, ki jo je Jezus spregovoril, ko je začel svoje javno delovanje: Spreobrnite se in verujte evangeliju. Sicer je res, da je zgodovina Cerkve zgodovina svetosti, ki se kaže v življenju premnogih svetnikov in blaženih, ki jim je Cerkev priznala to svetost, pa tudi brez števila drugih, katerih imena pozna samo Bog. Vendar moramo priznati, da je v življenju Cerkve tudi mnogo dejanj in dogodkov, ki so protipričevanje evangelija. Tako današnja doba, mi, ki sedaj živimo, nosimo težo zmot in grehov tistih, ki so živeli pred nami. Vendar ne le naši predniki, tudi mi sami smo grešili in s tem zakrivali, da obličje Cerkve ni tako svetlo, kot bi moralo biti in bi lahko bilo. Zato, kot Petrov naslednik, prosim, da v tem letu Cerkev poklekne pred Boga in ga prosi odpuščanje za preteklo in sedanje grehe svojih sinov in hčera. Vsi smo grešili in nihče se ne more smatrati za pravičnega pred Bogom. Zato

naj vsi brez strahu ponovimo besedo izgubljenega sina: Grešili smo. A istočasno moramo trdno verovati tudi v to, da „kjer je bilo veliko greha, je bilo še več milosti“.

V jubilejnem letu naj se nihče ne odtegne Očetovemu objemu. Naj nihče ne bo podoben starejšemu bratu v evangelijski priliki, ki ni hotel vstopiti v hišo in se veseliti z očetom, ki je našel svojega izgubljenega otroka. Naj veselje nad odpuščanjem presega vsako drugo čustvo. Naše oko naj gleda ne toliko v preteklost kot v prihodnost. Usmiljeni Oče ne gleda več na grehe tistih, ki smo se resnično kesali svojih grehov. V ljubezni, ki odpušča, v nekem smislu že vnaprej kaže na novo nebo in novo zemljo.

Posebno važno znamenje danes je tudi spomin na mučence. Ne smemo pozabiti njihovega pričevanja. Ti so oznanjali evangelij, ko so dali svoje življenje iz ljubezni do Kristusa in bratov. Mučenec je, zlasti v naših dneh, znamenje največje ljubezni, ki povzema vse druge vrednote. Stoletje, ki smo zaključili, je imelo veliko mučencev, zlasti zaradi nacizma, komunizma in rasnih bojev. Ljudje vseh slojev so trpeli zaradi svoje vere in so plačali s svojo krvjo svojo zvestobo Kristusu in Cerkvi ali pa so pogumno prenašali dolga leta krivičnih zaporov in vseh mogočih pomanjkajev. Naj naše občudovanje njihovega mučeništva spremlja želja, da bi tudi mi sledili njihovemu zgledu, če bi to od nas zahtevale okoliščine.

Veselje svetega leta ne bi bilo popolno, če bi s svojim pogledom ne šli k tisti, ki je v popolni pokorščini Očetu rodila za nas Odrašenika sveta. Ko je prišel v Betlehemu čas, da postane mati, kot pravi evangelij, je rodila Prvorojenca novega stvarstva. Marija je žena molka in poslušanja, poslušna v rokah Očeta. Vsi rodovi opevajo Marijo kot blaženo, ker je znala priznati velika dela, ki jih je v njej storil on, ki je mogočen. Naj ona posebej posreduje za krščansko ljudstvo v naslednjih mesecih, da bo prejelo obilo milosti in usmiljenja, ljudstvo, ki se istočasno veseli preživetih dveh tisočletij od Kristusovega rojstva.

Naj vsa Cerkev hvali Boga Očeta v Svetem Duhu za dar odrešenja v Kristusu Jezusu, zdaj in vedno.

*Dne 29. novembra leta 1998,  
21. leto mojega papeževanja*

## NA PRAGU „LETA GOSPODOVEGA USMILJENJA“

*Papež Janez Pavel II. odprl  
sveta vrata bazilike sv. Petra  
in sv. Janeza v Lateranu*

*Papež Janez Pavel II. je na sveti večer, 24. decembra, po triindvajseti uri slovesno odprl sveta vrata bazilike sv. Petra v Rimu, na sam božič popoldne pred večernicami pa še sveta vrata lateranske bazilike - matere in glave vseh cerkva v Rimu in po svetu ter sedež rimskega škofa.*

S tema dvema dejanjema in s polnočnico, ki je sledila odpiranju vrat v vatikanski baziliki, je dal vidno znamenje za začetek praznovanja 2000-letnice Kristusovega rojstva oziroma „velikega jubileja“ po vsem svetu in v samem središču krščanstva - mestu Rimu.

Sveta vrata - znamenje Kristusove odprtosti za odpuščanje vsem tistim, ki iščejo njegovega usmiljenja, so se odprla na stečaj. „To so vrata h Gospodu. Pravični stopajo skozi nje. Gospod, vstopil bom v tvojo hišo. Častil te bom v tvojem svetišču. Odprite mi vrata pravičnosti. Stopil bom skozi nje, zahvalil se bom Gospodu.“ S temi besedami je Janez Pavel II. opozoril na bistvo odpiranja svetih vrat, enkratne slovesnosti, ki si jo je pred televizijskimi zasloni po vsem svetu ogledala več kot milijarda in pol ljudi. Na Trgu sv. Petra je ta obred ter polnočnico prek velikih zaslonov spremljalo več kot 50.000 romarjev, v sami baziliki sv. Petra pa več kot osem tisoč „srečnežev“, ki so uspeli dobiti posebne dovolilnice. Oba velika dogodka je zares umetniško v skoraj triurnem prenosu ljudem po vsem svetu posredoval italijanski režiser Olmi s kar 29 televizijskimi kamerami. Te so sliko iz Rima ponesle po vsem svetu tudi na sam božič, ko je papež vsem zemljanom namenil svojo božično poslanico ter „mestu Rimu in vsemu svetu“ podelil svoj apostolski blagoslov. Nam, Slovencem, je voščil z besedami: „Božje Dete naj vam podeli svoj blagoslov, mir in srečo!“

# PASTIRSKO PISMO

## slovenskih škofov

**B**ožič leta 1999 je bil nekaj posebnega. Najprej zato, ker je bil zadnji v tem stoletju in tisočletju, hkrati pa smo z njim stopili v sveto leto in v praznovanje Velikega jubileja, ko bomo slovesno obhajali 2000-letnico Jezusovega prihoda na svet.

Zaradi vsega tega se nam zdi primereno, da vas nagovorimo s posebnim pastirskim pismom, s katerim vam želimo predstaviti pomen in glavne poudarke praznovanja svetega leta in vas povabiti k sodelovanju, da bi vam prineslo kar največ milosti, ki jih Cerkev ob tem podeljuje. Razna druga praznovanja naj v nas ne prekrijejo globljega veselja, ki ga v nas poraja učlovečenje Božjega Sina.

Sama beseda jubilej zbuja občutke veselja in praznovanja. Prihaja iz hebrejske besede yovel, ki pomeni ovnov rog, s katerim so po Mojzesovem naročilu že v stari zavezi naznanjali začetek svetega leta. To je bilo leto, ki je bilo na poseben način posvečeno Gospodu: „Deseti dan sedmega meseca, na spravni dan, daj zatrobiti na rog naznanilo, po vsej vaši deželi dajte trobiti na rog! Posvetite petdeseto leto in razglasite po

deželi osvoboditev vsem njenim prebivalcem! To naj vam bo jubilej in vsakdo naj se vrne k svoji lastnini, vsak k svoji rodbini. Petdeseto leto naj vam bo leto jubileja (3 Mz 25,9-11a). Tako kot je bila vsaka judovska sobota posvečena Gospodu in negovanju pravega razmerja do Boga, tako je bilo temu posvečeno vsako sedmo - sobotno leto in še posebej leto po sedmih sobotnih letih, to je jubilejno leto. S tem praznovanjem se je v judovskem narodu krepilo pričakovanje obljubljenega Mesija, v katerem se bodo uresničile Božje obljube.

To se je uresničilo z Jezusovim prihodom na svet. Ko je v nazareški shodnici bral iz Svetega pisma, kjer prerok Izaija napoveduje „leto, ki je ljubo Gospodu“, je dejal: „Danes se je to Pismo izpolnilo, kakor ste slišali“ (Lk 4,21). Vsako jubilejno leto je leto Božjega usmiljenja, enakosti, pravičnosti in solidarnosti, torej leto, ko naj se Cerkev prav posebej trudi za uresničenje socialne pravičnosti in se kristjani posebej posvečajo dobrodelnosti.

Cerkev od leta 1300 dalje obhaja redna in izredna sveta leta. Sedanji papež

je že od začetka svoje službe napovedoval posebej slovesno obhajanje leta 2000 kot pomembne obletnice Kristusovega rojstva. Tako kot po vsem svetu smo se tudi pri nas pripravljali na ta dogodek s posebno triletno pastoralno pripravo v znamenju Svete Trojice, kakor je to predvidel sveti oče v svojem apostolskem pismu V zarji tretjega tisočletja. S posebnim odlokom Skrivnost učlovečenja (SU) pa je določil glavne značilnosti tokratnega obhajanja Velikega jubileja.

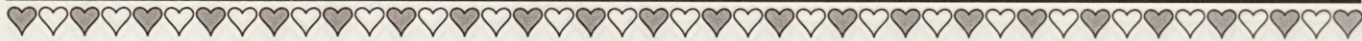
To leto mora biti čas poglobljenega krščanskega življenja, ko naj vsak vernik postane verodostojnejša priča Jezusa Kristusa in v dejanju uresniči ljubezen do bližnjega.

Poglobitvi krščanskega življenja so namenjena zlasti tri znamenja, ki „izpričujejo in poglobljajo pobožnost vernega ljudstva“ (SU 6): romanja, sveta vrata in odpustki. Romanje potrjuje, da je človek popotnik, da je njegovo življenje eno samo romanje. Tudi „zgodovina Cerkve je živi potopis nikoli končanega romanja“ (SU 7). Kristjani vsega sveta bodo v svetem letu romali v Rim na grobove apostolov Petra in Pavla, v Sveto deželo, kjer se je rodil, živel in deloval naš Odrešenik Jezus Kristus, ter v svetišča, ki so jih za to določili krajevni škofje. Tudi slovenski verniki bomo romali v Rim in Sveto deželo pa tudi v naša starodavna svetišča. Nekatera romanja

V četrtek, 23. decembra 1999, je sanjska škofija praznovala 2000-letnico Jezusovega rojstva. Pri slovesnosti je pel Mladinski pevski zbor San Justo. -

Foto: Marko Vombergar





bodo imela stanovski, druga škofijski, zopet druga narodni značaj. Določen je že čas v mesecu oktobru, ko se bomo Slovenci posebej množično srečali s svetim očetom v Vatikanu.

Sveto leto se je začelo z odprtjem svetih vrat v cerkvi sv. Petra v Rimu, nato pa še v drugih rimskih bazilikah. „Sveta vrata označujejo prehod, ki ga mora vsak kristjan narediti od greha k milosti. Jezus je rekel: 'Jaz sem vrata' (Jn 10,7), s čimer je označil, da nihče ne more priti k Očetu, razen po njem" (SU 8). To bodo mogli živo doživeti vsi romarji v večno mesto.

Posebej široko pa bodo v svetem letu odprta vrata Božjega odpuščanja po odpustkih, „ki so sestavni del jubilejnega dogajanja. V odpustkih se izraža polnost Božjega usmiljenja, ki prihaja človeku naproti s svojo ljubeznijo, prvenstveno izraženo v odpuščanju krivde" (SU 9). Redna oblika podeljevanja Božjega odpuščanja je zakrament pokore in sprave, h kateri spada tudi naložena pokora. „Dosežena sprava z Bogom pa ne izključuje raznih posledic greha, katerih se moramo očistiti. Z odpustkom je skesanemu grešniku odpuščena časna kazen za že odpuščene grehe glede na krivdo" (SU 9). Ta jubilejni odpustek bo v obliki priprošnje mogoče nakloniti dušam v vi-  
cah. Pod običajnimi pogoji ga bodo prejeli romarji v rimskih bazilikah ali v Sveti deželi, obiskovalci svetoletnih cerkva v domovini, prav tako pa tudi tisti, ki se bodo posvetili bolnikom, zapornikom, ostarelim in sploh ljudem v stiski, se pos-tili ali namenili del prostega časa dobrodelnim dejavnostim.

V svetem letu, ki smo ga začeli, bo veljal poseben poudarek tudi ekumens-  
kemu povezovanju z vsemi kristjani, dia-  
logu z verniki drugih religij, izboljšanju so-  
cialnega stanja najbolj ubogih in spomi-  
nu na mučence, katerih pričevanje ne  
sme biti pozabljeno. Misel na Marijo je  
bila že v pripravi na Jubilej stalno nav-  
zoča in se bo podaljšala tudi v samo  
obhajanje svetega leta kot duhovna  
transverzala, saj je Marija kot Božja Mati  
neločljivo povezana z učlovečenjem in  
rojstvom Božjega Sina.

Jubilej je priložnost, da se Cerkev  
ozre na prehojeno pot od prve skupnosti  
Jezusovih učencev, pa skozi vso zgodo-  
vino do današnjega dne. Hkrati si hoče  
nabrati novih moči za nadaljevanje svo-  
jega poslanstva znotraj vesoljne človeške  
družine. Jasno se zaveda, da prihodnost  
pripada Kristusu: „Jezus Kristus je isti,  
včeraj in danes in na veke" (Heb 13,8).  
Kdor se odloči Zanj, se odloči za življen-

# Molitev za sveto leto 2000

PAPEŽ JANEZ PAVEL II.

Slavljen si, Oče,  
ki si nam v svoji neskončni ljubezni  
dal edinorojenega Sina.

Po Svetem Duhu si je privzel telo  
v najčistejšem naročju Device Marije  
in se pred dva tisoč leti rodil v Betle-  
hemu.

Postal je naš sopotnik  
in je dal nov pomen zgodovini,  
ki je skupno potovanje  
skozi stiske in trpljenje  
v zvestobi in ljubezni  
naproti novemu nebu in novi zemlji,  
kjer bo smrt premagana in boš ti vse v  
vsem.

Hvala in slava tebi, Presveta Trojica,  
edini in najvišji Bog!

Oče, po tvoji milosti  
naj bo jubilejno leto čas globokega  
spreobrnjenja

in vesele vrnitve k tebi;  
naj bo čas sprave med ljudmi  
in obnovljene sloge med narodi;  
čas, ko bomo sulice prekovali v srpe  
in bodo namesto orožja odmevale pes-  
mi miru.

Daj nam, Oče, da bomo jubilejno leto  
preživel v poslušnosti glasu Duha,  
zvesti v hoji za Kristusom,  
vztrajni v poslušanju božje besede  
in v zajemanju iz studencev milosti.

*je. To je tudi vodilo slovenske sinode, ki  
je v teku. Storimo vse, kar moremo, da  
bi v Njem našli zadnji temelj in smisel  
svojega življenja!*

*Dragi verniki! Prirčno vas vabimo, da  
ne zamudite možnosti svetega leta, am-  
pak doživite obogatitev vašega vsakdan-  
jega življenja, ki je velikokrat polno ob-  
veznosti in nalog ter zato tembolj kliče po  
veselem praznovanju. Obhajanje svete-  
ga leta, ki se je začelo z zadnjim božičem  
in se bo sklenilo s praznikom Gospodo-  
vega razglasenja leta 2001, hoče biti eno  
samo veselo praznovanje naše vere ob  
nenehnem odkrivanju skrivnosti učlo-  
večenja Božjega Sina.*

*Na vas in vse vaše drage pošiljamo  
svoj apostolski blagoslov: V imenu Oče-  
ta in Sina in Svetega Duha.*

**Vaši škofje**

Hvala in slava tebi, Presveta Trojica,  
edini in najvišji Bog!

Oče, podpiraj z močjo Duha  
prizadevanje Cerkve za novo evangeli-  
zacijo

in vodi naše korake na cestah sveta,  
da bomo s svojim življenjem oznanjali  
Kristusa.

Naše zemeljsko potovanje  
usmerjaj proti mestu Luči.

Jezusovi učenci naj se odlikujemo  
po ljubezni do ubogih in stiskanih;  
naj bomo solidarni s potrebnimi  
in velikodušni v delih usmiljenja;  
naj bomo prizanesljivi do bratov,  
da bomo tudi sami deležni tvoje priza-  
nesljivosti  
in odpuščanja.

Hvala in slava tebi, Presveta Trojica,  
edini in najvišji Bog!

Nakloni nam, Oče, da bomo učenci tvo-  
jega Sina  
očistili svoj zgodovinski spomin,  
priznali svojo krivdo  
in tako dosegli edinstvo, da bo svet ve-  
roval.

Naj se širi pogovor med verniki velikih  
verstev.

Vsi ljudje naj odkrijejo,  
kako lepo je biti tvoj otrok.

Pripošnji Marije, matere vseh ljudstev,  
naj se pridružijo molitve apostolov  
in krščanskih mučencev,  
pravičnih izmed vseh ljudstev in vseh  
časov,  
da bo sveto leto za posameznike  
in za Cerkev  
spodbuda za okrepljeno upanje  
in za veselje v Duhu.

Hvala in slava tebi, Presveta Trojica,  
edini in najvišji Bog!

Tebi, vsemogočni Oče,  
ki si izvir vesolja in človeka,  
po Kristusu, ki živi in je Gospod časa  
in zgodovine,  
v Duhu, ki posvečuje vse stvarstvo,  
hvala, čast in slava  
danes in na vse veke. Amen.

# Proslava 2000-letnice Jezusovega rojstva v Buenos Airesu

JOŽE GUŠTIN

Vršilo se je v soboto, 18. decembra, zvečer na Plaza de la República, na križišču dveh največjih mestnih avenid, Corrientes in 9 de Julio, pri obelisku. Zbralo se je pol milijona vernikov cerkvene province, ki obsega nadškofijo Buenos Aires in devet predmestnih škofij. Koncelebrirani maši je predsedoval nadškof Jorge Mario Bergoglio DJ. Somaševalo je okrog 800 duhovnikov in 15 škofov, ki so s 1200 laičnimi delilci Evharistije delili obhajilo. Več sto duhovnikov je bilo pomešanih med ljudmi na razpolago za spoved.

Buenosaireski nadškof Bergoglio je v pridigi podčrtal tele misli: „Če dopustimo, da je nocoj Jezus z nami, kakor sta ga sprejela Marija in Jožef, bo to **resnično versko kulturno srečanje**, ker ni nihče izključen in se imamo vsi za brate in sestre. Saj je prava ljubezen le v bližini Jezusa in še bolj ob spominu na Njegovo rojstvo... V Evharistiji, zlasti pri vsaki maši, nam kliče Jezus: **Jaz sem Bog z vami**. Te besede nam Jezus pove v tiho in zbranosti evharistične daritve **z okusom po Dobrem Kruhu**... Jezusu je ime „naš Odrašenik“, njegov priimek pa je „Bog z nami“.

Med mašo je bila nabirka za pomoč najbolj revnim. Škof Jorge Casaretto, predsednik Karitas pri Argentinski škofovski konferenci, je izrazil željo, naj bi bilo to množično srečanje kristjanov pričevanje vere tudi z dejansko ljubeznijo do najbolj potrebnih med nami.

Pri maši so bili: predsednik države dr. Fernando de la Rúa s soprogo, minister za zunanje in verske zadeve dr. Alberto Rodríguez Giavarini, predsednik vlade mesta Buenos Aires Enrique Olivera in drugi številni zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Prisotni so bili tudi mnogi predstojniki različnih bratskih krščanskih cerkva.

To množično srečanje katoliških vernikov v Buenos Airesu je nosilo naslov „La Navidad del milenio“ (Tisočletni Božič). Bilo je „para calentar los motores“ (za ogrevanje motorjev) na predvečer Božiča, ko se bo začelo Jubilejno sveto leto.

Po maši je bil zelo bogat versko kulturni program, ki so ga pripravili ugledni umetniki glasbe in gledališke besede v Buenos Airesu. Ves spored, od 20. do 22. ure, je prenašala televizija po kanalu 13. Po vsej državi so mogli slediti zbo-

rovanju v spomin dvatisočletnice Jezusovega rojstva po medškofijski povezavi katoliških radio-oddaj v Argentini. Tudi slovenski naseljenci v Argentini smo pri organizaciji aktivno sodelovali in bili pri proslavi številno navzoči.

To slavje dvatisočletnice Jezusovega rojstva v Buenos Airesu je bila ponudena odprta roka Cerkve globalni in sekularizirani družbi ob koncu drugega tisočletja krščanstva. Današnjem svetu, kjer prevladuje individualizem in se vedno bolj pozablja na Boga in njegove zapovedi, kjer je vedno globlja notranja medsebojna razklanost in izključevanje, hočejo naši škofje obnoviti medsebojno povezanost, utrjevati upanje na boljše razmere in biti glasniki duha solidarnosti.

18. decembra smo pri obelisku na Plaza de la República, pri maši in ostalem programu srečanja doživeli svojo versko in narodno identiteto, ki naj bi se pokazala predvsem v dialogu z vsemi ljudmi v odprti in pluralistični družbi ob koncu drugega tisočletja Kristusovega rojstva. To srečanje sredi glavnega mesta Argentine naj bi nas vse poživelilo pri iskanju prave smeri in posrečenih metod cerkvenega pastoralnega dela. Tudi v naši slovenski skupnosti, ki naj bi bila vedno bolj integrirana v svoji novi domovini, s pričevanjem o mučeniški Cerkvi v Sloveniji pod komunizmom in z aktivnim apostolskim delovanjem v tej deželi, kamor nas je Bog poslal, da bi bili „luč sveta in sol zemlje“.

V soboto, 18. decembra 1999, so buenosaireska nadškofija ter okoliške škofije praznovale na aveniji 9 de Julio 2000-letnico Jezusovega rojstva. -

Foto: Marko Vombergar



# KRISTUS VČERAJ, DANES IN VEDNO

*Z uvodnimi bogoslužji v sveto leto v koprski, ljubljanski in mariborski stolnici v soboto, 25. decembra, na božič, je Cerkev na Slovenskem začela z velikim jubilejem.*

## MARIBOR

Z romanjem dvaindvajsetih župnij mariborske dekanije iz Alojzijeve cerkve v Maribor do stolnice, z napovedjo svetega leta - velikega jubileja 2000 škofa Krambergerja, prehodom skozi okrašena glavna vrata stolnice in postavitvijo evangeljske knjige na častno mesto pred oltarjem se je za vso mariborsko škofijo v soboto, 25. decembra, na božični praznik začelo sveto leto. V Alojzjevi cerkvi so pomenljivo odmevale papeževe besede o razglasitvi svetega leta, o milostih, ki jih prinaša, o znamenjih, ki ga bodo zaznamovala. Zbrani verniki so se po uvodnem bogoslužju podali na simbolično romanje. V sredi med njimi je duhovnik slovesno nesel evangeljsko knjigo v znamenje vere v Kristusa Odrešenika. Pred stolnico je mogočno odmevala izpoved vere v Sveto Trojico in razglasitev svetega leta za vso škofijo. Po enaintridesetih cerkvah mariborske škofije bodo gorele svetelne sveče in oznanjale čas velikih milosti. O milostih svetega leta je govoril tudi škof Kramberger in povabil vso škofijo, naj stopi skozi vrata svetega leta v novo dobo.

## KOPER

Koprski škof Metod Pirih je že ob deseti uri dopoldne s slovesnim obredom na škofijskem dvorišču začel sveto leto. Procesija se je skozi bogato okrašena vrata razvila v stolnico. Duhovni pomen obreda je škof opisal v homiliji med mašo. „V procesiji smo prikazali hojo božjega ljudstva v zgodovini odrešenja, spomnila nas je tudi na

pot, ki so jo prehodili betlehemski pastirji, da bi videli novorojenega Odrešenika. V procesiji smo nosili evangeljsko knjigo. Ta predstavlja Kristusa, ki hodi vedno pred nami, njegova beseda pa je za nas luč in vodilo.“ Tudi vrata stolnice, kjer se je procesija ustavila, so znamenje Kristusa, ki je rekel: „Jaz sem vrata“ (Jn 10,9).

O svetem letu pa je dejal: „To leto je Gospodu prijetno, je leto usmiljenja in milosti, leto sprave in odpuščanja, leto odrešenja in miru. Napovedal je, da bodo v njem romali verniki iz vse škofije, da bi v stolnici molili, prejeli zakrament sprave, obhajali presveto evharistijo in bili deležni svetoletnega odpustka. V prvo cerkev v škofiji se bo v postnem času zvrstilo na romanju vseh 11 dekanij kopske škofije.

V pridigi pa se je škof tudi ustavil ob pomenu božičnega praznika. „Praznovanje božiča bo obrodilo v nas sadove, če pustimo, da nas razsvetli božja luč, ki je z Jezusovim rojstvom prišla na svet,“ je dejal škof Pirih. Praznovanje bo obrodilo sadove, „če bomo v svojem življenju pokazali, da so vsi ljudje naši bratje in sestre... če bomo oznanjali in širili Očetovo ljubezen, kar naj se pokaže v naši dejavni ljubezni“.

Ob koncu maše je predstavnikom svetoletnih cerkva kopske škofije (Koper - stolnica, Log pri Vipavi, Sv. gora, Drežnica) izročil posebne sveče.

## BREZJE - slovensko Marijino narodno svetišče

*Slovesnost je bila 1. januarja 2000 ob 16. uri na Brezjah*

*Brezje - značilna gorenjska vas pod Karavankami - so z baziliko Marije Pomagaj glavno slovensko Marijino svetišče, kraj miru, ljubezni in upanja. Nekateri jih posebej imenujejo glavno slovensko duhovno zdravilišče. Na novega leta dan, praznik Marije, svete Božje Matere, 1. januarja 2000 je bila ob 16. uri po sklepu Slovenske škofovske konference - na prošnjo brezjanskih Frančiškovihih bratov - bazilika Marije Pomagaj slovesno razglašena za narodno svetišče Slovenije. Slovesno bogoslužje in razglasitev je opravil ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode skupaj s slovenskimi škofi Krambergerjem, Pirihom, Kvasom, Smejem in Uranom. Tu se pri Materi in Kraljici Slovencev začne simbolna os slovenstva: Brezje - Bled - Bohinj - Triglav.*

V to lepoto narave je bila leta 1800 stari cerkvi sv. Vida prizidana kapelica, ki jo je po zaobljubi poslikal kranjski slikar Leopold Layer in zanjo naslikal podobo Marije Pomučnice, ki jo je slovenski človek poimenoval Marija Pomagaj. Cerkev je zaslovela po

**Brezje, nedelja Kristusa Kralja 1996. Minister Šter in Štefan Falež odkrivata spomenik papeža Janeza Pavla II.**





čudežnih dogodkih leta 1863. Zaradi množic romarjev so leta 1898 prišli na Brezje frančiškani, ki so pozidali samostan in novo cerkev, ki je bila posvečena leta 1900. Prvotna kapelica je ostala v objemu nove cerkve.

Leta 1907 je bila milostna podoba kronana. V letu 1935 je Marija romala kot pokroviteljica evharističnega kongresa za Jugoslavijo v Ljubljano. V letih od 1941 do 1947 je bila pregnanka in begunka kot toliko naši rojaki. Leta 1988 je papež Janez Pavel II. podaril cerkvi častni naslov manjša bazilika in 17. maja 1996 je papež takoj po prihodu v Slovenijo poromal na Brezje k Mariji Pomagaj. Na ta veliki dogodek spominja kip Janeza Pavla II. na trgu pred baziliko; pogled proti Triglavu pa izvajlja mogočen kip Svete Družine v parku. Je pa milostna podoba pred papeževim obiskom romala spet po župnijah na poti v Ljubljano, kjer je bila na hipodromu v Stožicah 18. maja 1996 pri papeževi sveti maši pokroviteljica slavja ob 1250-letnici krščanstva slovenskega naroda.

Brezje so tudi pomembno kulturno in vzgojno-izobraževalno središče, saj pripravlja frančiškanski samostan vsako leto bogat program glasbenih dogodkov, likovne kolonije, znanstvene simpozije, razne tečaje, knjižne izdaje, galerijske in muzejske razstave - v ustvarjalnem sodelovanju z Gorenjskim muzejem iz Kranja. Na Brezjah se dogajajo tudi mnoge dejavnosti radovljiške dekanije pa tudi teološki in pastoralni tečaji ljubljanske nadškofije. S svojo galerijo Sončna pesem vabi samostan duha k lepoti in srčni širini. Od lanske 1. adventne nedelje do svečnice leta 2000 je na ogled razstava jaslic.

Brezje je v svoji 200-letni zgodovini obiskalo več milijonov romarjev. Povprečen letni obisk se zadnja leta povečuje; jih je pa zagotovo nad 300.000 obiskovalcev letno.

Jubilejno sveto leto 2000 je tako velik praznik za Brezje in za Slovenijo že prvi dan leta. Bomo pa v tem letu obhajali tudi 200-letnico kapele Marije Pomagaj in 100-letnico nove cerkve. Brezje bodo prav gotovo svetoletni romarski kraj mnogih ljudi.

Pri Mariji Pomagaj smo doma in tukaj v polnosti čutimo veliko resnico na način, kot jo je zapisal največji slovenski pisatelj Ivan Cankar: „Zakaj ljubezen je ena sama in nerazdeljiva; v en sam kratek utrip srca je stisnjeno vse - mati, domovina, Bog.“

Dobrodošli pri Mariji Pomagaj tudi Vi, Vam kličejo bratje svetega Frančiška Asiškega, varuhi svetišča na Brezjah že sto in eno leto! Blagoslovljene božične praznike in srečno novo jubilejno sveto leto 2000!

p. mag. Ciril A. Božič OFM  
Brezje, 12. decembra 1999

## „Da je Bog prišel na svet...“

ALOJZ REBULA

Da je Bog prišel na ta naš svet, je prav tako temeljno kakor fantastično sporočilo krščanske vere. V tem sporočilu se prepozna milijarda kristjanov onkraj vseh razlik - katoličani, pravoslavni in protestanti. Ja, v sporočilu, da je pred dva tisoč leti prišel Bog na svet kot človek, kot Jud, kot podanik rimskega cesarja Oktavijana Avgusta.

Kaj v človeški zgodovini je mogoče primerjati z nezaslišanostjo tega dogodka?

To, da je Hanibal dvesto let prej s svojimi sloni prekorlačil Alpe? Da je Kolumb odkril Ameriko? Da je Gagarin prvi obletel Zemljo?

Ne, senzacionalnosti tega dogodka ne bi presegle niti sporočilo, da je na primer človek pristal na najbolj oddaljenem od planetov, na Plutonu. Ali celo, da je kakšen biolog iznašel cepivo za nesmrtnost.

Nič, kar si naša domišljija more predstavljati, se ne more primerjati z dejstvom, s prepadnim, presunljivim, nemogočim dejstvom, da je Bog stopil iz svoje neskončnosti med nas kot človek.

Je sploh mogoče nekaj tako fantas-

tičnega verjeti?

Za naravno človeško pamet skorajda ne. Verovati je mogoče iz neke drugačne, skrivnostno, milostno nadgrajene pameti.

O tem imamo potrdilo v samem evangeliju.

Da je Peter spoznal v Kristusu božjega Sina, tega ni spoznal iz „krvi in mesa“, iz svoje naravne intuicije, ampak po Očetovem razsvetljenju:

Kristusova beseda!

Božični dan je praznik vere v fantastični dogodek, da je Bog postal človek zato, da bi padli človek postal bog.

Ob tem temeljnem pomenu seveda zbledi vse, kar se mu je kot nadomestek utegnulo pritakniti bodisi iz nevednosti, bodisi iz protikrščanskega nasprotovanja. Na primer, da boji božič družinski praznik. To je prelep poudarek posebno v času, ko družini grozi razpad, ko zakon, ta steber družine, tone v nešteti ločitvah, ko se nenaravno skuša postaviti ob bok družini istospolno sožitje.

Vendar kristjan s tem pomenom ne bo nadomeščal onega prvotnega, nepriemerljivega s čimer koli, ki je v zvezi z rojstvom Boga-Človeka, ki prihaja odreševati človeka in zgodovino.

Lepo je torej, da imamo božič kot družinski praznik. A nekaj drugega je, če nam je predvsem praznik vere v Boga, ki je ne samo prišel na svet za nas, ampak med nami tudi vztraja.

### Gospodovo darovanje - SVEČNICA

2. februar

Ta dan je spomin tistega dne, ko sta Marija in Jožef darovala Jezusa v tempelj, da bi tako na zunaj sicer izpolnil predpis postave, v resnici pa srečal zastopnike svojega vernega ljudstva. V moči Svetega Duha sta prišla v tempelj starček Simeon in prerokinja Ana; v luči božjega Duha sta spoznala svojega Gospoda in Odrešenika in to tudi drugim veselo oznanila.

Z bogoslužjem tega praznika je povezan blagoslov sveč. Sveča je zaradi svoje zgovorne govorice simbol vstalega Kristusa, ki razsvetljuje življenjsko pot vsem, ki hodijo za njim. Kakor se sveča z oddajanjem svetlobe in toplote uporablja, tako naj se tudi življenje porablja v službi človeku in Bogu, da bomo luč sveta in da postanemo vredni luči večne slave.

### NAMENI APOSTOLATA MOLITVE ZA FEBRUAR

**Splošni:** Da bi bile krščanske skupnosti odprte za najrazličnejše posvečene poklice.

**Misijonski:** Da bi romarji, ki bodo obiskali Rim, Jeruzalem in druge kraje, bili resnični oznanjevalci evangelija, vere, upanja in ljubezni.

**Slovenski:** Da bi bila duhovna oskrba v bolnišnicah in v domovih za ostarele urejena in usklajena s strani države in Cerkve.

### ZA MAREC

**Splošni:** Da bi sveto leto, pravi čas za kesanje in odpustčanje, nagnilo vsakega vernika k resničnemu in trajnemu spreobrnjenju.

**Misijonski:** Da bi Marija, Mati našega Odrešenika, varovala misijonarje in jih podpirala v njihovih apostolskih prizadevanjih.

**Slovenski:** Da bi v naših škofijah, župnijah in družinah uresničevali sklepe veselovenske sinode.

# BOGOSLUŽNI KOLEDAR

## V FEBRUARJU

1. febr. je god redovnice sv. *Brigite Irske*. Živela je 6. stol. in se odlikovala po dobrih delih.
2. febr. je praznik *Jezusovega darovanja* ali *svečnica*.
3. febr. je god sv. *Blaža*, škofa in mučenca, zavetnika zoper boleznih grla. Ta dan je tudi spomin apostola evropskega severa škofa *Anskarja (Oskarja)*.
4. febr. je god škofa sv. *Andreja Corsinija* in portugalskega mučenca *Janeza de Britto*.
5. febr. je god sv. *Agate*, mučenke, doma s Sicilije.
6. febr. je 5. navadna nedelja in spomin 26 japonskih mučencev s *Pavlom Mikijem* na čelu.
7. febr. je god redovnika sv. *Egidija*.
8. febr. je god sv. *Hieronima*, italijanskega redovnika iz 16. stol.
9. febr. je god mučenke iz 3. stol. sv. *Apolonije*, priprošnjice zoper glavobol.
10. febr. je god sv. *Sholastike* in *Viljema (Vilko)*, spokornika eremita.
11. febr. je spomin prikazovanj *Mater božje* v *Lurdu*.
12. febr. je god sv. *Aleksija*, ruskega svetniškega meniha, in sv. *Evladije*, mučenke.
13. febr. je 6. navadna nedelja in god sv. *Beatrike*, francoske redovnice ter nemškega redovnika sv. *Jordana Saškega*.
14. febr. je god sv. *Valentina*, rimskega duhovnika in mučenca; je zavetnik romarjev, zaročencev in novoporočencev.
15. febr. je god sv. *Klavdija*, ki je bil duhovni voditelj sv. *Marjete Alakok*.
16. febr. je god sv. *Julijane*, mučenke, in *Onezima*, škofa.
17. febr. se spominjamo *sedmih ustanoviteljev reda servitov (Aleš)*.
18. febr. je god sv. *Simeona Jeruzalemskega*, škofa.
19. febr. je god sv. *Konrada*, spokornika.
20. febr. je 7. navadna nedelja in god sv. *Silvana*, *Leona Sicilskega* in mučencev *Sadota* in *tovarišev*.
21. febr. je god sv. *Irene*, device, ter *Maksimilijana Puljskega*.
22. febr.: *Sedež apostola Petra*; gre za spomin *Petrovega delovanja*. God sv. *Marjete Kortonske*.
23. febr. je god sv. *Polikarpa*, škofa in mučenca; njegovi spisi pomenijo most med učenjem apostolov in učenjem cerkvenih očetov.
24. febr. je god sv. *Matija*, apostola.
25. febr. je god sv. *Tarazija (Taras)*, škofa, in sv. *Viktorina*, mučenca.
26. febr. je god *Aleksandra (Branko)*, aleksandrijskega mučenca (328).
27. febr. je 8. navadna nedelja in god sv. *Gabrijela Žalostne Mater božje*, redovnika.
28. febr. je god sv. *Ožbalta* ali *Osvalda*, in sv. *Romana*, opata.
29. febr. je prestopni dan.



SVEČNICA  
2. feb.



Sv. Blaž  
3. feb.



Sv. Valentin  
14. feb.



Sv. Tomaž A.  
7. marca



Sv. Jožef  
19. mar.

## V MARCU

1. marca: sv. *Albin (Zorko)*, opat in škof v Franciji (+599).
2. marca: sv. *Neža (Agneza) Praška*, redovnica, klariša; zgled karitativne dejavnosti.
3. marca: sv. *Kunigunda*, žena nemškega cesarja sv. Henrika.
4. marca: sv. *Kazimir*, sin poljskega kralja, zavetnik poljske mladine.
5. marca: 9. navadna nedelja; sv. *Hadrijan (Jadran) Nikomedijski*, mučenec iz 4. stol.
6. marca: sv. *Fridolin*, irski apostol iz 5. stoletja.
7. marca: god svetih mučen *Perpetue* in *Felicite*.
8. marca: *pepelnica*; sv. *Janez od Boga*, ustanovitelj reda usmiljenih bratov.
9. marca: sv. *Frančiška Rimska*, organizirala krščansko dobrotelost (14. stol.).
10. marca: spomin na 40 mučencev iz *Tebaste* v današnji *Turčiji* (+320).
11. marca: sv. *Konstantin*, spokornik, kralj iz 6. stol., in sv. *Benedikt Crispus*.
12. marca: 1. postna nedelja; sv. *Dorotheja (Dora)*, maloazijska mučenka v 4. stol., in sv. *Inocenc*, papež.
13. marca: sv. *Kristina*, devica in mučenka.
14. marca: sv. *Matiilda*, nemška kraljica.
15. marca: sv. *Klemen Dvoržak*, apostol Dunaja in duhovni voditelj *Friderika Baraga*.
16. marca: sv. *Hilarij* in *Tacijan*, mučenca iz *Ogleja*.
17. marca: sv. *Patricij*, apostol *Ircev*, in sv. *Jedr* (*Jerica*), devica.
18. marca: sv. *Ciril Jeruzalemski*, škof in cerkveni učitelj.
19. marca: 2. postna nedelja; sv. *Jožef*, Jezusov rečnik in zavetnik Slovenije (75 cerkva njemu posvečenih).
20. marca: sv. *Klavdija*, mučenka, in sv. *Kutbert*, opat.
21. marca: sv. *Nikolaj Flue*, švicarski kmet in samotar, ki je spravljal sprte švicarske „kantone“ in je tako nastala švicarska država kot konfederacija.
22. marca: sv. *Lea*, spokornica, zavetnica krščanskih vdov.
23. marca: sv. *Turibij*, Španec, deloval v Peruju, v času tridentinskega koncila veliko pomagal pri ureditvi cerkvenih razmer v Peruju; veliko je storil za dvig tamkajšnjih indijanskih rodov.
24. marca: sv. *Katarina Švedska*, redovnica. Njen izrek: „Kdor hrepeni po plačilu v drugem življenju, mora vdano prenašati vse težave tega življenja.“
25. marca: *Gospodovo oznanjenje Mariji*. V bogoslužju je to slovesni praznik.
26. marca: 3. postna nedelja; sv. *Larisa (Lara)*, mučenka, in sv. *Ludgar*, prvi škof v *Münstru*.
27. marca: sv. *Rupert Salzburški*, škof.
28. marca: sv. *Milada Češka* in sv. *Vojan (Bojan)*.
29. marca: sv. *Bertod*, ustanovitelj karmeličanskega reda. Živel je v dobi križanskih vojsk in umrl v *Sveti deželi* 1195.
30. marca: *blaženi Amadej (Bogoljub)*, savojski vojvoda v 15. stol.
31. marca: sv. *Modest*, misijonar in škof pri *Gospe Sveti* na *Koroškem*.

# TISOČLETJE, ZBOGOM

ALOJZ REBULA

Odhajaš torej, tisočletje odkritja Amerike, osvojitve Lune in atomske bombe. V zamegljeni skrivnosti časa in večnosti, kakor si se začelo.

Prebiti si se moralo čez preval, nad katerim je visela prerokba: MILLE ET NON PLUS MILLE. TISOČ IN NE VEČ TISOČ. A od te tesnobe si si kmalu opomoglo. Z novim zagonom si se začelo predajati denarju in užitku. Priti je moral Frančišek in vzdigniti pred tabo znamenje križa. Z idealno mislijo, a z manj idealnimi izidi si se razgibalo v križarske vojne. Njim so sledile druge, neštete, ki jih niti formalno ni motiviral Kristusov grob - stoletna vojna, turške invazije, tridesetletna vojna, sedemletna vojna, Napoleonove vojne, vojne v Italiji, vojna v Severni Ameriki, prva in druga svetovna vojna.

Krvavo tisočletje, ki niti ob izlivu v večnost ne moreš brez krvi, saj izginjaš vanjo, okrvavljeno od Balkana in Kavkaza.

In Kristusova Cerkev skozi tvojih deset stoletij?

Si jo imelo namen pokopati? Vihra za viхро...

Vzhodni razkol, ki je odtrgal od nje večji del slovanstva. Sedemdesetletno papeževstvo izgnanstvo iz Rima. Komaj zaustavljeni zahodni razkol. Henrikov in Lutrov upor, ki je od nje odtrgal večji del germanstva. Francoska revolucija. Zrušenje papeške države. Komuna. Janzenizem, jožefinizem, modernizem, marksizem. Pregarjanja od Mehike do Markovega sveta - čez kakšna morja se je morala prebijati Petrova barka...

Kljub strašnim čerem se ni potopila.

Duh, ki ji je bil obljubljen, je ni zapustil. Ne toliko s tem, da jo je od časa do časa spravljaval v dobe koncilov, da se je v njih očiščevala in prenavljala - Iyonskega, več lateranskih, tridentinskega, prvega in drugega vaticanskega. Še bolj ji je bil blizu s tem, da nikdar ni nehal pihati nanjo iz večnopomladnega evangeljskega gozda veter svetosti. In tako so v veličastnem zaporedju stopali na njem krov Frančišek in Dominik, Tomaž in Katarina Sienska, Terezija Avilska in Janez od Križa, Ignacij in Vincencij Pavelski, Janez Vianney in Terezija iz Lisieuxa, Leopold Mandič in Maksimilijan Kolbe...

Pa še nekemu drugemu vetru je dal,

## GOD IN BLAGOSLOV SV. BLAŽA

3. februar

Sv. Blaž je bil škof v Sebasti v Armeniji (legenda pravi, da je bil najprej zdravnik). Umril je v 4. stoletju mučeniške smrti.

Zdravje, pravimo, je naše največje bogastvo. To najbolje vedo naši bolniki, pa tudi tisti, ki so že kdaj preboleli kakšno hujšo bolezen. Iz Svetega pisma vemo, da je Jezus bil bolnim še posebej naklonjen in da je rad uslišal njihovo prošnjo za ozdravljenje.

Večkrat prosimo tega ali onega svetnika ali svetnico, naj nam pri Bogu izprosi zdravje ali pomoč v raznih nesrečah. Tako se tudi zatekamo k sv. Blažu, naj nas reši boleznin v grlu in vsakega drugega zla. Ta navada ima svoj izvor v legendi, ki pripoveduje, da je sveti Blaž blagoslovil mladeniča, ki je umiral zaradi bolečin v grlu. Na Blaževo priprošnjo je ozdravel.

Ta blagoslov naj nas ne le varuje pred boleznimi in nezgodami, temveč tudi spodbuja, naj lajšamo trpljenje bolnih in trpečih, jim po najboljših močeh nudimo potrebno človeško in zdravniško nego, za neozdravljivo bolne pa prosimo Boga, da bi našli v veri moč za sprejemanje in premagovanje boleznin, in za vse tiste, ki skrbijo za bolne, da bi jim služili z ljubeznijo.

## PEPELNIČNA SREDA IN PEPELJENJE

8. marec

Štiridesetdnevni čas pokore in spreobrnjenja začenjamo z obredom pepeljenja. Nekoč so se ljudje v znamenje pokore potresali s pepelom. Danes pa s pepelom zaznamujemo čelo v obliki križa. Pepel je znamenje minljivosti, smrti, pa tudi človekove krhkosti, saj se tudi on spremeni v prah in pepel. Vernemu človeku je pepel tudi znamenje pokore in prenovitve. Kakor ogenj „prenovi“ nekaj v pepel, tako naj bi

da je vel vanjo iz nedrij krščanskega genija, da te je kulturno in umetniško naredilo celo plodnejše od prvega tisočletja. Saj so na isti krov v teh stoletjih stopili Dante in Claudel, Giotto in Bach, Pascal in Newman. In ob vstopu v morje novega stoletja, polno potroleja in teme, plejada genijev katoliške Francije...

Tisočletje, ki odhajaš, Bog s teboj. Ob tvojem zatonu je laže biti kristjan. Laže je verjeti v Kristusa in njegovo Cerkev kot ob tvojem vzhodu.

se človek prenovil v novega človeka. Božja beseda nas vabi na to pot.

## SV. JOŽEF mož Device Marije

19. marec

Praznik sv. Jožefa ima globoke sveto-pisemske korenine. Sveti Jožef je zadnji očak, s katerim je Gospod občeval s pomočjo videnj v snu. Je „pravičen“ mož, ki ga je Bog postavil za oskrbnika svoji hiši. Jožef je ženin Marije in Jezusov krušni oče, ki je vodil sveto Družino in skrbel zanjo. Sveti Jožef je učlovečenega božjega Sina kot svojega varovanca in rejenca ljubil tako rekoč kot svojega sina z globoko in požrtvovalno ljubeznijo. In tudi Jezus ni poleg svoje matere Marije nobenega človeka tako ljubil kot svojega krušnega očeta, varuha in skrbnika. Je zaščitnik družinskih očetov, tistih, ki si s trdim delom služijo svoj kruh, in priprošnjik za srečno zadnjo uro.

## GOSPODOVO OZNAVJENJE

25. marec



Staro ime za ta praznik je bilo Marijino oznanjenje. Pri tem je bilo v ospredju angelovo oznanjenje Mariji, da bo postala mati božjega Sina. Novo ime za praznik poudarja resnico, da je bil Gospod oznanjen, kakor bo za božič rojen, za svete Tri kralje razglašen, na nedeljo potem pa krščen. Današnji praznik je v bogoslužju Gospodov praznik. V središču praznovanja je božji Sin, ki je začel bivati kot človek v telesu Gospodove deklice iz Nazareta. Obhajamo torej skrivnost učlovečenja, ki „presega vsako spoznanje“. Praznik naj nas utrdi v redni vsakodnevni molitvi angelovega češčenja (Angel Gospodov je oznanil Mariji...).

WILHELM HÜNERMANN

Postni čas začenjamo na pepelnično sredo s pomenljivim obredom pepeljenja, ki ga spremljajo resne besede: „Spokorite se in verujte evangeliju!” ali „Pomni, človek, da si prah in da se v prah povrneš!” Površno gledanje more v tem obredu videti nekaj pogrebnega. V resnici pa je prav nasprotno. Pepeljenje ni napad na človekovo dostojanstvo, temveč trdna osnova zanj. Spomniti nas hoče, da je prišel čas, ko naj obnovimo življenje, ki bo podobno življenju vstalega Kristusa. Pepel je znamenje minljivosti in smrti, križ pa znamenje življenja in večnosti. Oboje nam kaže vso resničnost našega življenja. Res smo prah in bomo morali umreti. Vendar pa smo po Kristusovi zmagi na križu poklicani k novemu, božjemu življenju.

Bogoslužje postnega časa pripravlja vernike na obhajanje velikonočne skrivnosti. Pripravlja nas na velikonočne skrivnosti s spominjanjem na krst in z izvrševanjem pokore.

Postni čas je čas preprostosti in nečas praznovanja. Z evangeljsko čuječnostjo in neizprosno iskrenostjo do samih sebe naj bi dosegli odpuščanje grehov in obnovili, okreplili svoje duhovno življenje. Krščansko življenje in pokora sta tesno povezana med seboj. To nam postane bolj razumljivo, če se spomnimo, da nam je Kristus zaslužil nadnaravno življenje s svojim trpljenjem, smrtjo in poveličanjem. Zdaj moremo rasti samo za ceno odpovedi in žrtve. To je Kristus zelo jasno povedal: „Če hoče kdo priti za menoj, naj se sam sebi odpove in vzame svoj križ ter hodi za menoj!” (Mt 16,24). Prav tako nas Kristus tudi resno vabi: „Vstopite skozi ozka vrata in tesna je pot, ki drži v življenje, in malo jih je, ki jo najdejo!” (Mt 7,13-14). Prostovoljen križ oziroma prostovoljna pokora v postnem času bo morda za nekoga omejitve kajenja in pitja, za drugega vestno izvrševanje dolžnosti v njegovem poklicu in družini, večja potrpežljivost v težavah ali več pozornosti za tisto, kar drugi želi in pričakuje. Predvsem pa bi morali v tem času skrbeti za molitev. Tako naj bi temeljito obnovili jutranjo in večerno molitev, zavzeteje naj bi molili v družini pred jedjo in po jedi. Pri vsem tem bomo kaj lahko spoznali, da je postni čas primeren čas za premišljeno, pošteno in iskreno spoved. Pokora spada k bistvu krščanskega življenja. Krščanska svetost res ni v žrtvi in pokori, temveč v nesebični ljubezni do Boga in do bližnjega. Vendar pa te svetosti ni mogoče doseči brez pokore in odpovedi.

**K**er je bila tempeljska ploščad ponoči zaklenjena, so Jezus in apostoli zapustili mesto skozi Studenčna vrata. Po kamniti poti so prispe-li v Cedronsko dolino, šli čez most in se vzpeli na nasprotni breg.

Skozi črne, raztrgane oblake je po kamnitih nagrobnikih ogromnega pokopališča razlival mesec svojo strašljivo svetlobo. Pot na Oljsko goro je vodila tod mimo.

Vse je bilo tiho. V nešteti romarskih šotorih, ki so prekrivali vzhodno Oljske gore, je vladal mir. Le veter je sem ter tja zašumel ali pa je presunljivo s kakšne veje zakričal krokar, da je nočne popotnike mrzlo spreletelo.

Apostoli so molče hodili ob svojem Učeniku. Strah jih je bilo. Zle slutnje so se jim vedno močneje prebujale v srcih. Janez se ni niti za trenutek odmaknil od Učenika. Zelot Simon je stiskal zobe. Peter se je trdno oklepal ročaja svojega kratkega meča, ki ga je bil skrtil pod silah.

Isto pot je pred davnimi leti hodil Jezusov prednik, kralj David. S solzami v razočaranih očeh in preoblečen je bežal pred svojim izdajalskim sinom Absalomom. V temni senci oljk se je sesedel in zakričal k Bogu:

**„Srce mi umira v mojih prsih, in obdaja me smrtni strah.”**

Šeststo dobro oboroženih borcev njegove osebne straže ga je spremljalo. Jezus je imel pri sebi samo enajst mož in še ti so se tresli od strahu. Ko so prispe-li na stezo, ki je vodila na Oljsko goro, se je Jezus obrnil in neizmerno žalosten rekel svojim apostolom:

**„Vi vsi se boste to noč pohujšali nad menoj, kajti pisano je: Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce črede. Ko bom pa vstal, pojdem pred vami v Galilejo.”**

„Gospod!” se je Peter prerinil predenj, „če se bodo vsi pohujšali nad teboj, se jaz nikdar ne bom!”

Razočarano pa je odstopil, ko je Jezus ponovil svojo mračno napoved:

**„Resnično ti povem. Preden bo petelin nocoj, to noč dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil.”**

Prispeli so. Pri vhodu v vrt Getsemani, ki je bil obdan s starim zidom, je Jezus rekel svojemu spremstvu:

**„Sedite tukaj, dokler bom molil.”**

Petra in oba Zebedejeva sina pa je vzel s seboj. Ko so prišli pod prastare oljke, je Gospod brezmejno žalosten vzdihnil:

**„Moja duša je žalostna do smrti, ostanite tukaj in čujte z menoj! Molite, da ne pridete v skušnjavo!”**

Trojica se je stisnila ob zid kleti, v kateri je bila stiskalnica, Gospod pa se je oddaljil za lučaj kamna.

Noč je bila mrzla, zato so se vsi trije premraženi tesno zavili v svoje plašče, zadržujoč dih so prisluhnili v tišino. V medli mesečini so videli, da se je Učenik vrgel na tla. Dolgo ni noben glas došel do njihovih ušes. Končno so zaslišali stok, vzdih, tako neskončno žalosten, da so otrpnili. Samo iz bolečine, ki para, reže, razcefra srce na tisoč bolečin vlaken, se poraja takšen vzdih:

**„Abba, Oče!”**

In nato molitev, krik človeka, ki je sam, zapuščen od vseh, v smrtni stiski:

**„Oče, če hočeš, vzemi ta kelih od mene, toda ne moja volja, temveč tvoja naj se zgodi!”**

Janez je skočil, da bi bil ob Učeniku v tej uri neizmerne bolečine. Toda Jakob ga je zadržal.

„Ostani, brat! Sam hoče biti, sam s svojim Očetom!” Peter je krčevito stisnil ročaj meča.

Niso se niti premaknili. Le v temo so strmeli, ki je z vseh strani vdiral vanje. Kako vse drugače je bilo takrat, ko jih je Gospod vzel s seboj na goto Tabor! Takrat se je spremenil pred njimi. Leb-del je v zraku, na srebrnem oblaku, zlato žareča svetloba ga je ožarjala, ob njem sta bila Elija in Mojzes, velikana stare zaveze. In zdaj leži tu, razprostrt na tleh, na zemlji, kot da se pred bližnjim trpljenjem hoče skriti v njeno naročje. Čisto sam je v brezupni žalosti in smrtnem strahu.

Kdo bi to mogel razumeti? Kje je sedaj tista silna moč, tista kraljevska hladnokrvnost, ki jo je znal ohraniti tudi v najbolj mračnih trenutkih? Kje je božja svetloba, ki jo je izžareval na gori Tabor? Tu ni nič drugega kot ubogi, bedni človek, ki v neznosni bolečini kliče na pomoč Očeta!

Obup je ledeno stiskal srca zvestih učencev. Na ničesar več niso mogli misliti. Kakor izžgane in opustošene so jim bile duše, nezmožne misliti karkoli, da,

nezmožne celo moliti. Iskali do besed, raztreseno izjecljali par vrstic nekega psalma, z nemimi ustnicami so obupano zakričali v noč „Iz globine kličem...“, toda že pri prvih vrsticah so obstali, kot otroci, ki so se nekaj naučili na pamet, pa se jim je zataknilo. Strah in groza sta vse uničila, možgani in srce so obstali v ledenem hladu, v brezupni izgubljenosti.

Težka mora jim je legla na prsi. Nepremagljivi strah se je nenadoma spremenil v otopelo utrujenost. Niti sami niso vedeli, kdaj so jim veke padle skupaj, zaspali so.

Kakor bi ga kdo pobil s težkim kijem, je Gospod ležal na zemlji, med travo in ostrim kamenjem. Dlanj, s katerimi si je zakril od trpljenja prebledeli obraz, so trepetale. Ve, kakšnemu trpljenju gre nasproti, pozna pasjon z vsemi njegovimi strahotami v neizprosni jasnosti in z vsemi potankostmi, vidi svojo smrt, svoje krvoločne nasprotnike, ki jih je vsakokrat premagal, in ki sedaj hodijo mimo njega z ogabno zmagoslavjnimi maskami. Z vsakim utripom srca se za korak približa neizbežni usodi.

Človek, ki leži na tleh je edinorojeni Sin Boga. Doslej se je lahko v vsaki stiski zatekel v objem ljubečega Očeta. V tej uri pa je Oče dopustil, da je njegov ljubljeni Sin trpel popolno zapuščenost, stisko na smrt obsojene kreature, ki že vneprej okuša agonijo svojega umiranja. Kot njegovi človeški bratje, je tudi on živel trdo življenje. Lakoto in žejo je trpel. Opotekal se je pod žgočimi sončnimi žarki, zmrzoval v ledeno mrzlih nočeh, brez doma in strehe. Po prašnih, kamnitih poteh je hodil do onemoglosti. Nikdar si ni privoščil olajšanja, ki ga je zaradi svoje vsemogočnosti nešteto krat nudil utrujenim in obteženim. Sedaj hoče doživeti še tisto zadnje, najtežje, kar čaka vsakega zemljana - da, doživeti hoče kot človek, zgolj kot človek! V najlepših letih, ko je življenje dobesečno prekipevalo v njem, je jasno gledal, kako se približuje dan njegove smrti, trpljenje, ki ga bo zmrčvarilo. Ubogo, človeško srce je skoraj otrpnilo ob videnju krvavega jutrišnjega dne.

Molk. Nič se ni premaknilo, še listi ne na vejah. Nebo in zemlja sta se prestrašila globoke skrivnosti, da mora Sin božji trpeti kakor vsak drug človek, neskončno zapuščen.

Skozi temo pod oljkami je

hušknila senca. Janez Marko je od daleč sledil Jezusu. Nekaj nagonskega ga je gnalo, da bi bil v tej noči ob Učeniku. Vrt Getsemani z oljno stiskalnico je bil last njegove matere. Poleti, ko zaradi vročine ni mogel spati v hiši na Sionu, je pogosto prenočeval tu v prostoru poleg stiskalnice, kjer je bilo prijetno hladno.

Rad bi bdel, toda bil je preutrujen. Šel je v obokani prostor, se odel in legel. Res, begale so ga zle slutnje, toda videl je, da so tudi učenci zaspali. Počakajmo. Jutro bo morda prineslo nove upe in razvedrilo mračne obraze.

Trije izbranci so globoko zaspali. Sanjali so - oh, sanjali o tem, kar se je vsa tri leta ponoči in podnevi motalo po njihovih glavah, o krasotah mesijanskega kraljestva in o zlatih prestolih, ki jih čakajo.

Nenadoma se prestrašeno planili. Odrešenik je stal pred njimi. V medli mesečini je bil njegov obraz smrtno blede. Prebudil jih je in opotekajoč se po globokem spanju, so slišali, da jim je nežno poočital:

„Spite? Tako, eno uro niste mogli ostati budni z menoj?“

Čujte in molite, da ne zaidete v skušnjavo. Duh je sicer pripravljen, a telo je slabotno.“

Zebedejeva dva 'sinova groma' sta osramočena povabila glavi. Peter je sam nad seboj besnel. Ali niso Jezusova telesna straža, tako kakor so bili kereterji in feleterji Davidova in so svojega kralja spremljali na Oljsko goro? Oni pa so zaspali. Nezvesti stražarji, ki so zanemarili svojo službo!

Majavo so se postavili na noge, se naslonili na zid stiskalnice, odločeni, da

bodo odslej vztrajali kot zvesta in budna straža. In spet so ostali sami. Gospod je odšel, da se sam pogovori z Bogom. Kmalu so zaslišali otožno proseč glas:

„Moj Oče, če je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene; vendar ne kakor jaz hočem, ampak kakor ti.“

Srce jim je zastalo. Kri jim je ledenele v žilah. In potem je spet prišla tista žalost, ki jih je hromila, jim zatisnila oči in znova so kar stoje zadremali.

Gola in gladka skala se je ponujala sredi zelenja. Pred njo se je Gospod vrgel na kolena in se ponovno boril s svojim Očetom, tako kakor Jakob v tisti davni noči ob studencu. Njegova domovina, na katero je bil navezan z vsakim vlaknom svojega človeškega srca, je vsajala pred njim. Ljudstvo, ki ga je prišel odrešiti, je v nepregledni množici prihajalo predenj. Bil je človek, ki je kričal v puščavo, sejalec, ki mu je zrnje zamrlo med kamenjem. Res, oblegale so ga množice in po cele dneve vztrajale pri njem. Ljudje so mu navdušeno vzklikali, ko je prihajal v Sveto mesto. Da, ljudje! Prav isti bodo jutri kričali: „Crucifige - Križaj ga!“ Tako malo je zvestih! Pa še med njimi, med apostoli je eden postal izdajalec. Drugi ga bo zatajil. Ostali se bodo razbežali. Na koncu bo spet sam, čisto sam.

Kako rad ima to ljudstvo! Koliko je trpel zanj! Kako hudo mu je bilo pri srcu, ko ga ni hotelo več poslušati. Zakrknilo je, zaprlo se je pred njim. Ko jih je hotel zbrati, kakor zbira koklja piščeta pod peruti, so se mu posmehovali in odšli.

Zaman je bila njegova vztrajna ljubezen, zaman lepe besede, zaman čudeži

28. novembra 1999 je bil krščen v cerkvi Marije Pomagaj TOMAŽ MIKLIČ, sin Roka in Angelce, roj. Podržaj. Botra: Ani Malovrh in Blaž Miklič. Krstitelj: prelat dr. Jure Rode.



njegove dobrote! To ljudstvo si je izbralo strašno pot. Jeruzalem bo zgorel v ognjenih plamenih rimskega maščevanja. Brez svoje domovine se bo Izrael razkropil, brez miru bo živel pod tujim nebom. Zavrgel je njegovo poslanstvo, njegovo milost, prelomil prastaro zavezo. Zvezda odrešenja je odšla od Juda, ker ni spoznal dneva Gospodovega obiskanja.

„Ti pa nisi hotelo!“ je stokal zlomljen od bolečine. To trpljenje je hujše od vseh telesnih muk, ki jim gre nasproti. Bičanje ga bo razmesarilo, trnje mu bo prebadalo glavo, žebliji prebili njegove roke in noge, pa vendar žalost nad svojim ljudstvom boli mnogo bolj. Srce mu hoče raztrgati.

Roke mu tipljejo po skali. Kako trda in mrzla je! Pa vendar bi jo s svojim dihanjem prej ogrel kot kamnito, otrdelo srce svojega ljudstva z ognjem plemenite ljubezni.

Duša se mu je spremenila v en sam krik, krik po luči in tolažbi. Bila je kakor potopljena v brezmejno žalost.

Mesec se je utrujeno vlekel skozi raztrgane oblake. Tema se je še bolj zgostila. Bo kmalu vžšlo jutro, temnejše od noči?

Peter je prestrašeno planil. Zbegano se je oziral okrog, se zastrmel v Učenikov obraz, ki se je sklonil nadelj in kot razbijajoče grmenje je v njegovi obupani duši odmevala Gospodova tožba:

„Simon, spiš? Nisi mogel eno uro ostati buden?“

Ni vedel, kaj naj odgovori. Besen je bil in razočaran nad samim seboj. Najra-

je bi se opsoval in preklel. V jezi si je začel puliti lase in brado.

Kako je le mogel zaspati? Pa je res spal? Sanjal je stoje o tisti noči na jezeru, ko je okrog njega rjovel vihar in so ga valovi skoraj potopili. Takrat je Gospod spal, toda njegovo srce je bedelo. Še o pravem času je vstal in umiril divjanje neurja. Sam pa je sedaj zaspal in pustil Gospoda samega v viharju bolečin, v noči strahu in osamljenosti, v morju bridkosti.

Ko se je Gospod razočaran obrnil od njega in se pri beli skali ponovno vrgel na tla, bi se najraje pogreznil od sramote. Učenik je pritisnil vroče čelo na kamen. V pričakovanju krvavega jutra je ves trepetal.

V tej uri so se pred Gospodovimi očmi odgnile mračne zavese, ki so mu doslej zakrivale bodočnost. Sedaj ni videl samo svojega ljudstva, ampak ves svet pod širnimi nebesnim obokom, človeštvo vseh časov.

Jutri bo visel na križu, velika žrtev bo prinesena, svet odrešen. Tri dolge ure bo tekla njegova kri, se odtekala, počasi, kapljica za kapljico iz razbičanih žil. Ljudje bodo hodili mimo in se posmehovali, šli bodo svojo pot in nad njim razočarano zmajevali z glavo. Nobene rešitve ne bodo več pričakovali od njega, ki bo bedno visel na Golgoti.

Posmehovali se mu bodo tako kakor so se na večer pred vesoljnim potopom Noetu in njegovi barki. In odšli bodo v smrt, v nepreklicno, večno smrt. Da, in to

vsi tisti, katerim je s svojo smrtjo hotel dati življenje. Peklensko žrelo se bo odprlo. Sodnikova obtožba jih bo zdrobila.

„Vi pa niste hoteli!“ je Gospod v brezmejni bolečini zajecal. Srce mu je hotelo raztrgati. Kri je udarila skozi nabrekle žile. Bolečina, ki ji nikdar ne bo vedel imena! Čelo se je orosilo. Debele kaplje - krvi so polzele na trdo skalo, vpijale so se v kamnite pore, pordečile tla.

Čas najhujšega trpljenja je tu. Tako človek še ni trpel. Odprlo se je najgloblje brezno, v katerega se je kdajkoli pogreznilo kako zemeljsko bitje. Gospod je potil krvavi pot. Velika krvava daritev se je začela. Skala v vrtu Getsemani je bila prvi oltar, na katerem je začelo krvaveti božje Jagnje.

Ko se je Sin človekov utapljal v morju bolečin, je Oče poslal tolažnika. Nebo se je odprlo. V večnih višavah je zatrepetala zvezda. Z naraščajočim sijem se je približevala. Nebeški poslanec je obstal na skali, ki jo je Jezus ovlažil s svojo krvjo. Iz slepeče svetlobe je stopil angel in mu na omagujoče ustnice naslonil kelih moči.

V duhu so se pred Gospodom zvrstile neskončne množice, ki jih bo on rešil s svojo žrtvijo, ljudje vseh časov in krajev, ljudje, ki mu bodo vzklikali, se mu zahvaljevali; ljudje, ki bodo skozi odprta vrata njegovega trpljenja vstopili v večno življenje.

Nad to pečino smrtnega boja je Jezus zagledal križ. Toda to ni bilo več znamenje ponižanja in sramote, ne, križ je sijal v velikonočni zarji, z njim so se odprla nebeška vrata in zadonel je zbor milijonov angelov in ljudi:

„Hozana Sinu Davidovemu! Hozana na višavah!“

Nadnaravna luč je izginila. Sedaj je spodaj s poti prihajala drugačna luč. Bakle so s krvavordečim sijem tipale v temo. Prihajajo plačanci velikega zbora, oddelek vojakov, ki jim je tribun dovolil izhod. Prispeli so. Že stojijo pred vrtnim zidom.

Jezus je prebudil tri izbranice, ki so spet spali:

„Sedaj spite in počivajte! Glejte, približala se je ura, ko izročajo Sina človekovega v roke grešnikov. Vstanite, pojdimo! Tisti, ki me izdaja, se je približal!“

Še na pol pijana od spanja je trojica prestrašeno planila kvišku. Učenci, ki jih je Jezus našel pri vhodu, so od strahu odskočili, nerazumljivo so zakričali in drgetali sluteč nenadno nevarnost. Tudi oni so trdno spali.



18. decembra 1999 je bil krščen v cerkvi Marije Pomagal JANEZ PAVEL ŠTEFF, sin Nejkota in Milene, roj. Svetlin. Botra: Marijeta Štef, roj. Grlic, in Ciril Loboda. Krstifeli: prelat Jože Škebec.

Zadonela so ostra povelja. Tri dekurije, ki jih je dal na razpolago tribun, so zasedle vhod. Tempeljska straža je vdrla v vrt opremljena z baklami, gorjačami in vrvmi. Obstala je pod košatimi oljkami. Bakle so krvavo ožarjale surove obraze. Oči so se jim svetile kot zverem, ki prežijo na svoj plen.

Tedaj je nekdo pritekel, stopil k Učeniku, ga objel, poljubil na lice in vzkliknil:

**„Pozdravljen, Učitelj!”**

Gospod je prenesel poljub izdajalca. Pogledal je Juda naravnost v oči, in blago dejal:

**„Juda, s poljubom izdajaš Sina človekovega?”**

Oboroženo krdelo je neodločno stalo okrog. Čakali so na povelje. Sami leviti iz prastarih duhovniških rodbin so prišli, da bi ujeli Sina Jahvevevega, kateremu so njihovi očetje zvesto služili.

**„Koga iščete?”** so slišali Učenikov glas.

**„Jezusa Nazarejca!”** odvrne Segan Malh, eden odličnikov velikega zborara.

**„Jaz sem!”** je kraljevsko hladnokrvno odgovoril Jezus. Tempeljske stražarje je spet zgrabil strah in jih ohromil. Prav tako kot na šotorski praznik, ko ga niso mogli prijeti. Spomnili so se različastnih čudežev, vzvišenih besed in odločnega nastopa tega človeka. Vsemu temu so sami bili priče. Odskočili so. Kolena so se jim zašibila, postala so mehka ko pregret vosek, zamajali so se in popadali z baklami in gorjačami vred.

Apostoli so strmeli. V prestrašena srca je planil nov pogum. Morda hoče Gospod v teh odločilni uri narediti čudež, na katerega so čakali dolga leta. Če je že en sam samcat pogled podrl te može na tla, potem tudi Rimljani ne bodo kaj prida opravili proti njemu.

Jezus je znova vprašal preplašene rablje:

**„Koga iščete?”**

Izjecljali so isti odgovor kakor prej Malh. Gospod je stegnil roki, da bi mu jih zvezali, se postavil pred učence in rekel:

**„Rekel sem vam, da sem jaz. Če torej mene iščete, pustite te, naj odidejo!”**

Tedaj so plaho, drug za drugim pristopili. In ko so videli, da se jim Nazarečan prostovoljno izroča, so divje planili nanj, mu zvezali roke in vrv surovo zategnili.

**„Gospod, naj udarimo z mečem?”** je vzkliknil zelot Simon. Ta vzklik je osvestil Petra. Ni čakal na odgovor. Z divjim krikom je planil na poveljnika tempeljs-

ke straže. Toda dokaj nezanesljivo je zamahnil z mečem. Malh je zarjovel ko da bi ga devali iz kože in pritisnil roko tja, kjer bi moral biti desni uhelj. Skoraj popolnoma odsekan, je žalostno bingljaj. Jezus se je ježno obrnil k vihravemu Petru:

**„Spravi meč na njegovo mesto, kajti vsi, ki primejo za meč, bodo z mečem pokončani. Ali misliš, da ne morem prositi svojega Očeta in bi mi takoj dal na voljo več dvanajst legij angelov, toda kako naj se potem spolnijo besede Svetega pisma, da se tako mora zgoditi?”**

Peter se je neodločno umaknil. Roka je nehote popustila meč, da je jeklo jedko zažvenketalo ob kamenju. Tudi zelot Simon je odvrnil orožje. Jezus je dvignil zvezani roki, se dotaknil Seganovega ušesa in ga ozdravil. Zadnji čudež pred smrtjo je storil svojemu najhujšemu sovražniku. Potem se je preko tempeljske straže ozrl na tiste, ki so stali zadaj. Celotno članov velikega zborara se je potuhnilo med napadalce. Ni jih bilo sram sodelovati pri tem podlem pohodu. Gospod jih je vzvišeno miren nagovoril:

**„Kakor nad razbojnika ste prišli z meči in koli. Dan za dnem sem bil med vami v templju in niste stegnili rok po meni, ampak to je vaša ura in oblast teme.”**

**„Dovolj čvekanja!”** je zavreščal rabi Joel. **„Odvedite ga!”**

Z grobim suvanjem in divjimi kletvami so odvedli ujetnika iz obzidanega

vrta. Ostali so se kot sestradani psi pogrnali za apostoli, da bi še nje polovili. Ti pa so se, takoj ko so videli Učenika v rokah njegovih sovražnikov, razbežali na vse strani. Eden od biričev je končno le zgrabil nekega mladeniča, ki se je bil v naglici zavil v plateno rjuho. Ta je popustil platno, se iztrgal, nag ubežal ter izginil pod temnimi krošnjami oljk.

Janez Marko je bil to. Prebudil ga je hrup bližajočih se biričev. Ni bilo časa, da bi se oblekel, zato se je zavil v rjuho. Skrivaj je iz stiskalnice, tresoč se od mraza in strahu opazoval, kako je podivjana horda odvela Odrešenika. Rimski vojaki so ga spremljali z golimi meči v rokah.

Romarji so se prebujali v svojih šotarih, se plazili ven in prestrašeni strmeli v oboroženo krdelo in ujetnika, katerega obraz zaradi teme niso mogli prepoznati. Hitro so se spet poskrili pod svoje odeje. Pri takih rečeh se radovednost ni najbolje obrestovala. Kaj hitro si jo staknil z gorjačo.

Kot čreda, v katero je vdrl volk, so se učenci razbežali. Le Janez si je toliko opomogel, da je v varni razdalji sledil napadalcem. In potem je tudi Peter prišel k sebi ter se spomnil, da je Gospodu obljubil zvestobo. Šel je skrivaj za njimi.

Po isti poti, po kateri je bil prišel, so sedaj Jezusa gnali nazaj. Privedli so ga v palačo nekdanjega velikega duhovnika Ane. Nekateri iz velikega zborara so bili tam že zbrani. Začelo se je prvo zaslišanje.

19. decembra 1999 je bil krščen v cerkvi Brezmadežnega spočetja v Buenos Airesu SANTIAGO PÉREZ ŽEBRE, sin Daniela in Marije Alenke, roj. Žebre. Botra: Irena Žebre in Gustavo Pérez Carli.



## „Tudi sam sem ostarel”

**Papež je na stare ljudi naslovil pismo, v katerem govori o svojih izkušnjah s starostjo, opogumlja druge, naj sprejmejo svoja leta kot dar in poslanstvo, ter odločno nastopa proti miselnosti, ki ostarele odriva na obrobje ali celo v objem evtanazije.**

„Dni naših let je sedemdeset let, če smo krepki, osemdeset let, in njihova vihravost je muka in zlo, hitro mine in mi odletimo (Ps 90,10). Sedemdeset let je bilo veliko v času, ko je psalmist pisal te besede, in niso bili mnogi, ki so jih preživeli; danes se je po zaslugi napredka medicine in izboljšanih družbenih in gospodarskih razmer življenje v mnogih pedelih sveta znatno podaljšalo. Vedno pa je tudi res, da leta minevajo hitro; dar življenja je, kljub trudu in trpljenju, ki ga zaznamujeta, prelep in preveč dragocen, da bi se mogli naveličati.”

S temi mislimi začenja papež Janez Pavel II. pismo ostarelim ljudem, izdano 1. oktobra, na dan, ki ga je OZN razglasila za dan ostarelih. Pismo je še eden v vrsti dokumentov, ki jih je sveti oče naslovil na različne stanove in poklice - med drugimi na mlade, družine in umetnike.

„Tudi sam sem medtem postal star, zato se želim z vami, ostareli, pogovarjati,” je zapisal papež v enem uvodnih stavkov, s čimer je jasno pokazal na osebni značaj pisma - v njem govori o sebi in o sebi enakih; govori iz lastne izkušnje in iz velike ljubezni do starih, bolnih in trpečih. In kot lahko od moža njegove notranje trdnosti in moči pričakujemo, pismo kljub spoznanjem, s koliko težavami je starost nujno povezana, ne izveni v žalostnih tonih, ampak prav nasprotno - papež opogumlja ljudi svoje starosti, naj se dosledno zavedajo vrednote darovanega življenja in uresničujejo svoje poslanstvo tam, kjer je to le mogoče.

Pismo ima več vsebinskih razdelkov - v prvem se papež ozira v 'svoj' čas, v zapleteno (dvajseto) stoletje na poti v upanja polno prihodnost in v njem pokaže na številne sence, pa tudi svetla

znamenja za tretje tisočletje; v drugem ugotavlja, da je „jesen življenja” čas modrosti in zrelih nasvetov; v nadaljevanju predstavlja pogled Svetega pisma za starega človeka - pogled, ki starost razume kot odločilno obdobje človekove zrelosti in izraz božjega blagoslova; v razdelku Varuhi kolektivnega spomina med drugim opozarja na napačno gledanje pri nekaterih narodih, kjer zaradi (u)porabniško in produkcijsko naravnane miselnosti starost občutijo kot breme, celo do te mere, da se je skušajo znebiti (evtanazija); v poglavju Spoštuj očeta in mater se papež zavzema za staranje v družinskem krogu, se pa zaveda, da so domovi za ostarele pogosto nujne in tudi hvale vredne ustanove, kadar jih ne usmerja zgolj učinkovitost, ampak tudi ljubeča skrb za varovance; ob koncu pisma, v življenjskem voščilu, pa se Janez Pavel II. ozira tudi k (svoji) smrti: „Občutenje velikega miru me preveva ob misli na trenutke, ko me bo Gospod poklical k sebi: iz življenja v življenje! Pogosto mi, brez kančka žalosti, pride na ustnice molitev, ki jo moli duhovnik po evharističnem slavju: Ob uri moje smrti me poklič! in pusti me priti k sebi.”

## IZPOLNJENA OBLJUBA

di še danes pionirji novega slovenskega časa?

„Vztrajajte, to glavno, in Bog vam bo pomagal! — Ne omagajte na kruti poti, tudi meni ni lahko pri srcu že zaradi vas...”

— — —  
Pred sto leti se je rodil, pred osemnajstimi leti je legel v grob. Njegove pesmi, zgodbe, drame pa ostajajo. Pa tudi misli iz njegovih pisem. Kot oporoka.

Leta 1988 je pisatelj Zorko Simčič v *Duhovnem življenju* (ob 100-letnici rojstva Stanka Majcna) napisal članek, ki se je končal tako, kot priča zgoraj objavljeni faksimile.

„No, Bogu hvala - ni bilo treba čakati na „tvojega vnuka vnuka”. Bog je naredil tako, da smo že mi to obljubo lahko

Na njegovem grobu so vklesani nekateri verzi iz pesmi „Smrt v polju”. Nekoč pa bo na Majcnovem grobu prižgana svečka, naša svečka — in tvoj sin ali tvojega vnuka vnuk — bo nekoč prislonil h grobu v imenu onkraj morja umrlih tudi še majhno ploščo z besedami, ki jih dotlej pač nosimo samo v svojih srcih: „Samotnemu, tihemu, zvestemu!”

Zorko Simčič

izpolnili,” je Z.S. med drugim zapisal v pismu uredniku DŽ.

Obljuba je bila izpolnjena. Sedaj v Sloveniji živeči pisatelj Zorko Simčič je skupaj s pesnikom Stankom Janežičem ter s sodelovanjem gospoda Franca Časla, župnika pri Mariji Snežni v Slovenskih Goricah, kjer je Majcen pokopan, postavil omenjeno ploščo na Majcnov grob, kot priča fotografija pod tem besedilom.

## O VINKU BELIČIČU

V Geržiničevem članku o Vinku Beličiču v januarski številki DŽ (str. 21-23) je po vrsti 17 od spodaj v srednjem stolpcu na str. 22 dodati tole:

L. 1988 je izdal svoj celotni pesniški opus **Pesem je spomin**. Obsega 215 naslovov, med njimi 24 prvič objavljenih. V Predgovoru govori o svojem pesnikovanju od začetkov na novomeški gimnaziji do te zadnje, popolne antologije. Vzporedno razpravlja o bistvu lirске pesmi.

## IZ NAŠE KRONIKE

Mladinski dan v Mendozi je bil v nedeljo, 20. novembra: mladinska maša, tekmovanje v odbojki, nagovor predsednika mendoške SFZ Tineta Šmona, nastop naraščajnikov, naraščajnic, deklet in fantov in prosta zabava; geslo dneva je bilo: Vstopimo z upanjem v novo tisočletje!

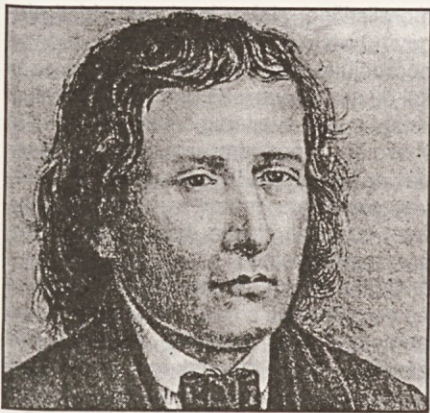
Sklepne prireditve sobotnih šol so bile 4., 5. in 8. decembra; miklavževanje je bilo po vseh krajevnih domovih ali v soboto, 4. decembra, ali v nedeljo, 5. decembra; Miklavževe prireditve pritegnejo izredno število rojakov, praktično vse družine z otroki, tudi vse mešane zakone.

SAMOTNEMU, TIHEMU, ZVESTEMU

16.XII.1998

TVOJI IZ IZGNANSTVA





## SLOVO OD MLADOSTI

Dni mojih lepša polovica kmalo,  
mladosti leta, kmalo ste minule;  
rodile ve ste meni cvetja malo,  
še tega rož'ce so se koj osule,  
le redko upa sonce je sijalo,  
viharjev jeze so pogosto rjule;  
mladost, vendār po tvoji temni zarji  
srce bridkó zdihuje, Bog te obvarji!

Okusil zgodaj sem tvoj sad, spoznanje!  
Veselja dokaj strup njegov je umoril:  
sem zvedel, da vest čisto, dobro d'janje  
svet zanič'vati se je zagovoril,  
ljubezen zvesto najti, kratke sanje!  
Zbežale ste, ko se je dan zazoril.  
Modrost, pravičnost, učenost, device  
brez dot žal'vati videl sem samice.

Sem videl, da svoj čoln po sapi sreče,  
komur sovražna je, zastonj obrača,  
kak'veter nje nasproti temu vleče,  
kogār v zibéli vid'la je berača,  
da le petica dá ime sloveče,  
da človek toliko velja, kar plača.  
Sem videl čislati le to med nami,  
kar um slepi z golj'fijami, ležámi.

Te videt', grje videti napake,  
je srcu rane vsekalo krvave;  
mladosti jasnost vendar misli take  
si kmalo iz srcá spodi in glave,  
gradóve svetle zida si v oblake,  
zelene trate stavi si v puščave,  
povsod vesele lučice prižiga  
ji up golj'fivi, k njim iz stisk ji miga.

Ne zmisli, da dih prve sap'ce bode  
odnesel to, kar misli so stvarile,  
pozabi koj nesreč prestanih škode  
in ran, ki so se komaj zacelile,  
doklèr, da smo brez dna polnili sode,  
'zuče nas v starjih letih časov sile.  
Zato, mladost, po tvoji temni zarji  
srce zdih'valo bo mi, Bog te obvarji!

# OB 200-LETNICI rojstva pesnika FRANCETA PREŠERNA

## ZDRAVLJICA

Spet trte so rodile,  
prijat'lji, vince nam sladkó,  
ki nam oživlja žile,  
srcé razjasni in okó,  
ki utopi  
vse skrbi,  
v potrlih prsih up budi.

Komú najpred veselo  
zdravljico, bratje č'mo zapet'?'  
Bog našo nam deželo,  
Bog živi ves slovenski svet,  
brate vse,  
kar nas je  
sinov sloveče matere!

V sovražnike 'z oblakov  
rodú naj naš'ga trešči grom!  
Prost, ko je bil očakov,  
naprej naj bo Slovincem dom;  
naj zdrobé  
njih roké  
si spone, ki jim še težé!

Edinost, sreča, sprava  
k nam naj nazaj se vrnejo!  
Otrók, kar ima Slava,  
vsi naj si v róke sežejo,  
da oblast  
in z njo čast,  
ko pred, spet naša bosta last!

Bog živi nas, Slovenke,  
prelepe, žlahtne rožice!  
Ni take je mladenke,  
ko naše je krvi deklé;  
naj sinóv  
zarod nov  
iz vas bo strah sovražnikov!

Mladen'či, zdaj se pije  
zdravljica vaša, vi naš up!  
Ljubezni domačije  
noben naj vam ne usmrti strup;  
ker po nas  
bode vas  
jo srčno branit' klical čas!

Živé naj vsi naródi,  
ki hrepené dočakat' dan,  
da, koder sonce hodi,  
prepír iz sveta bo pregnan,  
da rojak  
prost bo vsak,  
ne vrag, le sosed bo mejak!

Nazadnje še, prijat'lji,  
kozarec záse vzdignimo,  
ki smo zato se zbrat'li,  
ker dobro v srcu mislimo.  
Dokaj dni  
naj živi  
Bog, kar nas dobrih je ljudi!

## IZ KRSTA PRI SAVICI

En dan sem prašat šla po vojske sreči,  
al' skozi se še ni sklenila z vami;  
učil ljudi je mož bogaboječi,  
duhovni mož, ki zdaj ga vidiš z nami:  
kako nas ustvaril vse je Bog največji,  
kak' greh prišel na svet je po Adámi,  
kak' se je božji sin zató učlovečil,  
da bi otél naróde in osrečil.

Da pravi Bog se kliče Bog ljubezni,  
da ljubi vse ljudi, svoje otroke,  
da zemlja, kjer vijo viharji jezni,  
je skušnje kraj, da so naš dom visoke  
nebesa, da trpljenje in bolezní  
z veseljem vred so dar njegove roke,  
da čudno k sebi vod' otroke ljube,  
da ne želi nobenega pogube.

Da ustvaril je ljudi vse za nebesa,  
kjer glor'ja njega sije brez oblaka,  
oko ni vid'lo, slišale ušesa  
veselja, ki izvoljene tam čaka,  
da spróstenim bo vseh težav telesa  
se srečnim izpolnila volja vsaka,  
da bodo tamkaj božji sklepi mili  
té, ki se tukaj ljubijo, sklenili.

# „Z vso močjo srca in duše“

Z nadškofom dr. Francem Rodetom se je pogovarjal akademik prof. Alojz Rebula

**1. Gospod nadškof, za sabo imate izkustvo treh velikih okolij, španskega, francoskega in italijanskega. Slovenskega niste mogli spoznati v njegovi polni razmahnenosti, saj je prihajalo izmučeno iz polstoletnih katakomb. Vendar ste morda opazili v njem kakšne svoje poteze, ki označujejo na primer slovensko ljudsko vernost in slovenski duhovniški lik.**

Nedvomno ima slovenski katolicizem svoje poteze, ki jih opažajo tudi tujci, ki nas poznajo. Pred meseci sem se prvič srečal z novim innsbruškim škofom Kothgasserjem, ki je doma iz Lipice na Štajerskem, 30 km od slovenske meje in je bil torej pogosto v stiku s slovenskimi verniki. Navdušeno mi je pripovedoval o slovenski vernosti, ki da je zelo globoka, pristrčna, neposredna, intimna, in se izraža predvsem v osupljivo lepih cerkvenih pesmih, kot jih nima noben narod. Po njegovem je slovenski narod prav religiozno nadarjen, mističen narod.

Nekaj podobnega mi je povedal neki italijanski frančiškan, ki že dolgo deluje v Sveti deželi in pozna številne skupine romarjev iz vseh koncev sveta. Slovenski romarji ga vedno presenečajo zaradi globoke, resne pobožnosti, zaradi olikanega in discipliniranega vedenja in zaradi prelepih pesmi, ki kar vrejo iz njihovih src in so izraz njihove močne vere.

Tako nas vidijo tujci. Sam se precej strinjam s temi pogledi. Slovenska vernost - nasprotno od tega, kar nam hočejo dopovedovati naši antiklerikalni liberalci - je globoka, pristna, v neki naravni skladnosti z našim najpristnejšim zgodovinskim spominom, ki dojema Cerkev kot najbolj svojo, kot najbolj slovensko, v srečnem sozvočju tudi z našo milo pokrajino, ki nosi neizbrisen pečat katolištva. Zato se mi zdi vse tisto miselno nategovanje s protestantizmom kot izraz pristnejšega slovenstva, ali celo z neko samopašno skepso, da ne govorim o liberalističnem, postmodernem nihilizmu, tuje, mehanično, plod abstrakcij brez temeljev.

In kaj reči o slovenskem duhovniku? Tu govorim o duhovniku ljubljanske nadškofije, ki sem ga spoznal поблиže v teh dveh letih in o nekaterih prijateljih iz redovniških vrst. V čem se ta duhovnik razlikuje od romanskih sobratov? Kakšne kreposti ga odlikujejo in kakšne omejenosti je zaznati pri njem? Naj povem, da

je lik katoliškega duhovnika, kot se je uveljavil v naši zahodni latinski Cerkvi, v bistvu zelo podoben. Če je tu kakšna slovenska posebnost, bi to videl najprej v izjemni delavnosti slovenskega duhovnika. Naši duhovniki so pogosto garači, kot jih težko najdeš v takem številu v drugih deželah. Med njimi vidim tudi veliko praktičnih, gospodarsko sposobnih ljudi. To so veliki realisti, blizu stvarnosti, z obširnimi znanjem za reševanje konkretnih problemov, močno pritrjeni na zemljo, preudarni in izkušeni. Verjetno imajo te lastnosti iz svojega kmečkega izvora, posrednega ali neposrednega. Njihova vera in pobožnost sta tudi zelo blizu korenin, iz katerih izhajajo. Naj povem, da se Bogu vsak dan zahvaljujem za tako zgledne duhovnike. Mnogi med njimi so pravi svetniki.

**2. Bi bilo potemtakem mogoče govoriti tudi o svojiskih značilnostih slovenske katoliške kulture ali nemara celo slovenske svetosti? Kakšne potencialne izvornosti vidite v slovenskem krščanstvu?**

Glede slovenske katoliške kulture je treba reči najprej, da je del evropske krščanske kulture. O tej kulturi je leta 1948 zapisal angleški pesnik Tomas Stearns Eliot: „Skupna krščanska tradicija je naredila Evropo tako, kot je. Naša umetnost se je razvila znotraj krščanskega sveta. ... Ta ali oni Evropejec lahko ne verjame, da je krščanska vera resnična, in vendar vse, kar pravi in dela, izhaja iz krščanske kulture, katere dedič je. Voltaira in Nietzscheja je lahko proizvedla samo krščanska kultura. Ne verjamem, da bi mogla evropska kultura preživeti, če bi popolnoma izginila krščanska vera. Če krščanstvo izgine, bo izginila tudi vsa naša kultura. Že stoletja je ta kultura resnična vez med nami in nobena politična ali gospodarska organizacija ne bo mogla nadomestiti te kulture enotnosti“ (Notes towards the definition of culture, London 1962, str. 122).

V tem smislu je naša slovenska kultura evropska, se pravi, bistveno zaznamovana s krščanstvom. Vendar moramo takoj reči, da se ta kultura pri nas ni razcvetela v tak sijaj kot pri drugih evropskih, zahodnih narodih. Nismo imeli Danteja, niti Janeza od Križa, niti Dostojevskega, niti Claudela. Je slovenski človek živel svoje krščanstvo preveč utesnjeno,

moralistično, plaho, in ni znal videti njegovih brezmejnih potencialnosti, tudi na področju kulture? Ni imel poguma, da bi šel do kraja bivanjske problematike v luči Križa, v vsej svoji tragični zapletenosti in v svojem mogočem sijaju? Naša beseda, naš pesniški logos, ostaja vse preveč skromen, maloveren, sramežljiv, brez epskega bleska, brez velike, odrešenjske radosti.

Naša gotika - kolikor je je ostalo - se ne da primerjati s francosko, špansko ali angleško. Naš barok ne doseže sijaja avstrijskega ali bavarskega. Nedvomno je vzrok temu naš večni položaj zakotne province s skromnimi sredstvi in z nadlogami slabo varovanega obmejnega ozemlja.

Vendar, zakaj bi se primerjali z velikimi, številčnejšimi in bogatejšimi? To, kar smo ustvarili, nikakor ni nepomembno, čeprav je širšemu svetu neznano. Prešeren, Župančič, Gradnik, Balantič, Kocbek so v svojih najboljših pesmih na višini Heineja, Baudelaira, Leopardija, Machoda. Vladimir Bartol, Boris Pahor, Alojz Rebula so napisali romane, ki sodijo v literarni vrh 20. stoletja. Naše slikarstvo tega stoletja razodeva izredno ustvarjalno moč in se lahko postavi ob bok drugim, bolj znanim. Plečnik, nedvomno najbolj znan Slovenec v svetu, je eden velikih arhitektov našega časa.

Kar zadeva slovensko svetost moramo reči, da smo bili v preteklosti čudno nepozorni na pojave svetosti v našem narodu, kot da je to privilegij tujih narodov. Tudi na tem področju se je kazala naša narodna neozaveščenost, če ne celo občutje manjvrednosti. Pomislimo, da se je prvi postopek za blaženega pri nas začel šele leta 1926 in da je letos našel svoj srečni epilog z beatifikacijo A.M. Slomška. Za njim, kot je znano, so se začeli tudi drugi postopki. S tem pa vse bolj raste zavest, da je svetost navzoča tudi med nami.

Kakšna je? V čem se razlikuje od drugih, bolj „hrupnih“ in bolj znanih? P. Eszer, generalni relator pri Kongregaciji za svetnike, je pred meseci v reviji Tre-tji dan poudaril njihovo miroljubnost, kar naj bi bila značilnost svetnikov kmečkega porekla.

Dodal bi, da so bili vsi naši svetniški kandidati veliki garači: Slomšek, ki nenehno kuje načrte v vse mogoče smeri, in jih uresničuje. Baraga, ki piše knjige ponoči ob sveči ali petrolejki, podnevi pa gradi cerkve in šole, se podaja na dolga in nevarna potovanja v iskanju neumrljivih duš, Gnidovec, ki v petnajstih letih škofovanja zgradi petnajst cerkva ali kapel, neprestano pešači po zaprašenih

kosovskih cestah pod vročim soncem, da obiskuje svoje razkropljene vernike; Grozde, ki strogo načrtuje svoj kratki življenjski čas in ga maksimalno izkorišča. Vsi po vrsti zagrizeni delavci, kot je to bil tradicionalni slovenski kmet.

Tradicionalno pobožni, tenkovestni v izpolnjevanju svojih dolžnosti, praktični pri izvrševanju svojih načrtov, kot taki niso bili nagnjeni k visoki mistiki. Zato nam tudi niso zapustili specifično mističnih spisov.

Slovenski človek ima dober čut za organiziranje, ve za vrednost časa in česar se loti, se loti temeljito. To so tudi značilnosti slovenskega krščanstva, kot se je izkazalo v preteklosti in se kaže danes, med drugim tudi pri naših misijonarjih na tujem. Te lastnosti bodo zaznamovale tudi naše krščanstvo v prihodnosti.

Poleg tega ima vera na Slovenskem že lep čas močno oporo v razumu. Tako v preteklosti kot danes je racionalno utemeljevanje vere pri nas na višini, tako da se njeni nasprotniki zdijo pogosto nemočni, zato pa toliko bolj agresivni.

Manjka pa nam še vedno kontemplativna dimenzija. Verjetno zaradi praktičnega, celo pragmatičnega značaja slovenskega vernika.

**3. Kakšna se Vam zdi z Vašega metropolitskega razgledišča situacija slovenskega krščanstva na prelomu tisočletja? V pošte v prihajajo različni pasovi krščanskega življenja: obisk nedeljske maše, prejetje sakramentov, vključno s spovedjo, obseg in kvaliteta katoliškega tiska, duhovniški in redovniški poklici, katoliške gimnazije, teološka fakulteta, slovenski kristjani v javnem življenju, obravnavanje krščanstva v javnih občilih, stiki Cerkve na Slovenskem z vesoljno, začenši s Cerkvami v sosesčini - na Hrvaškem, v Italiji, v Avstriji?**

Kaj naj rečem? Če izhajam iz svoje izkušnje ob pastoralnih obiskih po župnijah, mi je jasno, da je pri nas vera močna in globoko ukoreninjena v našem narodu. Povsod, kamor pridem, me pričakajo množice. Iz tedna v teden. Vem, da vsako nedeljo ni tako, vendar so te množice, ki jih nagovorim kar se da domače in prepričljivo, tudi dejstvo. Prav bi bilo, da bi se sociologi zanimali tudi za ta pojav. Ko je bil 19. septembra med nami sveti oče, se je na betnavskem polju zbralo okrog 200.000 ljudi. Kdo zmore kaj takega v Sloveniji? Ali to nič

ne pove o vernosti našega naroda?

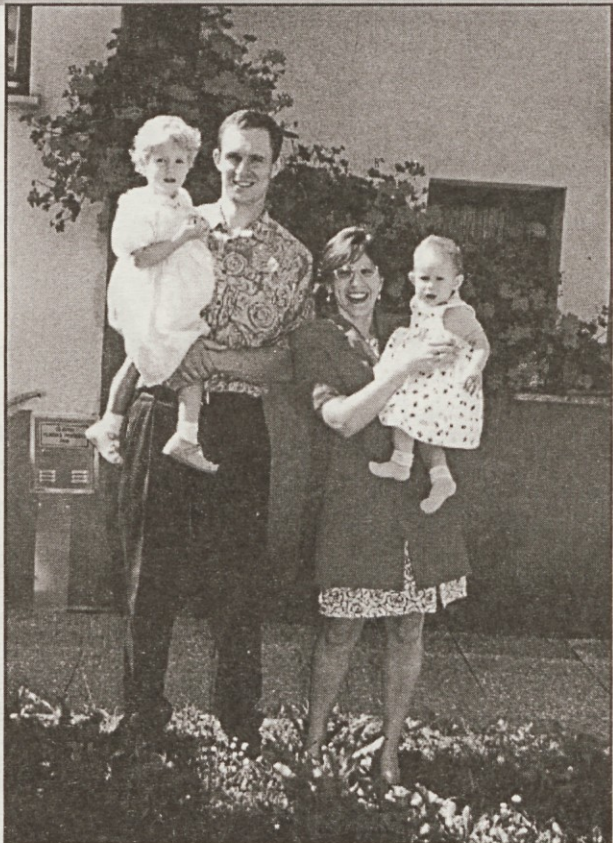
Če se primerjamo z drugimi evropskimi narodi glede na obisk nedeljske maše, smo med boljšo polovico. Za praznike, ob misijonih, se pri nas ljudje veliko spovedujejo, mnogi tudi mesečno. Naš katoliški tisk je razvejan, sodoben, in posrečeno nagovarja bralce, hkrati pa je zvest smernicam Cerkve tako v moralnih vprašanjih kot v teoloških pogledih. Kar zadeva duhovniške in redovniške poklice, pri nas ne moremo govoriti o krizi, kot so jo v zadnjih tridesetih letih doživeli zahodne države. Stanje našega klera je normalno: imamo rod mlajših, srednjih in starejših duhovnikov, povprečna starost pa je nekaj nad petdeset. Pač pa se nekateri ženski redovi ne morejo dvigniti iz težav, ki so jim prizadela povojna leta, in tako je njihovo število znatno manjše. Medtem se je tudi miselnost v ženskem svetu zelo spremenila in sodobno dekle se težko vključi v strukturo starejših redovnih skupnosti. To vsekakor zastavlja zelo resna vprašanja tem skupnostim, saj gre dejansko za njihovo preživetje.

Za praznik sv. Stanislava sem bil v Škofovih zavodih: dopoldne pontifikalna maša v župnijski Cerkvi v Šentvidu; zbor dijakov Škofijske gimnazije je ob spreml-

### „ARGENTINCI“ V SLOVENIJI



Roman Capuder, Marjeta, roj. Javoršek, in Gregor v Slomškovem domu aprila 1998.



Vinko Pestotnik, Lučka, roj. Poznič, Mateja in Darja doma pred hišo.

javi orkestra pel Mozartovo Krönungsmesse. Katera slovenska gimnazija zmore kaj podobnega? Popoldne zelo kvalitetna akademija s podeljevanjem priznanj najbolj uspešnim. Odličnjakov, da jih komaj šteješ. Nedvomno je že danes to najboljša gimnazija v Sloveniji. Podobne rezultate dosegajo druge naše gimnazije. Kot sem že večkrat poudaril, bi morala Cerkev imeti pri nas kakih deset srednjih šol. To bi bila tudi močna spodbuda za zdravo tekmovalnost med državnimi in cerkvenimi ustanovami, ki je žal sedaj ni, na škodo kvalitete slovenskega šolstva.

Naša teološka fakulteta, odslej v sklopu ljubljanske univerze, ima čisto dostojno intelektualno raven. Na nekaterih področjih, mislim na filozofijo, biblične vede, patristiko, moralno teologijo, je celo med boljšimi.

Kar zadeva slovenske kristjane v javnosti je bilo in je še veliko tarnanja. Tudi na prvem zasedanju slovenske sinode smo veliko razpravljali o tem in ugotavljali, kako smo na tem področju nebolgljeni. Vendar se bo v nekaj letih položaj spremenil. Že v Šentvidu so se pojavili mladi fantje in dekleta, ki se pripravljajo na delo v javnosti in veliko obetajo. Prepričan sem, da bo položaj čez čas dru-

gačen.

Javna občila: o tem sem že večkrat spregovoril in ne bi ponavljal znanih stvari. Naj povem samo, da se tuji opazovalci čudijo nad nizkotnostjo določene dela slovenskih občil, ko piše o Cerkvi in njenih predstavnikih. Ne morejo razumeti, da se kdo brez sramu spušča tako nizko. Neki diplomat mi je zaupal, da ne pozna tiska, ki bi bil tako prostaški do Cerkve, kot je slovenski. So pa tudi izjeme, zlasti med tistimi, ki so svobodni in ne pišejo po naročilu okultnega središča, od koder prihajajo smernice.

Stiki slovenske Cerkve s središčem v Rimu so kar se da normalni, še več, prisrčni. To, da je sveti oče prišel v Slovenijo za Slomškovo beatifikacijo, kljub tegobam let in slabega zdravja, pove več kot mnogo besed. Usoda vere v slovenskem narodu mu je pri srcu, ve za naše težave in zapreke, ki jih postavljajo določene politične sile, ve pa tudi za našo zvestobo in naš pogum.

Z vsemi sosednjimi Cerkvami imamo zares prijateljske stike. S hrvaškimi škofi, zlasti s kardinalom Kuharičem in nadškofom Bozaničem sem v prijateljskih odnosih. Redno se srečujemo, bodisi doma, bodisi na mednarodnih forumih in vselej smo veseli, da se spet vidimo.

Italijanska škofovska konferenca nam je izredno naklonjena, kar se izraža tudi z bratovsko pomočjo. Vsi trije obmejni škofje, msgr. Ravnani iz Trsta, msgr. Battisti iz Vidma, msgr. De'Antoni iz Gorice so resnični prijatelji.

Isto lahko rečemo o avstrijskih škofih, čeprav je ta ali oni videti bolj zadržan zaradi znanih razmer na Koroškem. Tudi z madžarskimi škofi se pogosto srečujemo, kdaj v Rimu, kot v mesecu oktobru na evropski sinodi, kdaj na mednarodnih simpozijih. Z veseljem in ponosom radi omenjajo, da eden od slovenskih škofov, msgr. Smej, govori perfektno madžarsko.

**4. Ali bi kazalo na sinodi nakazati takšno zaskrbljenost tudi glede razmer v Cerkvi na Slovenskem, v katero so kakor v vse druge vdrla avtomobil, televizija, računalnik, internet in mobitel? Ali pa se Cerkvi na Slovenskem ni bati te modernizacije na škodo njene božjegljudskosti, da tvegam to skovanko?**

Vsi ti moderni rekviziti so dejansko zelo koristni za opravljanje pastirske službe. Lahko pa hkrati vodijo tudi v pozunanjenost in birokratizacijo. Vendar ni-

## „ARGENTINCI“ V SLOVENIJI



Andrej Mele, Sonca, roj. Andrejak, Andrej Ivan in Tomaz Vladimir.



Andrej Rode, Monika, roj. Bukovec, in Ksaver na izletu.

mam vtisa, da je to resna nevarnost za naše duhovnike. Med njimi ne poznam hladnih managerjev. Blizu so ljudjem, skromni so in domači.

**5. Za slovensko zavest, povojno še posebej, je značilno pomanjkanje čuta za zgodovinski spomin, ne glede na ikonoklazem partije, ki bi bila najraje izbrisala preteklost do Čebin. Slovenski kristjani niso videti izjema pri tej nacionalni amneziji, čeprav bi morali biti po tradiciji za svojo zgodovino dovezetnejši. Ne bi morala sinoda zastaviti rovnico tudi na tej gredici in spodbuditi slovensko katoliško zavest k novi, sveži, manj provincialni, evropski občutljivosti za slovensko krščansko preteklost?**

Osebnost sem zelo nagnjen k študiju zgodovine. Že desetletja uporabljam svoj prosti čas za branje zgodovinskih del. Predvsem me je vedno zanimalo vse, kar je v zvezi z zgodovino slovenskega naroda. Tako sem si sam oblikoval svoj zgodovinski spomin, ki je v marsičem drugačen od tega, ki ga srečujem doma. To se morda odraža tudi v tem ali onem poglavju v moji knjigi "Za čast dežele".

Ta spomin skušam prebuditi tudi

med slovenskimi verniki. Prav zato sem hotel, da smo romali na Chiemsko jezero, h krstnem kamnu slovenskega naroda. Upam tudi, da v prihodnjih letih ne bomo spregledali nobene pomembne obletnice naše religiozne in narodne zgodovine.

**6. Mislite, da bi bilo umestno načeti na sinodi tudi kočljivo vprašanje vloge slovenskega krščanstva, hierarhičnega in laičnega, med komunistično revolucijo? Bi morda kazalo, da bi sinoda tvegala dokument, ki naj bi poskusil z oceno tistega časa, in tako pokazala samokritičen pogum, ki ga ni upala pokazati akterka tistih dogodkov, namreč komunistična partija?**

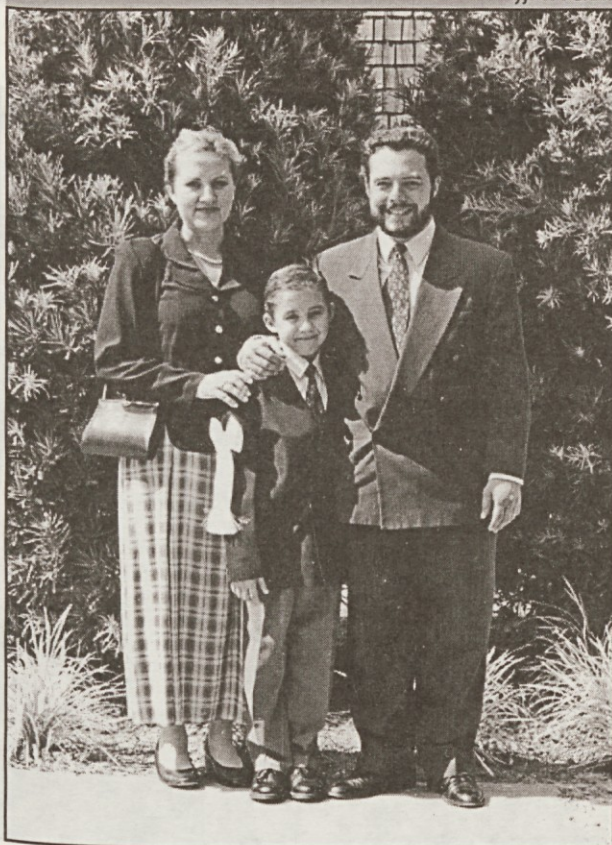
Tak dokument pripravljamo. Zadnja verzija je bila na vpogled nekaterim članom tajništva sinode na koncu prvega zasedanja, vendar vsi še niso bili zadovoljni z njim. Tako smo sklenili, da ga za zdaj še ne objavimo. Priložnost za to naj bi bil postni čas leta 2000, ko bi izšel kot pastirsko pismo slovenskih škofov. To bi morala biti zgodovinsko objektivna sodba o dogajanju med vojno in o delovanju ter odločitvah kristjanov v tem času.

Besedilo bi moralo biti vsestransko brezhibno, da se potem ne vračamo več k tej problematiki. Skratka, zadnja beseda o tem bolečem obdobju naše zgodovine.

**7. Mislite, da bi bil umesten klic sinode kristjanom, naj jih skupna idejna in etična opcija za Kristusa tudi v družbeni areni čimbolj zbližuje?**

Po prvem zasedanju sinode je razvidno, da kaj takega člani sinode niso imeli v mislih. Vendar je vprašanje aktualno. Raziskave javnega mnenja namreč kažejo, da so glasovi vernih tako na predsedniških kot na državnozborskih volitvah zelo razdeljeni. Zavedni kristjani volijo od Združene liste do Krščanskih demokratov. Seveda bi bilo željeno, da se ti glasovi ne porazgubijo po vseh mogočih političnih formacijah. Toda kako to doseči, glede na očitno nezaveščenost kristjanov v politiki po polstoletnem enopartijskem sistemu? Za zdaj se Cerkev omejuje na splošne izjave o dolžnosti udeležanja na volitvah in o glasovanju za poštene in sposobne kandidate. Problem je tudi v tem, da si stranke s krščansko inspiracijo pred volitvami ne upajo nastopati z jasnim programom, ki

## „ARGENTINCI“ PO SVETU



Gabriel Menvielle, Veronika, roj. Fink, in Pavel, silkani po maši 1. maja 1999 v Miamiju, ZDA.  
Sandi De Luisa, Lučka, roj. Kremžar, Matjaž, Igor in Martin na vrtu pri De Luisovih. Živijo v Trstu.



bi temeljil na krščanskih vrednotah. Vsekakor bodo morale te vrednote biti bolj poudarjene in konkretno predstavljene volilcem. Tako bi morala npr. sprememba šolske zakonodaje, oziroma reforma slovenske šole biti eden od volilnih argumentov na prihodnjih volitvah.

**8. Vaš nastop na ljubljanskem nadškofijskem sedežu je pomenil žlahtno provokacijo v slovenskem kontinuitetno zamočvirjenem prostoru. A od vseh Vaših evangeljsko provokativnih sporočil se mi zdi največje - sporočilo o krščanski radosti. Da je človek rojen ne za nič, ampak za neznansko kozmično prihodnost, za vstajenje in večno srečo, je največji izziv, ki ga je mogoče vreči v obraz današnjemu nihilizmu. Takšen izziv je tudi v sinodalnem gestu „Izberi življenje“. Mar ne bi morala v takšno afirmacijo življenju izzveneti tudi prihodnja sinoda, in to tako na ravni duhovne kakor biološke kreativnosti slovenskega naroda?**

Podpišem „z vso močjo srca in duše“, kot poje Exultet. To mora biti zadnja, preroška in jasna beseda sinode.

## IZ NAŠE KRONIKE

**Zlati jubilej Slomškove šole** v Ramos Mejiji: slavlje 50-letnice se je pričelo z zahvalno sveto mašo v Slomškovem domu v nedeljo, 28. novembra; maševal je ramoški dušni pastir in katehet Slomškove šole prelat Jože Škerbec, šolarji so molili prošnje za vse potrebe, pel pa je šolski zborček pod vodstvom prof. Olge Urbančič ob orgelski spremljavi Jožeta Omahne; v nedeljo, 12. decembra, pa je bila spominska prireditev, ki jo je napovedovala prof. Neda Vesel Dolenc: pozdravne besede predsednika Slomškovega doma Marjana J. Lobode, nagovor voditeljice Saše Zupan Omahna, slavnostni govor Marjana Lobode, uprizoritev otroške veseloigre Mirka Kunčiča Cmokec Poskokec v režiji dr. Štefana Godca in izvedbi vseh učencev šole; odkritje spominske plošče v spomin prvega dušnega pastirja Janeza Kalana in ustanoviteljice in dolgoletne voditeljice šole Anice Šemrov; prigrizek in družabno srečanje; slavlja so se udeležili poleg družin šolskih otrok in nekdanjih učencev predsednik ZS Tone Mizerit, šolski referent ZS France Vitrih, voditeljice vseh slovenskih šol Vélikega Buenos Airesa, častni konzul RS Herman Zupan z gospo, Tilka Kunčič, vdova po mladinskem pisatelju

Mirku Kunčiču, in drugi rojaki.

**V Rožmanovem domu** je bilo v nedeljo, 5. decembra, prijateljsko srečanje: najprej sveta maša, ki jo je daroval dušni pastir Toni Bidovec, nagovor predsednika Rožmanovega doma Petra Čarmana, in nato skupno kosilo.

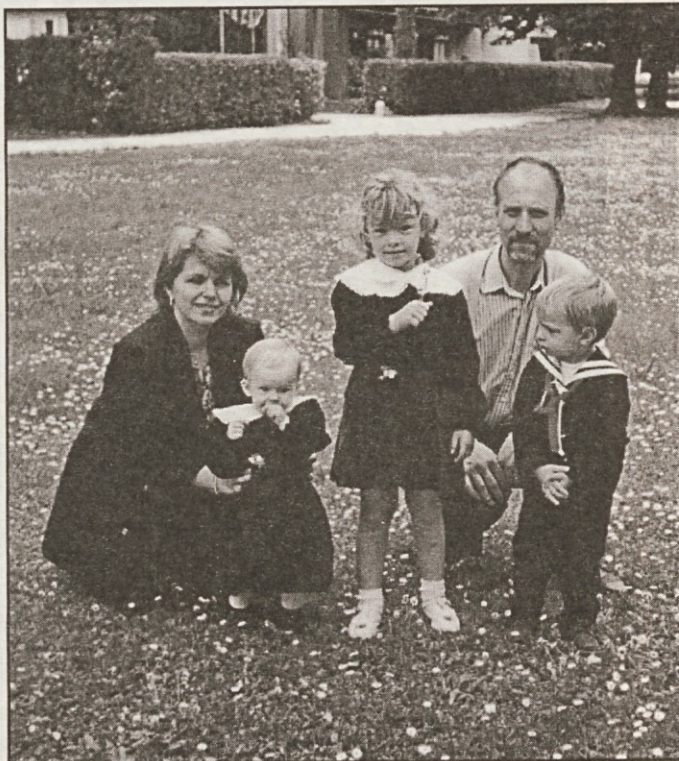
**Občni zbori mladinskih organizacij** so bili v začetku decembra; izvoljeni so bili: na Pristavi predsednik Slovenske fantovske zveze Kristijan Vivod in predsednica Slovenske dekliške organizacije Cecilija Jelenc; v San Justu Martin Selan in Erika Indihar; v Ramos Mejiji Aleks Cestnik in Aleksandra Omahna; v Slovenski vasi David Rot in Mariela Urbanija, v San Martinu Andrej Rezelj.

**Dvodnevne duhovne vaje**, od petka zvečer do nedelje popoldne, so bile v Domu duhovnih vaj v San Miguelu od 3. do 5. decembra za moške in od 10. do 12. za žene; vodil jih je lazarist Jože Bokalič; moških se je udeležilo 26, žena pa 38; poldnevne duhovne obnove za moške v Slovenski hiši, ki jo je tudi vodil Bokalič, se je udeležilo 43 moških.

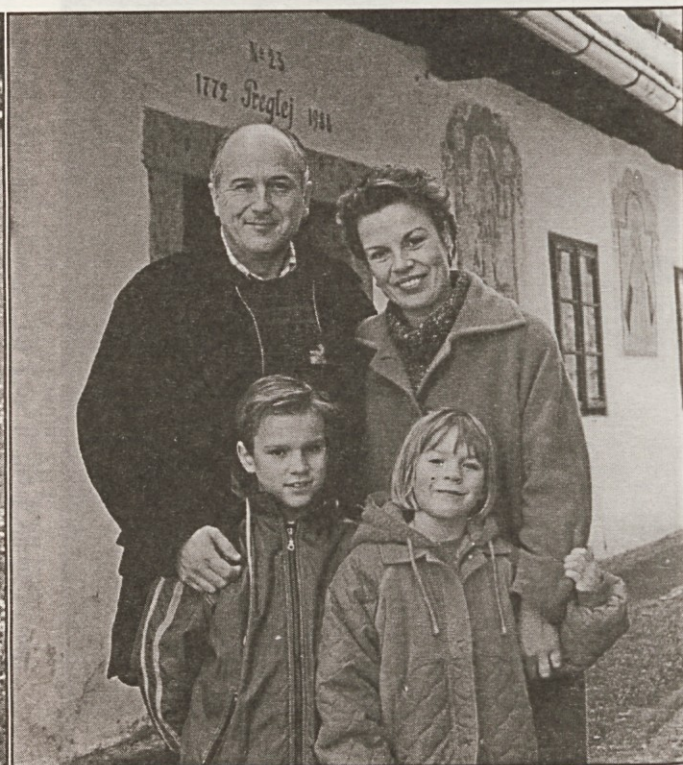
**Slovenska folklorna skupina Pristava** je praznovala svojo 10-letnico z veselico narodnih plesov na Pristavi v soboto, 11. decembra.

## „ARGENTINCI“ PO SVETU

Boštjan Kocmur, prof. Pavlinka, roj. Korošec, Marjanca, Jani in Anja, slikani na Žalah, Ljubljana.



Valentin Inzko, Bernarda, roj. Fink, Simon in Valentina pred domom v Svečah, Koroška.



# BOG ŽÍVI!

MARKO KREMŽAR

**„Bog živi ves slovenski svet,  
brate vse, kar nas je  
sinov sloveče matere!”**

Ta Prešernov verz ni bil vključen v slovensko državno himno. Odpor nevernih je prevladal nad željami vernih državljanov, da bi bila v pesmi, ki je državni simbol, prisotna misel na Boga. Manjšina, vajena dobro pripravljenih skupnih nastopov, je uveljavila svojo voljo. S tem pa si je mlada slovenska država na svoj rojstni list vtisnila žalosten pečat.

Ne le za katoliške kristjane, za vse verne prebivalce Slovenije in za vse Slovence je žalostno dejstvo, da v naši državi Boga, Stvarnika veselja, ne le prezirajo, temveč premišljeno odklanjajo.

Prešeren je v Zdravljici izrazil željo, naj Bog, ki je začetnik življenja, to življenje v obilju deli vsem rojakom, hčeram in sinovom slovenskega rodu. Naslednje kitice izzvene v prazno, če odpade na začetku misel, ki je hkrati prošnja, da bi se z božjo pomočjo med nami krepko uveljavljalo življenje. Brez krepkega življenja ni mogoče misliti, da bi roke Slovencev za dolgo ostale proste spon, da bi vladal med nami ponos, da bi nas vodila domača oblast, da bi ohranjali dedno čast, da bi bila naša dežela dom veselih mladenk in prešernih mladeničev in da bi naš poziv vsem narodom sveta naletel na kakšen odmev.

Naša država je z zakonom odklonila sleherno misel na Boga v javnem življenju in s tem uradno zavrnila božjo pomoč pri ohranjanju slovenstva. Njeni predstavniki so pokazali prezir do edinega neuhajljivega vira življenja. Kjer pa ni zavestne odločitve za usmeritev vseh sil v življenje, tam se z opustitvijo, če ne z dejanjem, odpirajo vrata smrti. Res je sicer, da osebne odločitve lahko presežejo stališča države. Posamezniki med nami to tudi delajo in tako do neke mere popravljajo napake svojih predstavnikov, res pa je tudi, da so take odločitve lahko močno otežkočene.

## Vprašanje preživetja

Življenja je med nami vedno manj. Demografski prerez Slovenije nas opozarja, da imamo pred seboj le še nekaj let, v katerih bo mogoče zavreti upadajočo življenjsko silo, poživiti rodnost, dati ži-

vljenju odločnega, veselega in velikodušnega zagona. Potem bo prepozno. Rod, ki je prav zdaj v letih, ko more posredovati nova življenja, se bo v naslednjih desetletjih izčrpal, njihovih naslednikov pa bo, sodeč po sedanjih izkušnjah, že premalo, da bi deželo ohranili slovensko in s tem zagotovili narodu obstoj.

Marsikdo je tudi opazil, da je med Slovenci vedno manj veselja. Cankar je še na začetku stoletja menil, da smo Slovenci veseli ljudje. Ni še daleč čas, ko smo radi prepevali. Pa ne le fantje na vasi. Veselo se je pelo v družbi, prepevalo se je po družinah. Danes se zdi, da raje plačujemo pevce in ansamble, da nas razveseljujejo. Vendar veselja ni mogoče vlivati od zunaj. Pravo veselje se rodi v srcu, prekipeva in se širi na druge. V družbi, ki ceni vrednote manj od ponudb veleblagovnic, realnost pa rada skriva za videzom, postaja tudi veselje podobno reklamnemu lepaku. V deželah, kjer življenje ugaša, postaja veselje redkost.

Razni strokovnjaki se soočajo z vprašanjem upadanja rodnosti med nami. Sociologi radi ugotavljajo usmeritve in primerjajo naš ritem odmiranja z ostalo Evropo. Kolikor je ta ritem podoben onemu drugod, menijo nekateri, da je upadanje življenja med nami v skladu s stopnjo sedanje civilizacije in zato - normalno. Ekonomiste zanima v zvezi s tem predvsem vprašanje vzdrževanja rastočega števila pasivnih prebivalcev ter grozeča brezposelnost in proračunsko ravnovesje. Vse to pa je mogoče vsaj do neke mere, reševati tudi z ljudmi, priseljenimi od drugod, ki bodo delali, če ne bolje, pa gotovo bolj poceni. Da bodo postali na ta način Slovenci manjšina v Sloveniji, ne spada na področja teh strokovnjakov. Nemalo moralistov, ki se ukvarjajo z osebno odgovornostjo staršev pri rojevanju otrok, meni, da ni mogoče zahtevati od ljudi prevelikih žrtev, in so zato ob upadanju rojstev brez moči. Tolažljivo se jim zdi, kadar pri omejevanju rodnosti prizadeti uporabljajo moralno dovoljena sredstva. O velikodušnosti, ki je postala v sodobni družbi precej pozabljena krepost, je manj govora kakor o neznanosti majhnosti. Tudi politika se tega vprašanja, ki ni niti novo niti nepoznano, ne loteva s posebno zavzetostjo. Neka-

terih politikov takšni izzivi, ki presegaajo obdobje njihovega mandata, sploh ne zanimajo, drugi pa se čutijo brez moči ob problematiki, ki ne zadeva neposrednih gmotnih koristi državljanov in jih ni mogoče reševati le z zakoni.

Prepričljive nagibe in sredstva za okrepitev življenja, za velikodušno in veselo gojenje novih življenj je treba iskati globlje.

## Odgovornost za darove

V prvem poglavju Katekizma katoliške Cerkve beremo, da je „Bog, ki je sam v sebi neskončno popoln... po svojem načrtu iz čiste dobrote svobodno ustvaril človeka, da bi ga naredil deležnega blaženosti božjega življenja. Zato je Bog vedno in povsod blizu človeku” (KKC 1). Vprašanje je, če hoče biti človek blizu Bogu, ki ga je poklical v življenje. Ljudje, ki nočejo izkazati hvaležnosti Darovalcu, pa tudi ne sprejeti odgovornosti za dar, ki so ga prejeli, dobrotnika preprosto zanikajo ali mu brezbrizno obrnejo hrbet. Ni čudno, da isti ljudje navadno tudi ne cenijo rodu, ki jim je posredoval življenje.

Kristjani, ki verujemo v resničnost stvarjenja, se zavedamo, da je nesmiselno iskati kakršnokoli pot do povečanja življenja v nas samih ali v narodnem občestvu, mimo Očeta, ki nas je ustvaril. Pri tem ne pozabimo, da je življenje tudi dar prednikov, ki so ga, rod za rodom, velikodušno gojili. Edino sebičnost je zmožna presekat verigo živega izročila, ki naj bi se uresničevalo vedno v medsebojni dobroti. Ker pa smo ljudje slabotni in omahljivi, potrebujemo pomoč tudi pri odločitvah glede posredovanja življenja. V največji meri nam jo izkazuje učlovečena Beseda, Jezus iz Nazareta, ki nam je o sebi razodel, da je Pot, ki vodi v Resnico in v Življenje (prim. Jn 14,6).

„Človek je po naravi in po poklicnosti religiozno bitje. Od Boga prihaja in k Bogu gre; zato človek v polnosti živi človeško življenje samo, če svobodno živi svojo povezanost z Bogom” (KKC 44). To povezanost nam je omogočil Kristus. Po svoji Cerkvi ponuja rešitev vsem ljudem in vsem narodom sveta, tudi tistim, ki so sredi krize preživljanja in preživetja. Težava je v tem, da ta rešitev ni razumljiva in dosegljiva ljudem, ki nimajo vere. Taki gledajo na problematiko svojega življenja s slabo prikrito tesnobo, na preživetje naroda pa z nemočnim pogledom fatalista. Ni čudno, da v njih in okrog njih ni upanja pa tudi ne veselja. Čutijo se

prepuščene sami sebi sredi mogočnih tokov mode in civilizacije, pa političnih, vojaških in gospodarskih silnic. Od te vrste rojakov ni mogoče pričakovati, da bi se spoprijeli s tokovi smrti. Ta izziv moramo sprejeti zato verniki, in sicer takoj, da se nam med oklevanjem ne izteče izredno kratek biološki in zgodovinski čas.

Vemo, da odločitev za vero ni osamljeno dejanje. „Nihče ne more verovati sam, kakor nihče ne more živeti sam. Nihče si ni dal vere sam, kakor si nihče ni sam dal življenja. Verujoči je vero prejel od drugega, mora jo predati naprej drugemu“ (KKC 166). Podobno smo dolžni posredovati tudi dar življenja. Vzporednost med življenjem in med vero je presenetljiva, čeprav je prvo del vidne narave, medtem ko sega druga v skrivnost nadnaravnega. Obe vrednosti sta dar. Obe imata izvir v Stvarniku, a ju prejmemo po dobroti ljudi, kar naj bi tkalo med posamezniki in rodovi vezi hvaležne vzajemnosti. Za vse, kar prejmemo, pa smo odgovorni. To pomeni, da bomo nekoč dajali odgovor o uporabi prejetih darov. Tudi za življenje in za vero. Obe vrednosti smo dolžni velikodušno preda-

jati potomcem. Napori za krepitev življenja so tesno povezani z delom za razširjanje in poglobljanje vere.

Kot vsak bistveni izziv, s katerim se srečamo v življenju, je tudi ta oseben. Prva in najgloblja odločitev za sprejemanje življenja poteka, prav kakor odločitev za povezanost s Kristusom, po sredi človekovega srca. Prav zato pademo večkrat v skušnjavo, da si domišljamo, da gre pri teh vprašanih za osebni problem, ki ga bomo rešili sami zase v globinah svoje duhovnosti. Pa ni tako. Smo telesno-duhovna bitja, smo osebe, ki se razvijajo v družbi. Zato moramo pri reševanju svoje osebne, narodne in krščanske eksistence, kakor pri vseh velikih nalogah, pred katere nas postavi življenje, mobilizirati vse lastne pa tudi družbene sile.

### Skriti sovražnik

Preden nadaljujemo z razmišljanjem o nalogi, ki nas čaka, je prav, da se spomnimo na nauk Cerkve, ki nam govori o sovražniku, s katerim imamo in bomo imeli opravka. Gre za sicer neviden, a povsem konkreten spopad, v katerega zaostritev nas vodijo napori za

poživitve življenja in vere med nami. Ta spopad je neizbežen, ker nam gre za nekaj več, kakor le za zunanje preoblikovanje družbe ali za kakšen psihološki prijem, s katerim naj bi osvetlili vrednote, ki so nekaterim rojakom morda postale manj vidne in zato manj cenjene. Oboje je potrebno, a premalo. V odločitvi za življenje, posebno še za življenje iz vere, je nekaj neizrekljivo pomembnega. Gre za preusmeritev naše biti, gre za spreobrnjenje.

Pri tej odločitvi zato ne bomo naleteli le na težave, ki izvirajo iz človeške brezbrčnosti, udobnosti in neumnosti. Poleg teh in drugih človeških ovir bomo naleteli pri naporih za povečanje življenja med nami na nasprotovanje hudega duha. Tega sovražnika človeškega rodu pojmujejo sodobniki neredko kot abstrakten pojem, ki naj bi ponazarjal zlo na svetu. Pri tem se motijo. Hudič je ustvarjeno bitje. Katekizem nas uči, da so bili „zli duhovi ustvarjeni od Boga po svoji naravi kot dobri, a so sami od sebe postali zlobni“ (KKC 391). Ti, nekaj dobri duhovi, so „radikalno in nepreklicno odklonili Boga in njegovo kraljestvo“ (KKC 392). Ker pa Bog ni le vir življenja in resnice, marveč je življenje in Resnica sama, je postal hudič, s popolno zavrnitvijo Stvarnika, svobodno in hote „oče laži“ (Jn 8,44) in začetek smrti (prim. KKC 2852). Satan je edino bitje, o katerem smemo trditi, da je naš sovražnik, brez strahu, da bi mu storili krivico. Ljudje, naj so nam še tako nenaklonjeni in včasih celo sovražni, so vendar lahko le nasprotniki. Popolnega sovraštva je zmožno le bitje, ki je prestopilo mejo možnosti kesanja (prim. KKC 393).

Vemo, da skuša hudič v svojem nahu posnemati Stvarnika. Ker je Bog ustvaril vse, kar je, iz nič, „ustvarja“ tudi hudi duh svoje laži iz nič, in ker smo poklicani za večno življenje, skuša hudič uničiti vsako življenje, da bi zavladala večna smrt. Pri tem se poslužuje človeških slabosti pa tudi lažnivih prerokov, ki jih je najbolj zanesljivo mogoče prepoznati „po njihovih sadovih“ (Mt 7,16). Ozreti se je treba tja, od koder se sistematično širijo med nami popolne izmišljotine, laži in obrekovanja, pomisliti, kdo je pokrtil deželo z množico grobišč in teles umorjenih, kdo podpira uničevanje še nerojenih življenj in od kod prihajajo pobude za načrtno preprečevanje spočetij, pa bomo lahko prepoznali konkretna izhodišča sovražnikovega prikritega delovanja tudi v naši bližini. Pri tem moramo paziti, da ne bomo enačili ljudi, ki so -

### „ARGENTINCI“ V SLOVENIJI

Družina Marka Jermana iz Godoviča in družina de Luisa Kremžar iz Trsta  
6. junija 1999 ob birmi Andreja in Aleksandra Jermana. Botra sta jima  
bila dr. Janez Juhant in Sandi De Luisa.





# Slovenija danes

BRANKO ROZMAN

## KDAJ BO V SLOVENIJI PADEL BERLINSKI ZID?

V svojem eseju *Kulturna prenova Slovenije* (Sproščena Slovenija, Ljubljana 1999) ugotavlja dr. Jože Pučnik, da je Slovenija v globoki vrednostni, gospodarski in politični krizi. Ogroženi so temeljni interesi slovenskega naroda in slovenske države. Izhod iz tega položaja je le v splošni družbeni prenovi. Navideznost pravnega in moralnega reda v Sloveniji dokazuje, kako odločilno oblikujejo današnjo državo kadri komunistične kontinuitete.

„Reči moramo: 'Dost nam je! Nočemo več živeti v sistemu strukturne laži!' Pokazati moramo, da nam je dovolj balkanske nesposobnosti in korumpiranosti pri vodenju države. V Sloveniji mora postati mogoče razlikovati med resnico in lažjo, med mojim in tvojim ter med javnim in privatnim. Demokratične sile nepopačene slovenske pomladi se morajo zopet strniti, se kot leta 1989 zavezati temeljnim interesom slovenskega naroda in na naslednjih volitvah po demokratični poti zamenjati sile komunistične kontinuitete. Naj berlinski zid končno pade tudi v Sloveniji.

**Vosovski umori** - Avgust Hribovšek, *Demokracija* (7. oktobra):

Neznansko čudno je, da sod-



na oblast v naši pravni državi sodno ne preganja morilcev neoboroženih, nič hudega slutečih meščanov na ulicah Ljubljane v letih 1941/42. Kaj sta storila študenta Kikelj in Župec? Očita se jima, da sta se vpisala v okupatorjevo organizacijo, gotovo zaradi študija. (Italijani so odstopili od prvotne zahteve, da se ustanovi na ljubljanski univerzi fašistična organizacija GUF, in se zadovoljili z ustanovitvijo odbora nefašistične „Ljubljanske univerzitetne organizacije“ OUL. Rektor univerze dr. Milko Kos je študente rotil, naj sprejmejo to žrtev za ohranitev univerze, OF pa je obljubila, da njihovega koraka ne bo kaznovala.)

Veliko vprašanje je, kdo ju je obsodil. Neka skrivnostna družba faliranih študentov in stremuških učiteljev, pa še kak postopač zraven, ki je živel od tujih žuljev, si je uzurpirala pravico, da ubija. Zakon zahteva preiskavo, zaslišanje in rzsodbo. Vsega tega pri umoru teh dveh in mnogih drugih ni bilo.

Ta skrita družčina je kratko malo poslala na ulico morilce, ki so morili in nikomur nikoli za to odgovarjali! O teh umorih naj razpravlja sodna oblast naše „pravno urejene“ države, ki bi prav tako morala poiskati storilce barskega dejanja, kakršnih ne počnejo najhujši divjaki: izkopavanja mrličev in njih uničevanja. To je storila in ukazala KP Ljubljana.

**Sovjetoljubi, ne pa domoljubi** - Aleksander Bajt, *Bermannov dosje* (str. 805, 806):

Svoje izdajalsko početje ob napadu Nemčije na Poljsko kakor tudi svoje potuhnjenje in podtalno protidržavno rovarjenje ob napadu sil osi na Jugoslavijo in po njem, so komunisti ob napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo 22. junija nadoknadili s huronskimi protesti. Isti napadalci so v posebnem razglasu politbiroja CK KPJ postali banditi, ki jih je označeval z naj-sočnejšim stalinskim besednjakom, vse pa zabelil z novo odkritim „fašistični“. Skoraj dve leti mu ni prišel več iz ust, zdaj pa ga je na enem samem letaku izgovoril nič manj kot štiriinidesetkrat.

Če se je druga svetovna vojna za ves demokratični svet začela 1. septembra 1939, za Jugoslovane 6. aprila 1941, je za komuniste izbruhnila šele 22. junija 1941. Šele ogroženost Sovjetske zveze, ne Poljske in zahodnih zaveznikov, Jugoslavije ali Slovenije, je navedla komuniste na pripravo aktivnega odpora proti zavojevalcu. Bili so sovjetol-

ljubi, ne pa domoljubi.

## OB RAZSTAVI O SLOVENS- KEM DOMOBRA NSTVU

20. oktobra so v Cekinovem gradu v Ljubljani odprli razstavo o Slovenskem domobranstvu. Glavno sporočilo razstave je, da je bilo domobranstvo kolaboracija z nemškim okupatorjem, kar pa je samo zakrivanje bistvene resnice o domobranstvu.

Obiskovalec se takoj ob vstopu sreča z velikima figurama nemškega častnika in domobranca, ko prvi drugemu pripenja na prsi odlikovanje. Dejansko bi morala tam stati podoba, ki bi prikazovala povod za nastanek domobranstva in že pred njim vaških straž. Zgovorna bi bila npr. podoba devetih članov Mavsarjeve družine iz Šentruperta, ki padajo pod roko revolucionarja - ta je bil kasneje za to „junaštvo“ odlikovan z naslovom heroja, direktorstvom in herojsko pokojnino.

Osrednji del razstave bi moral obširneje prikazovati kot edini povod za nastanek oboroženega upora proti revoluciji revolucijsko nasilje v imenu največjega zločinca tega stoletja, Stalina. Izziviljalo se je na dva načina: tako, da je ustrahovalo, mučilo in morilo rojake, in tako, da je izzivalo okupatorja, ki se je potem maščeval nad nedolžnim prebivalstvom, nekateri pa so se iz strahu nad okupatorjem maščevanjem zatekli k partizanom. Tudi ne bi bilo napak, ko bi razstava prikazala ustroj domobranstva po četah, bataljonih in polkih, število domobrancev, njih imena in njihove glavne boje

morda nehote ali pa zaradi razmer, v katerih žive - orodja zla, od zla samega. Tudi ti ljudje so žrtve sovražnika človeštva in so potrebni naše in božje pomoči. Nobeno človeško bitje namreč do smrti ne prestopi meje možnosti ksanja.

Satanove moči ne smemo precenjevati. Katekizem nas spominja, da je padli angel močan, „ker je zgolj duh, toda še vedno je samo ustvarjeno bitje“. Satan „ne more preprečiti graditve božjega kraljestva, čeprav njegovo delovanje po-

vzroča veliko škodo“, duhovne pa „tudi fizične narave, za vsakega človeka in za družbo (KKC 395). Te besede, ki nas opozarjajo na realnost duhovnega sveta, na enotnost stvarstva in na človekovo družbeno naravo, nas hkrati svarijo pred skušnjava fatalističnega pesimizma.

Prisotnosti in delovanja hudega duha pa tudi ne gre podcenjevati. Sveto pismo nas opominja, da se rod hudobnih duhov „ne da izgnati drugače ko z molitvijo in s postom“ (Mr 9,29). Molitev in žrtev sta bili za kristjane od nekdaj potrebni sreds-

tvi za doseganje lastnega posvečenja (prim. Apd 13,3 in 14,23), ki je osnova vsaki apostolski dejavnosti, to je evangelizaciji. Ker nam ne preostaja časa, da bi pri širjenju življenja in vere med nami poskušali dosegati uspehe z udobnejšimi in manj zahtevnimi sredstvi, bi bilo prav, da bi se v osebnem in tudi v občestvenem življenju oprijeli naprej tistih sredstev, ki jih priporoča Učenik, potem pa naj bi segli tudi po naravnih sredstvih sodobne organizacijske tahnike.

*Drugič dalje*

in zmage v spopadih z revolucionarji.

Razstava je ostala tudi brez pravega konca. Tam bi moral viseti zemljevid z revolucijskimi morišči in natančnim številom žrtev. Tudi ne bi smela manjkati imena krivcev za poboje in njihova kasnejša odlikovanja in visoke službe.

Šele taka razstava bi utegnila prilicati v slovensko zavest zločinskost revolucije in pravilno odločitev vaških stražarjev in domobrancev za upor proti njej. To pa bo možno šele, ko se bodo stare sile poslovile od oblasti.

**Prebliski - Delo (26. okt.):**

Janez Janša, predsednik SDS, v intervjuju za hrvaški Večernji list, 25. oktobra:

Razvoj demokracije v Sloveniji je v veliki meri obstal. Še vedno namreč prevladuje nekdanja komunistična elita, katere predstavniki zasedajo praktično 90 odstotkov vseh položajev državne oblasti, gospodarstva, bank... Ta elita danes vodi državo tako, da Slovenija izgublja prednost, ki jo je imela glede na druge kandidatke, ki so v procesu vstopanja v Evropsko unijo. Pri vseh kazalcih smo bili na vrhu, zdaj pa nas primerjajo samo še s Slovaško. Značilen je tudi zadnji poskus vlade, da bi si popolnoma podredila nacionalno televizijo.

Nisem avtor izrazov udbomafije in Kučanov klan, a javnost z njima označuje kontinuiteto stare elite. V tej oznaki je prvi predsednik Kučan; predsednik vlade, ki ima po ustavi sicer širša pooblastila, pa je pravzaprav pod njim. Vpliv ortodoksnih komunističnih kadrov, kot so Stane Dolanc, Mitja Ribičič, Janez Stanovnik, Sergej Krajgher, Ivan Dolničar, je mogoče videti vsak trenutek. V Sloveniji ne mine niti en teden, ne da bi kje slavili komunistično revolucijo, v prvih vrstah pa sedijo prav ti ljudje.

**Dolomitska izjava - Dr. Peter Urbanc, Mag (21. okt.):**

Dolomitska izjava je bila samo formalnost, ki je potrdila dejansko stanje. Kocbek, Miklavčič in drugi so govorili, da je bila OF pluralistično združenje, v katerem so imeli besedo tudi krščanski socialisti, sokoli itd. Lahko so odločali, koliko je ura

in kaj bodo imeli za kosilo, pri vseh važnejših stvareh pa niso imeli nobene besede. Vsi komisarji odredov so morali biti partiji. Vsi komandanti, razen enega, so bili partiji. V oddelke ozne in knoja so smeli samo partiji. Krščanski socialisti niso mogli preprečiti niti ene zadeve, niti ene likvidacije...

#### PROTIKATOLIŠKA PROSLAVA REFORMACIJE

Na večer pred praznikom reformacije je bila v Cankarjevem domu slovesna prireditev ob dnevu reformacije, s posebnim poudarkom - kot je zadnja leta že običajno - na protikatolištvu.

Slovesnost je bila po igralski formalni strani prav spodobna. Motili so morda le pretirano simpatični nastopi pevke, ki so se na koncu izrazili s toliko sladkobe v obrazu in glasu, da je bilo te v resnici preveč. V vsebinskem pogledu pa je bila prireditev izrazito protikatoliška.

Prav bi bilo, da bi se v prihodnje evangeličani odpovedali prireditvam, ki poveljujejo reformacijo z načrtnim blatenjem katoličanov. To bi bilo ne le v duhu ekumenizma, ampak bi bilo tudi dokaz, da so si evangeličani neprijemerno bliže s katoličani kot pa z ateisti.

**Kdo je kriv? -** Nekdanji generalni državni tožilec Anton Drobnič, *Delo* (4. nov.):

Za sedanje razmere v slovenskem tožilstvu je kriva predvsem sedanja generalna tožilka Zdenka Cerar, ki ne dela strokovno, temveč politično. Cerarjeva ni dmokratska, temveč komunistična tožilka. Vedno je bila politični agitator in osebno mnogokrat vpliva na reševanje posameznih primerov.

Da slovenski pravosodni organi ne raziščejo povojnih zločinov komunističnih oblasti in ne kaznujejo storilcev, je kriva predvsem policija, ki je pod vplivom vladujoče politike in zato ne razišče posameznih primerov. Brez dokazov, ki bi jih morala zbrati policija, pa tudi tožilstva ne morejo ukrepati.

**Zgodovino ponovno napisati -** Ivan Puc, *Mag* (3. nov.):

V organizaciji Inštituta za novejšo zgodovino so pripravili pogovor o problemih slovenskega zgodovinopisja o 20. stoletju. Osrednje vprašanje razprave je bilo zavzemanje za spremembo v zgodovinopisju. Zgodovina je bila (v preteklosti) dekla politike in zgodovinarji prav tako. Ali so se tega zavedali ali ne, je vseeno. Tako kot sociologi, ekonomisti, politologi, pravniki... Vsi ti so povsem spremenili svoja stališča, ker le tako kvalificirano služijo novim starim gospodarjem.

Naj bi bilo z zgodovinarji drugače? Kot da ne bi šele leta 1990 iz revolucionarne prešli v normalno družbo. Strašenje pred zavzemanjem za spremembo v zgodovinopisju je pravzaprav izgovor za neko drugo spreminjanje zgodovine. Poglejmo proslavo obletnic dogodkov med osamosvojitveno vojno, ki skoraj vse potekajo pod rdečo partizansko zvezdo, govorjenje - tudi zgodovinarjev - da pri nas ni bilo stalniističnih procesov, in prizadevanje zgodovinarjev za povrnitev časti komunističnim voditeljem (npr. Kardelju).

**Vse je bilo podrejeno revoluciji -** Dr. Aleksander Bajt, *Dosje Berman* (str. 946, 947):

Komunistom je bila izvedba boljševiške revolucije cilj, ki posvečuje prav vsa sredstva. Kdor misli, da je bilo za uspešno osvoboditev naše dežele potrebno pobijati nasprotnike komunizma, mora biti ali popoln bedak ali pa zakrknjen zločinec. Kdor misli, da ni bilo mogoče osvoboditi dežele brez izgube 1,7 milijona jugoslovanskih življenj, kolikor jih je naštel Tito, prav tako. Tako je mislil Kardelj, ko je brigadirju Macleanu čaral pred očmi prihodnje tisočletje boljševiške enakosti in brezmejne svobode in sreče ljudi in ga, ne da bi potreboval njegov odgovor, zaupno spraševal: Kaj ni za takšno čudovito prihodnost vredno žrtvovati celih generacij?

Vse je podrejeno interesom revolucije. Ni ga zločina, ki ne bi bil dobrodošel za njeno zmago. Vse, kar stori nasprotnik, je zločin, vse, kar je storjeno v funkciji revolucije, pa je zaslužno dejanje. Samovoljno pobijanje, klanje, mučenje na najokrutnejše načine, in to ne le storilca protirevolucionarnega dejanja, ampak tudi njegovih sorodnikov, ne gle-

de na spol in starost, ter oseb, ki so vedele za takšno dejanje, postanejo vsakdanjik revolucionarja.

#### DESET LET PADCA BERLINSKEGA ZIDU

Kdo je zgradil berlinski zid in potegnil železno zaveso med vzhodno in zahodno Evropo? Stalin in njegovi privrženci s pomočjo revolucije. Za te so izrabili trpljenje narodov, krvavečih pod fašistično-nacistično okupacijo. Vzhodna Evropa je po koncu vojne živela skoraj pol stoletja v rdečem raju in na prašičji farmi (Orwell). In kdo je začel podirati zid in odgrinjati zaveso, da se je pred desetimi leti oboje dokončno sesulo? Tisti, ki so vedeli, kdo je Stalin in njegovi tovariši in njihova ljudska demokracija.

Zdaj bi si radi (bivši) komunisti pripenjali na prsi medalje za podrtje berlinskega zidu in železne zaveso. Da se ne smejem!

**Olimpionik Leon Štukelj je odšel**

Nekaj dni pred dopolnitvijo 101. leta življenja je umrl slovenski svetovno znani dobitnik olimpijskih kolajn Leon Štukelj. Kako prijetno je zdaj poslušati in brati besede o njegovi izredni plemenitosti, skromnosti, prijaznosti, spoštljivosti.

Moti pa pri tem nekaj. Kaj ni Štuklja partijska oblast po vojni za nekaj časa zaprla, mu vzela precejšen del premoženja in mu prepovedala izvrševanje sodniške službe? Kako morejo zdaj dediči nekdanje partijske oblasti govoriti, kako zelo so ga vedno cenili in spoštovali? Naj ne lažejo! Če že niso sposobni zbrati toliko moči, da bi se mu vsaj zdaj, ko je odšel, za krivice, ki so mu jih storili, opravičili, naj bi vsaj molčali.

Leon Štukelj se med vojno ni šel „NOB“. Bil je preveč inteligenten, da bi ne vedel, da gre pri njej za revolucijo, in preveč je imel rad svoj narod, da bi se jo šel.

**Prostaški grafiti -** Drago Jančar, *Sproščena Slovenija* (str. 177):

Ni treba nobene posebne domišljije za to, da lahko žaljive

grafite na slovenskih cerkvah prepoznamo kot nekoliko nižji prevod člankov in komentarjev v slovenskih časopisih, ki farje, klerikalce in grabežljivi Vatikan iz dneva v dan slikajo kot najhujše sovražnike tega ljudstva, besedil, v katerih zaničljivo pišejo „o stvari, ki se je pred dva tisoč leti zgodila v zagamanih libanonskih hribih“, o vedno novi inkviziciji, oblastniški, izdajalski in uničujoči naravo cerkvenih ljudi in njihove institucije.

Rokopis prostaških grafitov s cerkvenih zidov je prepoznaven, mirno ga lahko pripišemo sovražnemu, gnevnomu, z žolčem obarvanemu pisanju mnogih piscev iz slovenskih časopisov, od uredniških komentarjev do pism bralcev, ki se prav tako gojijo kot specializirana nižja oblika sovraštva in surove propagande.

**Plemenito sovraštvo** - Dr. Aleksander Bajt, *Bermanov dosje* (str. 947):

V članku Plemenito sovraštvo je zapisal Djilas: „Edino merilo veličine ljubezni do ljudstva je nepremagljiva mržnja do sovražnika.“ Ni pravi revolucionar, ne dosega visokih moralnih lastnosti revolucionarja, kdor ni sposoben ubijati, ne da bi trenil z očmi. To je bila vsebina prisege vsakega borca proletarskih brigad celo v odnosu do najbližjih sorodnikov - družinskih članov.

Logika revolucionarnega boja je, da se bojna sredstva ne izbirajo, da se uporabljajo najokrutnejša in da revolucionarji tekmujejo v tem, kateri bo bolj domisel in izbiri najbolj uničevalnih sredstev, kateri jih bo uporabil kruteje in povzročil nasprotniku in prebivalstvu, ki ga podpira, več trpljenja, kateri bo bolj zahrbtni v napadu nanj in kateremu se bo zločinskost bolj obrestovala. Kot posledica izvirnega in izvedbenih zločinov vrne boj za revolucijo družbo v vlado zakona džungle, v kateri velja pravo močnejšega v najbolj surovem fizičnem smislu.

#### OB ŠTIRIDESETLETNICI NJEGOVEGA ODHODA

Škof Rožman se je s svojega zadnjega obiska Argentine odpravil v ZDA 22.

aprila 1957. En dan pred njegovim odhodom sem ga pri kosilu v slovenskem semenišču v Adroguéju vprašal, ali se kaj boji vožnje z letalom. „Nič,“ mi je odgovoril. „Moj prednik škof Jeglič je Bogu rekel: 'Jaz bom skrbel za tvojo čast, ti pa skrbi za mojo!' Jaz pa sem Bogu ponudil tudi svojo čast in da bi tako umrl, da bi nihče ne mogel iti na moj grob. Če bo letalo padlo, bo to samo znamenje, da je Bog mojo ponudbo sprejel.“

Škof dr. Gregorij Rožman je bil zelo plemenit človek in odličen škof. Njegov „izvirni greh“ je bil, da je obsodil revolucijo. Kot velik Slovenec in kot zvest katoliški škof je s tem storil, kar je moral storiti. Nameraval je javno in ostro obsoditi tudi fašizem in nacizem, pa mu je papež Pij XII. to odsvetoval, češ da ga bodo, če to stori, okupatorji konfirirali, s tem bo pa narod ostal brez svojega poslednjega voditelja.

Skoraj vse, kar so o škofu Rožmanu doslej napisali zgodovinarji prejšnjega režima, je neresnica. Pismo, ki naj bi ga škof napisal o okupaciji rimskim oblastem, so ponaredili okupatorji, z razlago ostalih škofovih dejanj je pa KP manipulirala, kakor se ji je zdelo. Tudi o njegovem dohodu tik pred koncem vojne v Celovec zavestno znova in

znova ponavljajo laž. Škof iz Ljubljane ni zbežal, ampak se je odzval na nujni klic svojega prijatelja iz Koroške, naj pride takoj v Celovec, da bo poskušal pri zaveznikih posredovati za demokratično ureditev Slovenije. Žal mu to ni uspelo.

**Spet španski borci** - Dimitrij Kovačič, *Demokracija* (11. nov.):

V mestnem svetu mestne občine Ljubljana je bilo predlagano preimenovanje Kulturnega hrama Moste v Kulturni dom španskih borcev. Po formalnem padcu komunističnih režimov v svetu je to prvi primer, ko oblast znova spreminja imena javnih objektov ter jih nadomešča z „ustrežnejšimi“, z revolucionarnim pridihom komunistične ideologije oplemenitenimi imeni.

Mednarodne brigade španskih borcev niso bile enote zaskbljenih demokratov in borcev proti fašizmu, ampak je bila to vojska Kominterne, ki je v Španijo novačila zveste partije, da bi tam pridobili potrebne izkušnje in se pripravili za načrtovani revolucionarni komunistični prevzem oblasti v evropskih državah. Temeljni cilj Kominterne je bila svetovna revolucija za vzpostavitev diktature proletariata. Za doseg tega cilja so bila dovoljena vsa sredstva (laž, prevara, nasilje).

**Desetletje berlinskega**

**zidu** - Branko Grims, *Demokracija* (18. nov.):

Deseto obletnico padca berlinskega zidu so povsod po Evropi praznovali dokaj bučno. Z nekaj izjemami. Praznovali nista Rusija (in njeni sateliti) in Slovenija. Čast Slovenije je reševala le SDS, ki je organizirala mednarodni posvet z naslovom Deset let po padcu berlinskega zidu.

Danes so mehanizmi oblasti prejšnjega sistema pri nas dobro znani: manipulacija in laž, „pluralizem resnic“ o preteklosti, zaničevanje osamosvojitve Slovenije ter ljudi, ki so jo omogočili, brezobzirno prisvajanje in podrejanje vseh državnih ustanov, zloraba policije in tajnih služb v politične namene in korupcija. Skrajni čas je, da pade berlinski zid tudi v Sloveniji.

**Revolucija je rodila protirevolucijo** - Dr. Aleksander Bajt, *Bermanov dosje* (str. 949):

Če nasprotniki komunizma niso hoteli kot žrtvena jagnjeta križem rok čakati na uvedbo boljševidnega sistema, na propad svojih življenjskih idealov in stoletnega narodnega izročila, na svojo lastno družbeno in celó fizično uničenje, so se morali upirati na način, za katerega so mislili, da jim v danih okoliščinah obeta uspeh. Morali so torej izbrati protinasilje, oborožen boj proti revoluciji. Preprosto ni bilo druge izbire: kar so izbrali, so jim vsilili komunisti. Revolucija je rodila protirevolucijo.

„Naš dom“ v San Justu ni ravno eden od majhnih slovenskih domov... Kljub temu ga še povečujemo. Kdo jim ne bi čestital? Sanjuščani zaslužijo vse naše priznanje. Naj Bog blagoslovi njihov trud.



# Misijonar OPEKA je pisal

Tana, 8. december 1999

## Dragi prijatelji!

Leto 1999 je bilo za Akamasoa jubilejno. Mineva namreč 10 let od njene ustanovitve. Danes vam želimo povedati, kako je potekalo leto, ki se izteka.

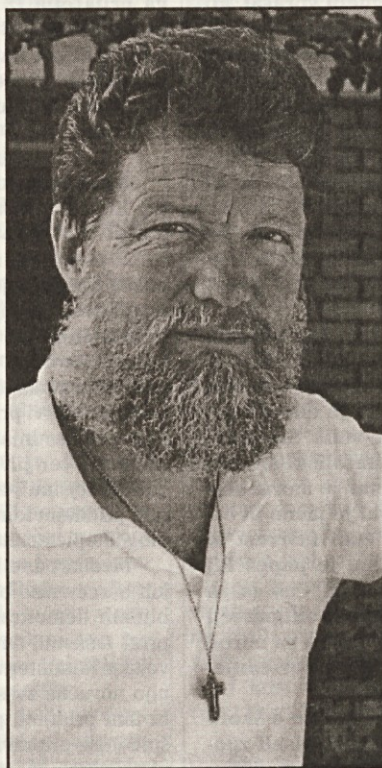
Število ljudi v okviru Akamasoe je sedaj okrog 17.200, od tega 8000 otrok (v otroških vrtcih in v šoli). Zavedamo se, da je še veliko ljudi okrog nas, ki živijo v težkih razmerah. Če združenje ne zmore sprejeti vseh, jim skuša pomagati vsaj materialno, kolikor je v njeni moči.

## NOVO - DOGODKI

- Pravkar je izšla nova knjiga (v francoščini) z naslovom: „10 let humanitarnega dela Akamasoe“. Napisal jo je malgaški novinar. Prav tako je izšla nova video-kaseta: „Hribi Akamasoe“.
- Meseca junija smo bili na povabilo dobrotnikov Reuniona z mladino (košarkaric in odbojkarjev) pri njih na obisku.
- Oktobra pa sem bil na mednarodnem forumu v Nairobiju, kjer so me naprosili, da sem imel predavanje z naslovom: „Revščina in negotovost s stališča revežev v mestih tretjega sveta.“

## VESELJE OB URESNIČENJU NAČRTOV

- 138 družin v Mahatazana, v Antolojanahary in v Lovasoa, je dobilo nova stanovanja. Vas Ambaniala (140 družin) - na mestnem odlagališču smeti - je bila povsem obnovljena.
- Vas Andralanitra je dobila nove prostore s šolsko obednico; dokončan je ter lepo urejen nogometni stadion.
- Vas Bemasoandro je dobila novo obednico za otroke, vas Mahatsara pa novo obednico za šolarje, povečano mehanično delavnico in kapelo.
- V Manantenasoa je bilo dograjenih 6 razredov osnovne šole, porodnišnica in laboratorij.
- Vas Mahatazana je dobila nov otroški vrtec, nov vodovod s cisterno za 25 tisoč litrov vode; prodajni in razstavni prostor za izdelke mizarske delavnice.
- Kapela sv. Družine je bila povečana. Nad njo na vrhu hriba pa je bila zgrajena večnamenska stavba, ki sedaj služi kot skladišče in garaža. Zraven so še dodatni prostori: pisarna, soba.
- Povečujemo obseg (kapaciteto) kamnoloma in zboljšujemo mehanizacijo, da bi tako bili bolj konkurenčni na trgu. Kljub vsemu je težko najti delo



za vse ljudi. Tako so se nekateri napotili iskat delo drugam. Novembra se je na poti (s kamionom) zgodila huda nesreča, kjer je 7 ljudi Akamasoe umrlo, drugih 10 pa je bilo hudo ranjenih. Stroški in skrbi pa so seveda na naših ramah.

- Kupili smo dodatnih 10 hektarjev zemlje. Ker je to v predmestju Tanananrive, je bila cena zelo visoka. Kljub vsemu je bilo treba zemljo kupiti zaradi stiske naših družin.
- Za ljudi Akamasoe je bil velik dogodek, ko smo septembra z novim šolskim letom odprli višjo gimnazijo (lycée) v Andralanitra (s priključkom v Antolojanahary). To jim bo omogočilo, da bodo lažje nadaljevali srednjo šolo in prišli do mature. Zaenkrat so še v začasnih prostorih. V gradnji pa je že dvonadstropna stavba, ki bo služila temu namenu. Omogočili so nam jo dobrotniki iz Monaca.
- Vaščanom v okolici Fianarantsoe smo pomagali zgraditi pet osnovnih šol in en dispanzer.
- V Vangaindrano je bil zgrajen sprejemni center in obnovili smo več poti, ki vodijo v mesto.
- Pogozdovanje je tudi ena naših nalog. Letos smo posadili več tisoč novih dreves, zlasti v Antolojanahary in v Ambatomitokana. S tem želimo poma-

gati, da bi podoba dežele postala bolj prijazna.

## UPANJE IN SKRBI

Vse to daje ljudem novega upanja. Obenem je to za vse nas, ki živimo z njimi, nov izziv in spodbuda, da nadaljujemo z delom. Živimo v pričakovanju, da se bo kaj spremenilo na bolje sedaj, ko so letos po občinskih volitvah novembra prišli novi ljudje. Novoizvoljeni župan je uspešen podjetnik.

Poleg vsakdanjih problemov nam tudi tisti na oblasti povzročajo dodatne skrbi, ker nam otežkočajo uvoz najnujnejših stvari z nemožnimi administrativnimi postopki ter visokimi davki in carinami. In vendar hoče biti naše delo v prvi vrsti za najbolj revne.

## ANIMACIJA IN OSVEŠČANJE LJUDI

To je še naprej pomembna naloga. Redno se dobivamo skupaj z odgovornimi in z vsemi prebivalci posameznih vasi. Tako lažje začutimo utrip življenja in kje so glavni problemi. Vzpodbuda k odgovornosti je še naprej potrebna.

Molitvene skupine v Andralanitra, v Manantenasoa, v Antolojanahary so novo upanje za te skupnosti. Redno se zbirajo - tedensko ali celo večkrat na teden. Sami ali pod vodstvom odgovornih se poglobljajo v Sveto pismo, v molitev in pripravljajo liturgijo.

## SKLEP: PROŠNJA IN VABILO

Dobro se zavedamo, da s tem še zdaleč niso rešeni vsi problemi. Ljudje, ki so prišli z ulice, se še niso povsem rešili nekdanjih vezi in postavili na lastne noge. Z vašo pomočjo smo lahko ublažili že prenekatero človeško stisko. Naše želje na obzorju novega tisočletja so, da bi ti ljudje čimprej zaživelii povsem normalno življenje. Zato so pred nami še veliki izzivi. Vabim vas, dragi prijatelji, da ostanete z nami in nam stojite ob strani. Z vašo solidarnostno pomočjo in krščansko velikodušnostjo bomo pomagali, da bo mnogim našim bratom „lažje pri srcu“ in jim bo vrnjeno človeško dostojanstvo. Mi sami pa bomo na ta način postali bolj resnični njihovi bližnji in Jezusovi bratje.

## ZAHVALA IN VOŠČILO

Prav lepa hvala za vašo zvesto sodelovanje. Blagoslovljene božične praznike vam želim z željo, da bi se Jezus učlovečil v vseh nas. Novo - jubilejno leto 2000 naj vam prinese novega veselja, nove duhovne moči, da bi bilo v svetu tako več sonca in več ljubezni.

P. Pedro Opeka

# SLOVENSKE SOBOTNE ŠOLE V ARGENTINI V LETU 1999

## OSNOVNE ŠOLE

### Šola Jakoba Aljaža v Bariločah

Učencev: 26; voditeljica: Lija Kambič; verouk: voditeljica in učiteljice v svojih razredih; učiteljice: Alenka Arnšek, Danica Mavrič, Veronika Grohar, Marta Jerman, Anica Magister; petje: Anica Magister, Marija Arnšek; predsednica odbora staršev: Veronika Grohar.

### Šola Franceta Balantiča v San Justu

Učencev: 126; voditeljica: Angelca Klanšek; katehet: Toni Bidovec; učiteljice: Ivana Tekavec, Danica Malovrh, Nevenka Godec, Marija Urbančič, Mirjam Oblak, Bernarda Krajnik, Pavlinka Zupanc, Marta Petelin; vrtec: Veronika Malovrh; petje: Anica Mehle, Marija Štrubelj, Marta Selan; splošna pomoč: Ivanka Puhek; predsednik odbora staršev: Marjan Grilj; nadomestni učiteljici: Ema Marušič in Irena Poglajen.

### Šola Ireneja Friderika Barage v Slovenski vasi

Učencev: 42; voditeljica: Olga Fink; verouk: Janez Petek CM, Jaka Barle CM, Janez Cerar CM; učiteljice: Marija Mehle, Valerija Burja, Lucijana Čeč, Ivanka Zabužek, Olga Fink, Rotija Grbec, Marta Čampa, Lojzka Mehle; petje: Ana Marija Sušnik in Janez Cerar; nadomestna učiteljica in predsednica odbora staršev: Kati Radoš.

### Šola Josipa Jurčiča v Carapachayu

Učencev: 26; voditeljica: Metka Slabe; verouk: Franci Cukjati; učiteljice: Sonja Kolenc, Ani Markež, Ani Resnik, Marija Slabe, Helena Žnidar, Barbara García; petje: Ani Klemen; predsednik odbora staršev: Miha Potočnik.

### Šola Franceta Prešerna v Castelarju

Učencev: 91; voditeljica: Veronika Vivod; verouk: dr. Lojze Kukočič in Marija Zarnik; učiteljice: Sonja Zarnik, Helena Zarnik, Lili Kopča, Irena Zarnik, Monika Kenda, Andrejka Zupanc, Marjana Vivod, Milena Ahčin, Ana Marija Hren; petje: Mojca Jelenc; knjižničarka: Magda Češarek; telovadba: Kristjan Vivod; predsednik odbora staršev: Polde Golob.

### Šola škofa dr. Gregorija Rožmana v San Martinu

Učencev: 67; voditeljica: Saša Golob; verouk: Franci Šenk in Olga Kociman; učiteljice: Nina Pristovnik Dfraz, Regina Leber, Irena Peršuh, Marta Škulj, Vera Podržaj; petje: Lučka Kastelic; vrtec: Danica Petkovšek in Zofija Kastelic; predsednica šolskega sveta: Magdalena Belec.

### Šola Antona Martina Slomška v Ramos Mejiji

Učencev: 98; voditeljica: Saša Omahna; katehet: prelat Jože Škerbec; učiteljice: Lučka Vombergar, Helena Rode, Marjana Grabnar, Mateja Šmalc, Kristina Breznikar, Meta Vombergar, Marjan Jože Loboda; vrtec: Olgi Bohinc in Patricija Mugerli; petje: Marcel Brula, Karla Jakoš, Olgi Urbančič in Jože Omahna; za odbor staršev: Karla Jakoš.

### Šola sv. Cirila in Metoda v Mendozii

Učencev: 22; voditeljica: Lenčka Božnar; verouk: Tončka Šmon in Urška Šmon; učitelji: Milena Šmon, Stazi Anton, Erika Bajda, Vladko Žumer; v mešani stopnji je 8 učencev, uči jih Nežka Bajda Bellandi; petje: Angelca Bajda; predsednica odbora staršev: Ani Štirn Arrigoni.

### Šola Janeza Evangelista Kreka v Tucumanu

Učenki: 2; voditeljica: Jožejka Žakelj; učiteljica: Ivica Draksler.

### Šola škofa Jegliča v Slovenski hiši v Buenos Airesu

#### ABC po slovensko

Učencev: 34; voditeljica: Marjana Bagatelj; učiteljice: Marjeta Stariha, Pavla in Cecilija Grbec, Nevenka in Cecilija Jelenc, Karla Skvarča, Ingrid Ahlin; za odrasle: Marjeta Hostnik; za odbor staršev: Metka Trpin Zafra.

#### ABC v Bariločah

Učencev: 18; voditeljica: Marija Eiletz; učiteljice: Marija Osojnik López, Terezka Žužek, Astrid Rezelj in Mihaela Jerman.

### SREDNJEŠOLSKI TEČAJ RAVN. MARKA BAJUKA

#### V Slovenski hiši

Dijakov: 110; ravnateljica: prof. Neda Vesel Dolenc; profesorski zbor: za slovensščino: Milena Ahčin, prof. Alenka Magister, prof. Metka Mizerit, dr. Štefan Godec, lic. Terezka Žnidar; zemljepis: Neda Vesel Dolenc; zgodovina: Marjan Loboda in arh. Jure Vombergar; svetovni nazori: dr. Marko Kremžar; verouk: Franci Cukjati, Janez Cerar CM, prelat Jože Škerbec; petje: lic. Rok Fink; živa beseda: Lojze Rezelj; tajnica: Alenka Beznik.

Ta slika se ponavlja iz leta v leto meseca marca, ko slovenske sobotne šole iz Buenos Airesa in okolice začenjajo novo šolsko leto s sv. mašo v cerkvi Marije Pomagaj.



# OB 99-LETNICI GOSPODA EVGENIJA LIKARJA

Zgodilo se je 18. novembra 1900, ko je v najvišje ležeči vasi Vojsko nad Idrijo v nekdanji Avstro-Ogrski prijojal na svet Evgenij Likar. Ni bil edinec; v verni družini je bilo štirinajst otrok. Dva med njimi sta bila pozneje duhovnika, Evgen pa se je izučil za kuharja, kar je v življenju počel do upokojitve.

V poklic se je vpisal v Gorici, v znamenem hotelu. Še danes ima vsa potrdila in pohvale za dobro opravljeno delo. Vendar tam ni dolgo ostal. Ker mu kot narodnozavednemu Slovencu ni bilo všeč fašistično vedenje, se je umaknil v Slovenijo in svoje delo nadaljeval v ljubljanskem hotelu Slon.

Leta 1926 se je na prigovarjanje pomorskih družb odločil za Argentino. Le malo časa je zdržal v Buenos Airesu, ker je dobil ponudbo za delo v Kordovi. Tam so začeli zidati Colegio de La Salle v Arguelli, prelepem delu Kordove.

Tako je gospod Evgenij prav pri nastajanju te znamenite šole začel in potem skozi dolga desetletja vodil kuhinjo. Komu vse je kuhal, saj je bil Kolegij znan kot šola za pridne in nadarjene. Še zdaj se ga mnogi spominjajo. V vodstvu je užival absolutno zaupanje. To se je pokazalo posebej ob njego-



vi devetdesetletnici, saj je na slavlje prišel najvišji predstojnik te družbe, da se mu je zahvalil in mu podelil odlikovanje.

Nas pa bolj kakor njegov poklic zanima, kako je vsa leta, pa čeprav se ni družil z rojaki, imenitno ohranil znanje slovenščine. Še danes pravilno govori, celo brez idrijskega naglasa. Odkril ga je rev. Tone Škulj v davnem letu 1952, ko je v Arguelli nadomeščal dr.

## IZ NAŠE KRONIKE

V zvezni odbor SFZ in SDO so bili izvoljeni 8. decembra v Slovenski hiši: predsednik Aleksander Zarnik, tajnica Sonja Avguštin, blagajnik Tone Cerar, kulturna referentka Monika Klarreich, gospodar Luka Hvalica, športni referenti Luka Skale, Marjan Boltežar in Lučka Mehle; duhovni vodja: Franci Cukjati.

Na praznik Brezmadežne je pel med mladinsko mašo v cerkvi Marije Pomagaj Mladinski zbor San Justo pod vodstvom Andrejke Selan Vomberger; po maši sta v cerkvi na čast Brezmadežni recitirala Gregor in Marjana Modic, zbor pa zapel še nekaj Marijinih pesmi.

V Hladnikovem domu v Slovenski vasi so imeli v nedeljo, 12. decembra, članski asado.

Podoba Marije Pomagaj so v nedeljo, 12. decembra, na pobudo župnika Franceta Urbanije ustoličili v kapelici na trgu „De las colectividades“ v Berazateguiju; v častnem sprevedu sta podobo prinesli Manica Omahna in Brigita Vidmar.

Hanželiča.

Kmalu smo ga novonaseljeni imeli med seboj. Takrat je naša dejavnost potekala pri Gaserjevih. Ves nasmejan je z družino sledil prizorom miklavževanja in tudi ideološko se je brez težav odločil za nas, saj nikoli ni iskal družbe drugje, ker je vedel, da se bo morda tudi tako lažje obdržal.

Poročil se je in v zakonu sta se mu rodila sin in hčerka. Zdaj, sicer v svoji hiši v njenem neposrednem okolju, tudi ob vnukih končuje svoje prvo stoletje. Verem in vdan rad živi, se rad tudi nasmeje, brez strahu pa tudi pove, da ga Bog menda nima posebej rad, ker ga še ne pokliče k sebi.

Vsi pa, ki ga imamo še kako radi in ga spoštujemo, želimo, da bi gospod Evgenij Likar učakal za današnjim devetindesetim rojstnim dnevom tudi stoletnico in še čez, in mu hvaležno kličemo. Hvala za lep zgled!

Fotografija je od 16. februarja 1995, ko sta g. Likarja obiskala zdaj že pokojni Nande Česarek in njegova žena Magda.



# KRSTI, POROKE IN SMRTI

## v slovenski skupnosti v Argentini v letu 1999

### Krščeni so bili:

Klara Eva Aguilar Beltram, Gabrijel Darío Silvero Krajnik, Ivo Urbančič, Marija Cecilija Pavšer, Tomaž Ignacij Grohar, Sebastián Guido Keber, Lucijana Petkovšek, María Pilar Koželnik, Aleš Koprivnikar, Gonzalo Martín Modic, Fatima Marija Fabiančič, Avguštin Bajda, Luka Gabrijel Mavrič, Friderik Klemenčič, Matija Tomaž Kočar, Aldana Sofía Čeč, Avguštin Marija Žnidaršič, Tomaž Pavel Marolt, María de la Paz Rode, Nadia Belén Močnik, Luka Gabrijel Ferreyra Javoršek, Dorjan Heller, Jana Forlenza Podboj, Candelaria Šturm, Camila Žitnik, María Alejandra Bergant, Nicolás Marcelo Fernández Smole, Micaela Johana Capuani Lampret, Marija Pavla Mehle, Daiana Dreš, Majda Godec, Luka Spikerman Škerbec, Pavel Andrej Malovrh, Milena Zupanc, Marija Guadalupe Nemančič, Martina Hirschegger, Zofija Agata Córdoba Papež, Pavel Martin Kržišnik, Nikolaj Emanuel Pregelj, Facundo Gastón Porcel Žakelj, Andrej Jakoš, Santiago Ramírez Možina, Roman Hribar, Nadja Smrdelj, Marko Loboda, Tomaž Miklič, Kristjan Debevec, Filip Jakec Komar, Matjaž Avguštin Bordaquievich Bohinc, Janez Pavel Štefe, Marija Veronika Brula, Gastón Alejo Lampret, Ignacij Žbogar, Ezekiel Žbogar in Santiago Pérez Žebre.

### Poročili so se:

Pavel Urbanija in Vanika Jazbec, Marcelo Bajda in María Belén Pérez, Andreja Bajda in Ariel Fragapano, Gabrijel Rant in Cintia Frontini, Maruška Štirn in Janez Šmon, Dimitrij Kokalj in Marta Samc, Franci Miklavc in Ana Marija Selan, Pavel Pustavrh in Cecilia Elizabeth Stagnoli, Janez Jereb in Brigita Cerar, Sandi Gaser in Marjana Bitenc, Tomaž Marko Petkovšek in Verónica Celia Aguirres, Franc Jerovšek in Monika Mehle, Peter Jure Casullo in Viviana Ruiz, Blaži Razinger in Eli Monti, Cecilija Pustavrh in Daniel Rufino, Milena Tekavec in Gabriel Roman, Tomaž Gregor Filipič in Monika Zupanc, Marta Klemenc in Carlos Avelino, Viktor Grbec in Rosalía Nicoletta, Andrej Vidmar in Mónica Ginez, Veronika Marolt in Gabriel Rauch, Jože Mokorel in Marija Veronika Samsa, Boštjan Martin Modic in Zofija Veronika Golob, Dani Zupanc in Nevenka Godec, Lučka Tomazin in Rodolfo González Kuck ter Adrian in Rodolfo González Kuck ter Adrian in Kastelic in Cork Gerhards.

### Umrli so:

Anton Furlan, Angelca Jerovšek, Drago Zavrtnik, Cilka Dimnik por. Petrič, Andrej Drenik, Slavko Rupnik, Pavla Bokalič roj. Igljič, s. Marija Božnar, Jože Nagode, Tone Jerman, Feliks Jenčič, Ljudmila Derman Kavčič, Jože Gutovnik, Karel Lisjak, s. Avguštin Dolinar (Joža), Jože Mavec, Ela Škulj roj. Dolšina, Karla Čarman, Nicolás A. Scagliusi, Marija Perčič Triler, Robert Milač, Stanislav Hafner, Bogdana Zupan roj. Voršič, Jurij Jereb, Bernarda Malalan roj. Pavlovčič, Boris Koman - župnik, Viktorija Furlan, Kati Moder, Ivana Bavec, Franc Pernišek, Marjan Lackovič, Ema Šilič, Marija Stanovnik roj. Rogelj, Rozalija Jež roj. Drufovka, Jožefa Smersu roj.

Klančar, Fernando Čotič, Lojzka Pirc, Janez Lavrih, Elizabeth Bidovec roj. Roberts, Andrej Šimenc, Zofija Šabič, Lojze Kosovel, Ivana Dünk, Rajko Urbančič, Janez Jamnik, Pavel Verbic, Ferdinand Gorjup, Juta Stransky roj. Ecker, Ernesta Vuk, Ivan Gnjezda, Stane Jemec, Nande Češarek, Jože Korošec, dr. Lojze Berce, Albert Malovrh, Magdalena Boudarenko roj. Rupnik, Jakob Truden, Silva Pintar roj. Grilc, Franc Ovniček, Maks Borštnik, Marija Bartol, Jože Požes, Marija Marušič roj. Glavič, Franc Martinčič, Jože Marušič, Rosita Ušaj, Pavla Troha roj. Kodrič, Vinko Pucko, Jože Škraba, Franc Lipar, Ivana Kušar roj. Bajt, Viktorija Čop roj. Glavič, Rozalija Bergot, Zorka Šerjak, Anton Štrancar, Milka Černe roj. Mikluš, Karel Uršič in Rafael Čuk.

Op.: Med umrlimi so omenjeni tudi predvojni vseljenci.

(Po Oznaniču)

## IZ NAŠE KRONIKE

**Slovenski otroški zbor Zedinjene Slovenije** pod vodstvom Marte Selan je priredil letni zaključni koncert v torek, 14. decembra, v Slomškovem domu. Zapeli so pesmi: Nocoj je sveta noč (Franc Juvan), Tisoč iskric smo prižgali (angleška ljudska), Glejte, že sonce zahaja (Slomšek - Premrl), Dobra volja (Slomšek), Arroz con leche (argentinska), Sweetly sings the donkey (angleška), Rasla je jelka (Sl. Mihelčič), Jurjevanje (E. Adamič), Klipe, Klope (Sl. Mihelčič), Čarovnica (Lenčka Kuper).

**Jubilejna svečanost ob 2-tisočletju Jezusovega rojstva** pod okriljem buenosaireske nadškofije in vseh škofij Vélikega Buenos Airesa je bila v soboto, 18. decembra, pri obelisku, simbolu Buenos Airesa, na križišču avenij 9 de Julio in Corrientes; ob 20 zvečer je bila slavnostna sveta maša, nato pa kulturna prireditev; med 400 tisoč udeleženci je bilo veliko naših rojakov.

**Pri slavnostni maši na trgu pred sanjuško stolnico** je v četrtek, 23. decembra, pel Mladinski zbor San Justo; slavnostna prireditev je bila za vso sanjuško škofijo začetna prireditev ob začetku jubilejnega leta.

**Koncert božičnih pesmi** je priredil otroški zbor Zarja mladosti pod vodstvom prof. Marjane Jelenc v nedeljo, 19. decembra, na Pristavi.

**Društvo upokojencev** je imelo v nedeljo, 19. decembra, prijateljsko skupno kosilo v Našem domu v San Justu.

**V Slovenskem domu v Carapachayu** je bilo v nedeljo, 19. decembra, družinsko kosilo.

**Slovenska polnočnica** v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši mons. Antona Oreharja se je začela ob 22. uri; maševal je delegat prelat Jože Škerbec, pred mašo in med mašo je pel pevski zbor iz San Martina pod vodstvom Lučke Marinček Kastelic; mašne uvode je bral Bogdan Magister, berili pa sta brala Danica Malovrh in Marjan Loboda; polnočnica vsako leto zbere toliko rojakov, da napolnijo cerkev in dvorišče, ki se povežeta v enoten bogoslužni prostor; dušni pastirji dr. Jure Rode, Toni Bidovec, Franci Cukjati in Franci Šenk so vso mašo spovedovali.

**Božično misel** na radijski oddaji Okence v Slovenijo je podal dr. Lojze Kukovica, na radijski oddaji Slovenija, moja ljubezen pa prelat Jože Škerbec.

**Na božični praznik** se zbere po vseh slovenskih verskih središčih k slovenskim mašam tudi veliko rojakov, ki drugače čez leto hodijo k maši v krajevne cerkve; mladina ima pa še mladinske sestanke.

**Božične pesmi** so peli za argentinske vernike v stolnici v Moronu solisti Ani Rode, Cvetka Kopač Debevec ter Luka in Matija Debevec in Silvio Bunge ter Daniel Benchimol.

**O slovenskem božiču na TV:** na božični dan opoldne je bil na kanalu ATC tudi nastop članov družine Batagelj (Miriam, Gregor, Jasna in Maksi), ki so pripovedovali, kako se Slovenci pripravljamo in doživljamo božič v Argentini; besede so dopolnjevale božične pesmi in slike.

## + ODŠLI SO +

**Milka Černe,  
roj. Mikluš**



6. oktobra 1999 je po dveltrem bolehanju na srcu in za kostnim rakom umrla na svojem domu v buenosaireškem predmestju Lomas del Mirador Milka Černe, roj. Mikluš. Rojena je bila 11. decembra 1922 v Oslavju, župnija Pevma, v Goriških Brdih v družini Antona Mikluša in Štefanije Bevčar. V družini je bilo 7 otrok. Imeli so manjšo kmetijo in vinograd. Kot dekle je bila v službi v tekstilni tovarni v Podgori pri Gorici. V Argentino je prišla leta 1951. 19. junija 1954 se je poročila v cerkvi svete Neže v Buenos Airesu z zidarjem Stankom Černetom iz Grgarja pod Sveto goro pri Gorici. V srečnem zakonu je bil rojen sin Emil, ki je doštudiral za gradbenega inženirja. Svoj dom so si zgradili v Lomas del Mirador. Rada se je udeleževala slovenske svete maše v cerkvi sv. Rafaela, kjer se zbirajo primorski rojaki ob podobi Svetogorske Kraljice. Dolgo in mučno bolezen je vdano prenašala, se borila za ozdravljenje, a se tudi pripravila s svetimi zakramenti na srečanje z Bogom. Pokopana je na pokopališču Chacarita.

**Pavla Troha,  
roj. Kodrič**

Pavla Kodrič se je rodila 20. aprila 1905 v Brjah pri Rihenbergu. Kot toliko njenih rojakov v tistih težkih letih, se je



**Franc Lipar**



kot dvajsetletno dekle podala v Argentino. Zaposlila se je kot hišna pomočnica, dokler se ni leta 1939 poročila s Stankom Troha, bližnjim rojakom iz Velikih Žabelj.

V Hurlinghamu sta si postavila skromen, a prijazen dom, v katerem sta zagledala luč sveta njuna otroka Pavlina in Andrej. Globoko vero, ki sta jo zakonca prinesla s seboj in jo tu redno gojila, sta znala vcepiti v svoja otroka. Pri Trohovich se je redno oglašal monsignor Janez Hladnik, kar si je pokojna štela v veliko čast.

Praktičnost njune vere je prišla do izraza še posebno takrat, ko so prišli po drugi svetovni vojni v Argentino novonaseljenci. Takrat sta se s svojima otrokoma umaknila v spalnico, od drugih dveh prostorov hiše sta pa odstopila po eno sobo dvema begunskima družinama. Samski fant je dobil na strehi njene hiše majhno lesenno uto. A prostorov je bilo še premalo. Zato je Stanko na zadnjem koncu parcele pozidal dvosobno stavbo, v kateri sta dobili streho dve potrebni družini.

Če je bil Stanko znan po tem, da je redno nosil v Lourdesu in Lujanu svetogorski prapor, je pa Pavlina skrbela, da je vsako Veliko soboto bila hiša na novo popleskana, kajti v njej so se zbirali Hurlinghamčani k blagoslovu jedil.

Pavlininih deset vnukov in ena pravnukinja imajo na svo-

je stare starše lahko le lep spomin in zahvalo za globoko vero, ki so jo od njih prejeli.

Gospa Pavla Troha roj. Kodrič je odšla po večno plačilo 16. novembra 1999.

Pokojni France Lipar se je rodil 20. februarja 1920 v Navočah pri Komendi. Če bi živel še 4 mesece, bi spolnil 80 let. Svojo mladost je največ preživel pri stricu, ker sta bila starša zaposlena v tovarni. Ko je bil še mlad, ga je dr. France Lipar, živinozdravnik, posvojil za svojega sina, ga izšolal v živinozdravstvu in kmetijstvu. Vsa mladostna leta je preživel v tej stroki. Zavednega Slovenca dr. Franca Liparja so komunisti leta 1943 strahotno mučili, privezali ga na kol, mu polomili kosti in živega zažgali ter nato vrgli v 7 metrov globoko jamo nad Mengšem.

21-letnega Franceta so nemški okupatorji prisilno mobilizirali v nemško vojsko. Imel je srečo, da je bil dodeljen v bolnišnico v Berlinu, kjer je pomagal zdravnikom pri negi ranjenih vojakov. Ko je dobil dopust, se ni vrnil nazaj, ampak se pridružil postojanki domobrancev v Cerkljah pri Kranju. Ves čas je pomagal kmetom v okolici pri zdravljenju živine. Vsi so ga imeli radi, saj je bil vljuden in skromen.

Maja 1945 se je pred partizani umaknil na Koroško, v Vetrinje, in se tam 23. junija poročil s Cilko Vombergar iz Cerkelj. Tudi Cilkinega očeta Jerneja so partizani grozno mučili in umorili. Mlada družina, ki se ji je rodila hčerka, je 4 leta živel v begunskih taboriščih v

Lienzu in Špitalu ob Dravi. France se je v taborišču posvečal učenju mladih fantov o živinorejstvu in kmetijstvu.

5. februarja 1949 je z družino stopil na argentinska tla. S pomočjo dobrih ljudi je dobil stanovanje v Liniersu. S svakoma Mirkom Vombergarjem in Milanom Juvančičem so ustanovili pleskarsko podjetje in pri njem je delal do upokojitve. K nedeljski maši sta do zadnjega hodila v cerkev Marije Pomagal, veliko pa se je udeleževal v Našem domu v San Justu. Od leta 1975 do 1983 je bil podpredsednik odbora ob predsednikih Stanetu Mustarju, Jožetu Mikliču in Marjanu Bogataju. Vsa leta je bil prijatelj mons. Antona Oreharja. Ob obisku ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja ga je tudi prevažal s svojim avtom.

Umril je 23. novembra po operaciji srca in bil pokopan na pokopališču Chacarita. Zapušča ženo Cilko, hčerki Metko in Ireno in 5 vnukov. Vsem, ki so ga poznali, bo ostal v spominu kot zvest mož, skrben oče, dober človek in praktičen kristjan.

**Viktorija Čop,  
roj. Glavič**

Slovenska skupnost v Castelarju je 2. decembra izgubila svojo zvesto članico Viktorijo Čop. Rodila se je kot prvi od sedmih otrok zakonca Ivanu Glaviču in Mariji, roj. Vovk, 20. decembra 1905 na Slovenskem Javorniku, župnija Koroška Bela - Jesenice, na Gorenjskem. Oče Ivan je prišel iz Dolenjske (Žužemberka) in se zaposlil v jeseniški tovarni v oddeľku Javornik. Stanovali so v tovarniških poslopjih na Javorniku, v t.i. barakah.

Osnovno šolo je obiskovala na Koroški Beli, tudi takrat, ko so zaradi naslednjih rojevanj začasno prebivali otroci pri Vovkovih na Jesenicah (Senožetih).

Ob izbruhu prve svetovne vojne je bil oče poklican pod orožje. Po vrnitvi od vojakov jo je oče peljal v Begunje, kjer se je izučila in delala kot strojna pletilka. Šest dni v tednu je stanovala pri neki vdovi, za nede-





Ivanka Kušar,  
roj. Bajd



Karel Uršič

ljo pa je hodila peš domov (18 km) in za ponedeljek spet nazaj. Kasneje je delala kot pletilka v Ljubljani in nazadnje na Jesenicah.

Bila je tudi „orlica“ na Koroški Beli. Na orlovskih srečanjih in taborih je spoznala Avgusta Čopa, „orla“ z Jesenic, s katerim se je 13. maja 1928 poročila. Rodila sta se jima hčerka Sonja Marija in sin Avgust. Ko so v času nacistične zasedbe nekateri domačini označevali nacistom ljudi za izselitev in potem isti ljudje po napadu na Sovjetsko zvezo vabili ljudi k odporu, je bila ona prva na Jesenicah, ki je to javno in vsem pripovedovala, je prišla za to na „črno listo“. In ko je nudila ljudem slovenske knjige iz Ljubljane, so jo boljševiski še bolj zasovražili. Ob prevzemu oblasti so komunisti odvzeli državljanstvo vsej družini.

Med nemško zasedbo in revolucijo, ko so bili z Gorenjske deportirani vsi slovenski duhovniki, je vsa leta vodila molitve v savski cerkvi (grajski) in poučevala verouk, kakor tudi na Koroški Beli, kjer je pripravljala otroke za prvo sveto obhajilo in birmo. Maja 1945 se je pred partizani umaknila z družino čez Ljubelj v Vetrinje, nato so bili v begunskih tabo-riščih v Lienzu in Špitalu ob Dravi. Ko ni bilo perspektive za vrnitev v domovino, se je z družino vselila v Argentino. Prva leta so živeli v Ramos Mejiji, po izgradnji lastnega doma pa v Castelarju, kjer je dopolnila svojo življenjsko pot. Pustila nam je zgled verne in slovensko zavedne Slovenke.

Rodila se je 17. januarja 1904 v Ljubljani v družini Marije Pavšič in Ivana Bajda. Bila je druga izmed štiri otrok. Živi samo še njena sestra Milka, por. Lekan, v Clevelandu, katera je septembra lanskega leta izpolnila 100 let. Po končani trgovski šoli v Ljubljani se je zaposlila v Zadružni gospodarski banki, kjer je delala dvanajst let. Vsa svoja mladostna leta se je udeleževala v mladinskih organizacijah kot orlica. Spoznala je Jožeta Kušarja in se poročila z njim 11. oktobra 1932. Imela sta dve hčerki, Marjanco, ki je umrla v Celovcu, in Heleno. Normalno življenje žene in matere ji je prekinila vojna. Najhuje se je za Kušarjevo družino začelo pravzaprav takrat, ko se je vojna končala. Decembra leta 1945 so jih kot „pristaše in potomce Nemcev“ (zgolj zaradi primka) izgnali, pa čeprav so bili vsi Slovenci. V ozadju se je seveda skrivalo koristoljublje in osebno sovraštvo posameznikov. V desetih minutah sta morala z možem in malima hčerkama zapustiti stanovanje. Nič niso smeli vzeti s seboj. Celo noč so jih s tovornjakom prevažali sem in tja in končno v zgodnjih jutranjih urah 18. decembra so jih na ljubljanski železniški postaji z vlakom odposlali naprej na Jesenice. Izgubili so vse, kar so imeli, in nič krivi so morali v izgnanstvo. Iz lienškega taborišča so bili poslani še v Treffling. Težko so se prebijali, vse dokler ni so prišli v Argentino, kamor so 28. novembra 1948 pripluli z ladjo „Ravella“. Kmalu

po njihovem prihodu je Ivanki umrl mož za slepičem že 50. leta. Ostali sta sami s hčerko Heleno, s katero sta delali in stanovali najprej na Alvarado v Ramos Mejiji, nato pri dveh družinah v Martinezu in nazadnje v Beccarju pri družini inž. Vestna. Maja 1962 se je hčerka Helena poročila s Tonetom Oblakom in tako se je z njo tudi Ivanka priselila k Oblakovi družini v San Justo. Rada se je udeleževala vseh prireditev v domu in celotni slovenski skupnosti. Vsako nedeljo je hodila k slovenski sveti maši v sanjuško stolnico. Vse svoje življenje je pomagala slovenskim misijonarjem. Bila je dolgoletna članica Našega doma „San Justo“. Tri stvari sta ji delale veselje: molitev, pesmi in branje. Z navdušenjem je vedno spremljala delo v skupnosti njenega zeta Toneta in vnukov. Bila je naročnica in zvesta bralka vseh naših časopisov. Rada je deklamirala Gregorčiča, ki ga je znala skoraj na pamet. V pesmih in branju številnih slovenskih knjig je krepila ljubezen do lepe slovenske besede. Zraven pa je še veliko kvačkala, ni ga skoraj Slovenca v San Justu ali med znanci in prijatelji, da ne bi imel vsaj kakšen „kvačkan“ spominček. Ivanki se je po skoraj šestih letih bolezni izteklo življenje 3. decembra 1999, skoraj v 96. letu starosti. K zadnjemu počitku smo jo položili v soboto, 4. decembra, na pokopališče San Justo. Zahvaljujemo se vsem, ki so ji stali ob strani in jo spremljali v zadnjih trenutkih. Iskrena zahvala duhovnikom prelatu Jožetu Škerbcu, Matiju Borštinarju in Franciju Cukjatiju za molitve ob krsti, posebno župniku Tonetu Bidovcu za zakramente in obiske med boleznijo, za molitve in pogrebno sveto mašo.

Počivaj v miru, ljuba stara mama! Bila si nam zgled dobre, skrbne mame, stare mame in prababice, polna vere, upanja in ljubezni. Za vsako osebo si imela vedno dobro besedo, polna si bila poguma in optimizma. V vseh življenjskih okoliščinah, tudi v najtežjih, si ostala zvesta Bogu in slovenskemu. Bog naj Ti bo dober plač-

nik! Priporočamo te v molitve in blag spomin.

Tvoji vnuki



10. decembra 1999 je slovenska skupnost v San Martinu in v Velikem Buenos Airesu izgubila splošno cenjenega in priljubljenega člana - Karla Uršiča, ki je podlegel dolgi in težki bolezni.

Karel je bil rojen 6. novembra 1921 v Laporju pri Slovenski Bistrici v družini 10 otrok. Že kot fant je sodeloval pri krajevnem mladinskem zboru, bil član ZFO in uprizarjal igre. Obiskoval je kmetijsko šolo v Št. Juriju. Ob nemški zasedbi Slovenije je bil prisilno mobiliziran v nemško vojsko in poslan v sanitetno službo v Italiji. Ko so Angleži zajeli mobilizirance, je bil v begunskem taborišču v Senigalliji. Tam je spoznal Michaelo Drenšek in se poročil. Ko sta se izselila v Argentino, so ju Globokarjevi velikodušno sprejeli v svoj dom. V kratkem času sta si zgradila svoj dom v Villa Bosch, kjer se je v tistih letih naselilo veliko prijateljev. Kasneje se je družina preselila v Caseros. V srečnem zakonu sta dobila 4 otroke: Marto, Karla, Silviyo in Mariko.

Bil je vseskozi povezan s slovensko skupnostjo. Bil je soustanovitelj Slovenskega doma v San Martinu in odbornik dolgo vrsto let. Veliko je delal v domu. Imel je veselja do petja in bil več kot 30 let član pevskega zbora v San Martinu. Prav tako je rad prepeval doma z družino.

Bil je zaveden Slovenec in dober kristjan. Vsi, ki smo ga poznali, ga bomo ohranili v lepem spominu.

## malo za šalo...

**PRIJAZNOST** - Gospodinja sočutno pogleda klateža, ki je pozvonil na vratih: „Ali vam še nikoli nihče ni ponudil kakšnega dela, dobri mož?“ - „Ja, enkrat že. Ampak ponavadi so bili vsi z menoj prijazni.“

**ODKRITJE** - Nekega večera se pri Rutarjevih pokvari televizija. Oče zlovoljno ogleduje po sobi, potem pa se njegov pogled ustavi na doraščajočem sinu in ves presenečen pravi: „Fant, fant - ti si pa zrastel.“

**KOPALKE** - Janko pravi svoji osemdesetletni babici, naj

se gre z njim kopat. „Prav rada bi šla s tabo na morje,“ pravi babica, „ampak moje kopalke imajo luknjo na kolenih.“

**PARKIRNI PROSTOR** - Turist na vožnji na počitnice z največjo muko najde parkirni prostor. „No, to nam je uspelo,“ reče z olajšanjem. „Zdaj pa moramo ugotoviti, v katerem mestu smo.“

**OBEDI** - Gost, ki je prišel na počitnice v hotel, vpraša vratarja: „Kdaj se pa pri vas je?“ Vratar: „Zajtrk je od sedme do desete, kosilo od enajstih do dveh, malica od treh do petih, večerja pa od šestih do enajstih zvečer.“ Gost: „Škoda, rad bi se šel tudi kaj kopati!“

**KAM SE MUDI** - Dopustnik v hotelu ob morju nestrpno: „Natakar, že več kot eno uro čakam na naročeno kosilo!“ - „Ja, kam se vam pa tako mudi? Ali ste na dopustu ali na begu?“

**IDIOT** - Učitelj: „Človek, ki se ne zna izraziti jasno in razumljivo, je idiot. Ali ste razumeli?“ Razred: „Ne!“

## IZ NAŠE KRONIKE

**Silvestrovanje** je bilo v Našem domu v San Justu, na Pristavi v Castelarju, v Slomškovem domu v Ramos Mejiji in v Slovenskem domu v San Martinu.

**78 otrok šolske kolonije** je odšlo v nedeljo, 2. januarja, zvečer v Počitniški dom dr. Rudolfa Hanželiča v kordovske hribe; skupino voditelj je vodila Metka Slabe, duhovni vodja pa je bil Janez Cerar CM.

## UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Slovenci imamo zelo pestro zgodovino, imamo dve preteklosti: našo in njihovo.
- Ali ni žalostno, da so vodilni tovariši pozabili vse, kar so počeli v svojem najbolj herojskem obdobju?
- Levi politiki prehitevajo po levi strani, desni po desni, sredinski pa po obeh.
- Slovenija se je prej obnašala do mene kakor mačeha, zdaj pa kakor mrzla teta.
- Kako bo predsednik Kučan pisal spomine, ko pa je pozabil, kar je počel v preteklosti!
- Kdor je bil včeraj spredaj, upravičeno zahteva, da je danes zgoraj.
- Slovenska politična pomlad je trajala samo do naslednje pomladi.
- Z eno nogo smo že v kapitalizmu, z glavo pa še vedno v socializmu.
- Neodvisna Slovenija se obnaša kot država na porodniškem dopustu.
- Najbolj pogosta oblika lastnine v socializmu je bila ukradena lastnina.
- Pri nas se veter obrača po plašču.
- Kdor ni z nami, naj bo za nami!
- Komunisti nočejo prevzeti nase grehov svojih očetov, še vedno pa stanujejo v njihovih vilah.

**MOŽGANI** - „Gospod profesor, rekli ste, da nam boste danes govorili o možganih.“ - „Res sem rekel, ampak govoril bom drugič, danes imam nekaj drugega v glavi.“

**KROMPIR** - „Želite, gospa?“ vpraša prodajalec na tržnici staro mamo Kosovo. „Dva kilograma krompirja, ampak bolj drobnega, ker ne smem nositi nič težkega.“

## KJE JE KAJ

Znamenja svetega leta -

Lojze Kukovica ..... 33

Na pragu „leta Gospodovega usmiljenja“ ..... 34

Pastirsko pismo slovenskih škofov ..... 35

Molitev za sveto leto 2000 - Papež Janez Pavel II. .... 36

Proslava 2000-letnice Jezusovega rojstva

v Buenos Airesu - Jože Guštin ..... 37

Kristus včeraj, danes in vedno .... 38

Brezje - slovensko Marijino

narodno svetišče -

P. Ciril A. Božič ..... 38

„Da je Bog prišel na svet“ -

Alojz Rebula ..... 39

Gospodovo darovanje - svečnica 39

Bogoslužni koledar za februar in marec ..... 40

Tisočletje, zbogom - Alojz Rebula 41

Prazniki v februarju in marcu ..... 41

Postni čas ..... 42

Moč teme - Wilhelm Hünermann ... 42

„Tudi sam sem ostarel“ -

Janez Pavel II. .... 46

Izpolnjena obljuba ..... 46

Ob 200-letnici rojstva pesnika

Franceta Prešerna ..... 47

„Z vso močjo srca in duše“ -

Rebula-Rode ..... 48

Bog živi! - Marko Kremžar ..... 53

Slovenija danes - Branko Rozman 55

Misijonar Opeka je pisal ..... 58

Slovenske sobotne šole

v Argentini v letu 1999 ..... 59

Ob 99-letnici gospoda

Evgenija Likarja ..... 60

Krsti, poroke in smrti

v slovenski skupnosti

v Argentini v letu 1999 ..... 61

Odšli so ..... 62

Iz naše kronike ..... 46, 52, 60, 61 64

## DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIVA

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

Urednik: Jože Škerbec - Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tehnični urednik: Stane Snój - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Stavljene, oblikovanje in tisk: Talleres Graficos VILKO S.R.L.: EE. UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel.: (54-11) 4307-1044 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

## POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA. KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA, Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRILIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

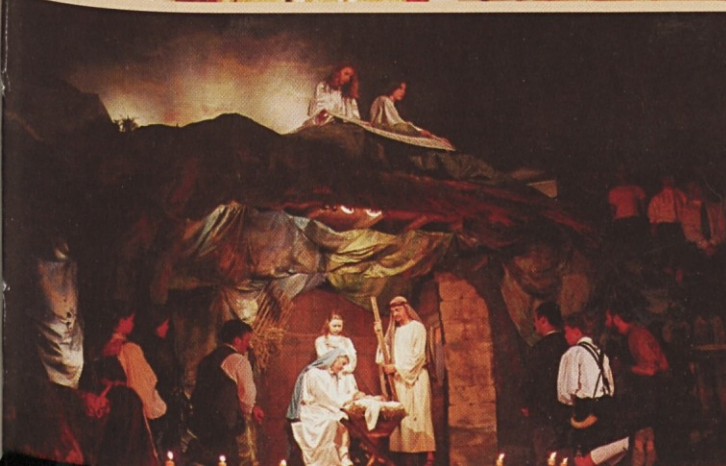
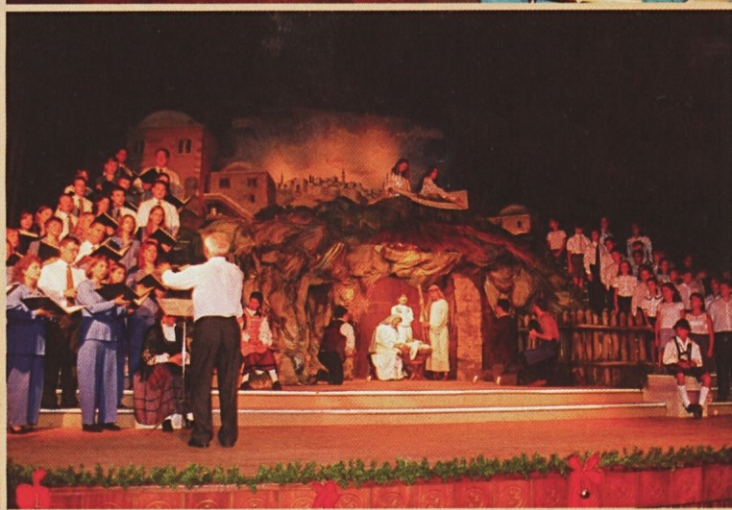
## NAROČNINA

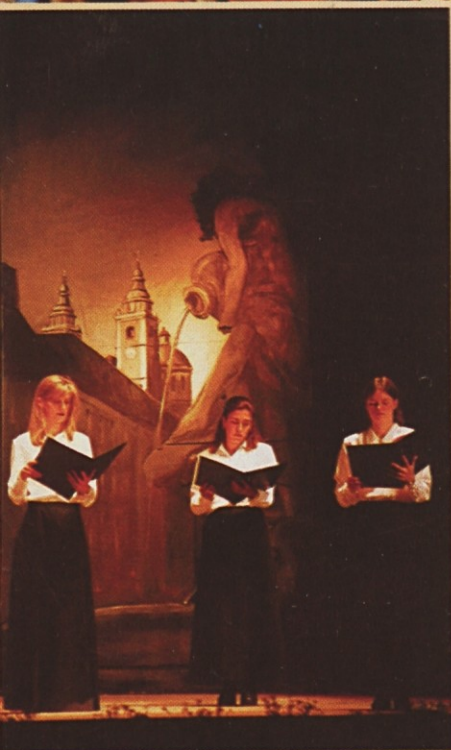
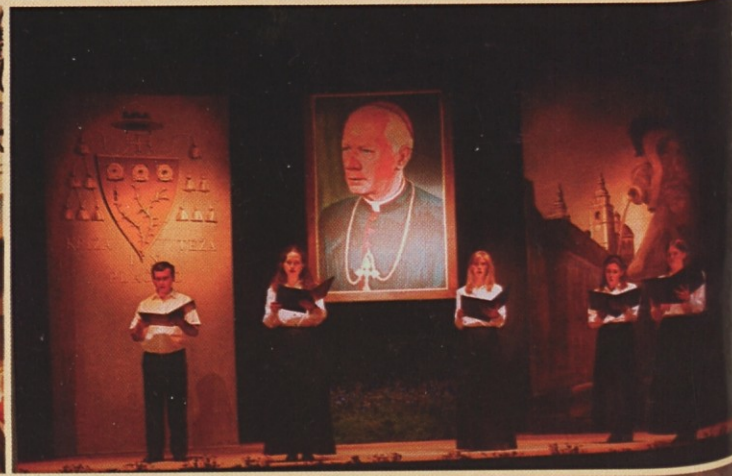
Naročnina v Argentini za leto 2000: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Josė Škerbec, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina.

**Od zgoraj in od leve:**

1. Učiteljski zbor Balantičeve šole v San Justu z voditeljico Angelco Klanšek in katehetom Tonijem Bidovcem.
2. Sanjuški dom je velik, a še premajhen... Ga še povečujejo. Čestitamo!
3. in 4. Sv. Miklavž se je oglasil tudi v Našem domu v San Justu.
5. in 6. Božičnica v sanjuškem Našem domu.
7. Silvestrovanje v Našem domu.

*Foto. Marko Vombergar*





**Od zgoraj in od leve:**

1. in 2. Slovesna maša za praznik Kristusa Kralja v cerkvi Marije Pomagaj v SH.

3. Pri cerkveni slovesnosti je pel SPZ Gallus pod vodstvom Anke Savelli Gaser.

4. in 5. Proslava v dvorani SH je bila posvečena ljubljanskemu škofu Gregoriju Rožmanu ob 40-letnici njegove smrti.

6. Na tej proslavi v dvorani je nastopil tudi Mladinski pevski zbor San Justo pod vodstvom Andrejke Selan Vombergar. - Foto: Marko Vombergar

7. V nedeljo, 12. septembra 1999, se je nad 500 udeležencev - med njimi preživele taboriščnice - z mašno

daritvijo in kulturnim programom spomnilo 50-letnice ustanovitve koncentracijskega taborišča v Ferdrenju (Podlesju), ki so ga ustanovili komunisti za svoje nasprotnike v nekdanjem področju Kočevske. Nadškof dr. Perko je v pridigi poudaril, da „na zločinih ni mogoče graditi države“. - Foto: Marjan Šušteršič

daritvijo in kulturnim programom spomnilo 50-letnice ustanovitve koncentracijskega taborišča v Ferdrenju (Podlesju), ki so ga ustanovili komunisti za svoje nasprotnike v nekdanjem področju Kočevske. Nadškof dr. Perko je v pridigi poudaril, da „na zločinih ni mogoče graditi države“. - Foto: Marjan Šušteršič

daritvijo in kulturnim programom spomnilo 50-letnice ustanovitve koncentracijskega taborišča v Ferdrenju (Podlesju), ki so ga ustanovili komunisti za svoje nasprotnike v nekdanjem področju Kočevske. Nadškof dr. Perko je v pridigi poudaril, da „na zločinih ni mogoče graditi države“. - Foto: Marjan Šušteršič



**La Vida Espiritual**

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: José Skerbec

Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877

Correo Argentino  
Buc. 7 Bs. As.  
FRANQUEO PAGADO  
Concesión N° 6395  
TARIFA REDUCIDA  
Concesión N° 2560